

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Banky a jejich reakce na situaci se šířením viru SARS-CoV-2
Bakalářská práce

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2021/2022

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Natálie Fofonková**
Osobní číslo: **E19376**
Studijní program: **B0413A050008 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management finančních institucí**
Téma práce: **Banky a jejich reakce na situaci se šířením viru SARS-coV-2**
Zadávající katedra: **Ústav ekonomických věd**

Zásady pro vypracování

Cílem práce je prozkoumat historii a fungování bank, včetně jejich nabízených služeb a zjistit, jak se banky vypořádaly s aktuální situací spojenou se šířením viru SARS-coV-2. Práce se zaměří na reakce bank na vzniklou situaci – jejich nové služby, snížené sazby, změny v chodu banky a další.

Osnova:

- Historie a fungování bank.
- Druhy bank a jejich služby.
- Reakce bank na šíření viru SARS-coV-2.
- Shrnutí a doporučení.

Rozsah pracovní zprávy: **cca 35 stran**
Rozsah grafických prací: **–**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

ČERNOHORSKÁ, L. *Komplexní pohled do bankovního světa*. Vydání druhé. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2017. ISBN 978-80-7560-094-3.
JANÁČEK, K. *Jsou centrální banky za zenitem své slávy?*. Praha: Institut Václava Klause, 2020. Publikace (Institut Václava Klause). ISBN 978-80-7542-059-6.
JUŘÍK, P. *Historie bank a spořitelen v Čechách a na Moravě*. Praha: Libri, 2011. ISBN 978-80-7277-488-3.
LOCHMANNOVÁ, A. *Bankovníctví: základy bankovníctví*. Prostějov: Computer Media, 2018. ISBN 978-80-7402-305-7.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Simona Pichová, Ph.D.**
Ústav ekonomických věd

Datum zadání bakalářské práce: **1. září 2021**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2022**

prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D. v.r.
děkan

L.S.

doc. Ing. Jan Černohorský, Ph.D. v.r.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 1. září 2021

Prohlašuji:

Práci s názvem Banky a jejich reakce na situaci se šířením viru SARS-CoV-2 jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 27. dubna 2022

Natálie Fofonková v.r.

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych poděkovala několika lidem, jejichž drahocenné rady a opora mi pomohly s dokončením této bakalářské práce. V první řadě bych chtěla poděkovat mé vedoucí bakalářské práce paní Ing. Simoně Pichové, Ph.D. za její odborné vedení, rady a připomínky, které mi pomohly při zpracování této práce. Dále bych chtěla velice poděkovat mé rodině a přátelům, kteří mě během celého mého studia podporovali, za což jim jsem moc vděčná.

ANOTACE

Tato bakalářská práce se zabývá bankami a jejich reakcemi na celosvětovou pandemii Covid-19. Práce je zaměřena na porovnání opatření, které jednotlivé vybrané banky postupně zavedly s cílem zmírnění negativních dopadů pandemie. V práci jsou na závěr shrnuta všechna vydaná opatření a zhodnoceno, jak moc byla účinná.

KLÍČOVÁ SLOVA

Bankovníctví, banka, pandemie, koronavirus, Covid-19, opatření

TITLE

Banks and their response to the SARS-CoV-2 spread situation

ANNOTATION

This Bachelor thesis deals with banks and their responses to the Covid-19 global pandemic. The thesis is focused on comparison the measures that individual selected banks have gradually introduced in order to mitigate the negative impacts of the pandemic. The thesis concludes by summarizing all the measures issued and assessing how effective they have been.

KEYWORDS

Banking, bank, pandemic, coronavirus, Covid-19, measures

OBSAH

ÚVOD.....	11
1. Úvod do světa bankovníctví	12
1.1 Vymezení bank	12
1.2 Funkce banky	12
1.3 Druhy bankovních systémů	12
1.3.1 Bankovní systém v České republice	13
1.3.2 Bankovní systém v EU	14
1.3.3 Bankovní systém v USA.....	14
1.4 Druhy bank a jejich služby	15
2. Historie bank a peněz.....	18
2.1 Historie české měny	18
2.2 Počátky bankovníctví v českých zemích	20
2.3 Bankovníctví na přelomu a počátku 20. století.....	22
2.4 Československé bankovníctví v meziválečném období a 2. světové válce	23
2.5 Československé bankovníctví od 2. světové války.....	26
3. Pandemie COVID-19 a opatření ČNB.....	29
3.1 Rozhodnutí bankovní rady ČNB z 16. března 2020	30
3.2 Rozhodnutí bankovní rady ČNB z 26. března 2020	31
3.3 Uvolnění limitů úvěrových ukazatelů pro nové hypotéky.....	31
3.4 Rozhodnutí bankovní rady ČNB ze 7. května 2020	31
3.5 Postupné rozvolňování opatření.....	32
4. Reakce vybraných bank na pandemii COVID-19	35
4.1 Komerční banka	35
4.1.1 Reakce KB na pandemii COVID-19	35
4.1.2 Zavedená opatření a pomoc KB.....	37
4.2 Česká spořitelna	39
4.2.1 Reakce ČS na pandemii COVID-19	39
4.2.2 Zavedená opatření a pomoc ČS	44
4.3 Československá obchodní banka	45
4.3.1 Reakce ČSOB na pandemii COVID-19.....	45
4.3.2 Zavedená opatření a pomoc ČSOB.....	48
4.4 MONETA Money Bank.....	49

4.4.1 Reakce MONETA Money Bank na pandemii COVID-19	49
4.4.2 Zavedená opatření a pomoc MONETA Money Bank	51
4.5 Shrnutí reakcí, opatření a pomoci vybraných bank na pandemii.....	52
COVID-19 a doporučení.....	52
ZÁVĚR	58
POUŽITÁ LITERATURA	60
INTERNETOVÉ ZDROJE.....	60

SEZNAM ILUSTRACÍ A TABULEK

Obrázek 1: Replika pražského groše	19
Obrázek 2: Nové okolkované bankovky	27
Obrázek 3: Vývoj úrokových sazeb a PKZ	33
Obrázek 4: Časová osa opatření ČNB	34
Obrázek 5: Procentuální poměr uzavřených smluv v rámci záručních programů	38
Obrázek 6: Drive in bankomat KB	39
Obrázek 7: Struktura žádostí o odklad splátek za první měsíc u ČS	42
Obrázek 8: Vývoj počtu žádostí o odklad splátek u MONETY	50
Tabulka 1: Podpora KB v rámci COVID programů	38

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

ABO – Automatizované bankovní operace

BÚMF – Bankovní úřad ministerstva financí

ČMZRB – Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s.

ČNB – Česká národní banka

ČR – Česká republika

ČPB – Česká průmyslová banka

ČS – Česká spořitelna

ČSOB – Československá obchodní banka

ECB – Evropská centrální banka

EIB – Evropská investiční banka

ESCB – Evropský systém centrálních bank

EU – Evropská unie

GDR – globální depozitní certifikáty

HDP – Hrubý domácí produkt

KB – Komerční banka

NBČ – Národní banka Československa

OSVČ – osoba samostatně výdělečně činná

PKZ – proticyklická kapitálová rezerva

SBČS – Státní banka československá

ÚVOD

Téma bakalářské práce „Banky a jejich reakce na situaci se šířením viru SARS-CoV-2“ jsem si zvolila, jelikož se jedná o velmi aktuální problematiku. Nejenže většina lidí využívá v dnešní době alespoň nějakým způsobem služby bank, ale každý den jsme ovlivňováni pandemií Covid-19, která vypukla v České republice v roce 2020.

Nikdo nemohl tušit, že se na Zemi neočekávaně objeví nový typ viru, který se bude nekontrolovatelně šířit po celém světě a stane se tak nebezpečným, že lidé budou končit na dýchacích přístrojích a bojovat o život. I přes veškerou vyčerpávající práci lékařů, se stal covid osudným pro desítky tisíc lidí v České republice a miliony lidí po celém světě. Není se proto čemu divit, když se lidé začali nákazy obávat a snažili se minimalizovat kontakt s dalšími lidmi na úplné minimum. Je proto jasné, že měl covid obrovský vliv na ekonomiku v celém světě. Uzavřely se služby, obchody a restaurace, omezil se turismus a cestovní ruch a některé státy dokonce uzavřely své hranice. V zemi vypukl strach a banky tak musely začít řešit, jak co nejvíce ochránit a pomoci nejen svým zaměstnancům, ale především klientům.

Díky vládním opatřením a pandemii přišlo velké množství lidí o práci a vypadl jim měsíční peněžní příjem. Někteří z nich si nemohli dovolit ani platit nájem, natož například splácet své úvěry v bankách. Banky i vláda si naštěstí závažnost celé situace uvědomovaly a rozhodly se situaci intenzivně a co nejrychleji řešit.

Cílem práce je prozkoumat historii a fungování bank, včetně jejich nabízených služeb a zjistit, jak se banky vypořádaly s aktuální situací spojenou se šířením viru SARS-CoV-2. Hlavním cílem práce je porovnání připravenosti bank reagovat na novou situaci, jejich nové služby, digitalizace a modernizace, snížené sazby, změny v chodu banky a další.

Aby bylo možné cíl práce splnit, je zapotřebí nejprve vymezit základní teoretické pojmy ze světa bankovníctví. Jedná se především o vymezení bank a jejich funkcí, bankovní systémy nejen v ČR, ale i v dalších zemích a historii bank a peněz. Nesmí zůstat opomenuta ani samotná pandemie Covid-19 a její vývoj v České republice.

V práci budou rozebrány a porovnány 4 největší a nejvyužívanější komerční banky v České republice – Československá obchodní banka, Komerční banka, Česká spořitelna a MONETA Money Bank. Z výročních a tiskových zpráv jednotlivých bank budou rozebrána a zhodnocena jednotlivá zavedená opatření, kterými se banky snažily vyřešit problémy s koronavirovou krizí. To, jak si jednotlivé banky v boji s pandemií vedly, bude v závěru práce porovnáno a zhodnoceno.

1. Úvod do světa bankovníctví

Bankovníctví je ústřední částí finančního trhu, jehož prostřednictvím je distribuována největší hodnota peněžních fondů do celého světa. (Černohorský, 2020, s. 316) Kdyby totiž neexistovalo bankovníctví, neexistovaly by banky, a tak by tu nebyly ani peníze ani obchody s nimi spojené, které v dnešní době považujeme za samozřejmost. (Polouček, 2006, s. 14)

1.1 Vymezení bank

Bankou je označován podnik (akciová společnost), který v České republice v souladu se zákonem č. 21/1992 Sb., o bankách na základě udělené bankovní licence provozuje na vlastní účet peněžní operace. Nejjednodušší definicí, která je ale naopak velmi výstižná, vychází z toho, že banka je finanční instituce, která přijímá vklady a poskytuje úvěry. (Polouček, 2006, s. 10) Označení „banka“ vzniklo z výrazu „il banco“, který pochází z italského a znamená stůl (lavice), což je místo, kde bankéř (vlastník stolu) prováděl operace spojené s penězi. Banky nakupují na rozdíl od jiných peněžních i nepeněžních ekonomických subjektů peníze ve formě vkladů a ty potom zhodnocuje formou úvěrů. Z tohoto důvodu jsou banky označovány jako finanční zprostředkovatelé. Existence banky tkví v přerozdělování dočasně volných peněžních prostředků, tzn. použití uložených zdrojů k úvěrování. (Jílek, 2013, s. 20)

1.2 Funkce banky

Banky v podmínkách tržní ekonomiky plní hned několik funkcí. Mezi ty nejdůležitější řadíme:

- **Finanční zprostředkování** pohybu kapitálu od přebytkových jednotek k jednotkám deficitním. Banky se snaží dosáhnout co nejvyššího zhodnocení, a proto se snaží volné prostředky umisťovat tam, kde je to nejefektivnější.
- **Emise hotovostních peněz**, kterou je oprávněna provádět ve státě pouze centrální banka (v České republice Česká národní banka). **Emise bezhotovostních peněz** je již činností i obchodních bank. Bezhotovostní peníze lze chápat jako peníze zapsané na bankovním účtu.
- **Provádění platebního styku** vnímáme jako jednu ze základních podmínek pro fungování tržní ekonomiky. Banky svým klientům umožňují provádět platby bezhotovostním převodem z účtu na účet během chvilky.
- **Zprostředkování finančního investování na peněžním a kapitálovém trhu** zabezpečují banky pro své klienty. Nejenže zajišťují emisi cenných papírů, ale současně zprostředkovávají i jejich nákupy a další investiční obchody. (Lochmannová, 2018, s. 16)

1.3 Druhy bankovních systémů

Souhrn všech bank, poboček zahraničních bank a speciálních institucí (stavebních spořitelů a družstevních záložen) působících na území daného státu se označuje jako bankovní systém. To, jak bude daný bankovní systém vypadat, ovlivňuje několik hledisek, jako je měnová stabilita, bankovní regulace, rozvinutost finančního trhu, historie a tradice v dané zemi.

Bankovní systém můžeme rozdělit podle hledisek do dvou kategorií. Z hlediska, zda v dané zemi existuje centrální banka lze bankovní systém rozdělit na jednostupňový a dvoustupňový bankovní systém. V případě jednostupňového bankovního systému není oddělena centrální banka s makroekonomickými funkcemi. Bankovní systém v takovém případě tvoří pouze univerzální banky, které poskytují veškeré bankovní služby. Dvoustupňový bankovní systém má oddělenou centrální banku s makroekonomickými funkcemi a sítí obchodních (komerčních) bank s mikroekonomickými funkcemi. Nejvyšší postavení má centrální banka, která zajišťuje regulaci a dohled nad ostatními druhostupňovými bankami. Cílem centrální banky je dosažení cenové a měnové stability. (Černohorský, 2020, s. 316)

Druhým způsobem dělení je dělení z hlediska rozsahu oprávnění jednotlivých bank – na univerzální a specializovaný bankovní systém. Bankovní systém tvořený centrální bankou (emituje jako jediná bankovky) se specifickými úkoly a sítí univerzálních bank (zajišťují všechny ostatní činnosti) se nazývá univerzální. Specifický bankovní systém pak vychází z odděleného investičního a komerčního bankovníctví. Investiční bankovníctví je možné vymezit pouze na otázku majetkových účastí, kdy komerční banky nesmějí spravovat majetkové účasti jiných firem nebo na obchody s cennými papíry. V rámci komerčního bankovníctví banky většinou provádějí bankovní činnosti ve formě přijímání vkladů, zprostředkování platebního styku a poskytování úvěrů. (Černohorská, 2017, s. 12)

1.3.1 Bankovní systém v České republice

V České republice je zavedený dvoustupňový bankovní systém. Česká národní banka (ČNB), má charakter centrální banky a má tak nejvyšší moc. Ostatní banky, zejména komerční banky a pobočky zahraničních bank, jsou na nižší úrovni a nemají takové pravomoci jako ČNB.

Podniková sféra byla před rokem 1989 závislá na úvěrování ze strany státu. Roční výrobní plán určoval na základě informací z jednotlivých podniků o jejich výrobních možnostech úroveň výroby jednotlivých produktů. Investiční rozhodnutí nebyla přijímána prostřednictvím finančních zprostředkovatelů, ale byla přijímána centrálně. Stát určoval, do kterého odvětví nebo podniku jednotlivé podíly půjdou a zároveň rozhodoval, který z podílů půjde na spotřebu, a který na investice. Struktura bankovního sektoru tomu proto byla přizpůsobena. Jelikož v té době neexistoval dluhopisový nebo akciový trh, neměli lidé jinou možnost než investovat své prostředky do vkladů státních spořitelen. Monobanka Státní banka československá (SBČS) veškeré bankovní a úvěrové operace monopolizovala. SBČS postupem času převzala funkci centrální emisní banky a obchodní banky pro veškerá odvětví. Od roku 1986 se SBČS trvale podílela na financování podniků a úvěrování národního hospodářství se stalo její nejdůležitější funkcí. V bankovní struktuře však existovalo několik dalších ústavů jako například Československá obchodní banka, Investiční banka, Živnostenská banka a Česká státní spořitelna a Slovenská státní spořitelna.

Na konci 80. let minulého století se začalo diskutovat o oddělení úvěrových služeb od funkcí centrální banky. Ke změně došlo 1. ledna 1990, kdy vznikla dvoustupňová bankovní soustava s univerzálním bankovníctvím. Když pak v prosinci roku 1992 došlo k rozdělení České a Slovenské republiky, bylo potřeba rozdělit i centrální Státní banku československou. Vznikly tak 2 samostatné centrální banky – Česká národní banka a Národní banka Slovenska. Postupem času přibývaly další a další druhy bank, které společně s ČNB vytvořily bankovní systém ČR, který známe dnes. (Černohorská, 2017, s. 13–14)

1.3.2 Bankovní systém v EU

Evropská unie má svůj specifický bankovní systém – Eurosystem. Všemuh dohlíží centrální banka zemí Eurozóny – Evropská centrální banka (ECB). ECB funguje jako samostatná právnická osoba. Své sídlo má v Německu ve Frankfurtu nad Mohanem. Od 1. ledna 1999 je jejím hlavním úkolem udržovat cenovou stabilitu v zemích Evropské unie a dohlížet na dodržování měnové politiky. Snaží se držet kupní sílu eura tak, aby se nesnižovala vlivem inflace. Míru inflace se snaží držet blízko 2 %, ale ne nad 2 %. Dalšími orgány a členy Eurosystemu je 19 národních centrálních bank, jejichž země přijala euro jako své platidlo a komerční banky v těchto jednotlivých zemích. Mezi 18 národních centrálních bank se řadí Belgie, Estonsko, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Kypr, Lucembursko, Litva, Lotyšsko, Malta, Německo, Nizozemsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Slovensko, Slovinsko a Španělsko. V každém státě eurozóny funguje univerzální a dvoustupňový systém. Všechny banky se řídí společnými právními normami, díky čemuž pro každou banku platí stejná pravidla (licence, pojištění vkladů, měnová politika). Státy, které sice jsou členy Evropské unie, ale euro jako svou měnu prozatím nepřijaly, si provádí a řídí vlastní měnovou politiku. Centrální banky těchto států ale společně tvoří další orgán, a to Evropský systém centrálních bank (ESCB). Do této skupiny kromě naší České republiky řadíme Polsko, Maďarsko, Rumunsko, Švédsko a Chorvatsko. Tyto země se nemohou účastnit rozhodování týkajícího se jednotné měnové politiky Eurosystemu. (Černohorská, 2017, s. 17–18) Když sečteme rozlohu jednotlivých zemí Eurozóny, získáme výměru 2,8 milionu kilometrů čtverečných, což odpovídá 63 % celkové rozlohy Evropské unie. K měření hospodářského potencionálu eurozóny se používá hrubý domácí produkt (HDP) ve standardu kupní síly. Právě HDP ukazuje, že eurozóna zabezpečuje přes 70 % celkového výkonu EU. (Lochmannová, 2018, s. 15)

1.3.3 Bankovní systém v USA

Bankovníctví v USA se oproti tomu v České republice poměrně liší. V USA funguje tzv. Federal Reserve System (FED). Členy je centrální banka a rozsáhlá síť obchodních bank a spořitelen. Na rozdíl od českých obchodních bank, ty americké mají malý počet poboček. Je to dáno zákonem, který chrání malé obchodní banky. FED byl založen už v listopadu 1910 a následně vstoupil v platnost 23. prosince 1913. Do té doby v USA neexistovala žádná centrální banka. (Janáček, 2020, s. 10) FED se v USA ujal této funkce a začal vystupovat a fungovat jako centrální banka. Federální rezervní systém disponuje pravomocí tisknout americké dolary a půjčovat komukoli s příslušným úrokem. (Lochmannová, 2018, s. 15) Spojené státy americké jsou v bankovním sektoru rozděleny do dvanácti měnových distriktů – Boston, New York, Philadelphia, Cleveland, Richmond, Atlanta, Chicago, St. Louis, Minneapolis, Kansas City, Dallas a San Francisco. Každý distrikt má svou vlastní centrální Federální rezervní banku, ale ve skutečnosti se jedná o jednu centrální banku řízenou Radou guvernérů. V rozhodování o měnové politice vystupuje FED jako formálně nezávislý orgán. FED je také pověřen duálním mandátem, což znamená, že má dodržovat a dbát na cenovou stabilitu a podporovat maximální zaměstnanost. FED ale nepovažuje oba cíle v porovnání s inflačním cílováním za stejně důležité, a proto tyto cíle nedefinuje a ani nepoužívá. (Černohorská, 2017, s. 16–17) V USA funguje univerzální bankovní systém od roku 1999. Než tomu tak bylo, nesměly investiční banky poskytovat úvěry ani přijímat jakékoliv vklady. Komerční banky sice měly bankovní licenci a povolení vklady přijímat a úvěry poskytovat, nesměly ale naopak obchodovat s cennými papíry. (Černohorská, 2017, s. 16–17) Na FED se snaší vlna kritiky a to především díky jeho neprůhlednosti a nekontrolovatelnosti. Objevují se

názory, že by FED měl být protiústavní, jelikož dle zákona má na tisk bankovek právo pouze Ministerstvo financí. Vláda USA má stále možnost vedení systému ovlivňovat, především je ale FED řízen velmi úzkou skupinou vlastníků. (Lochmannová, 2018, s. 15)

1.4 Druhy bank a jejich služby

Banky můžeme dělit podle různých kritérií. Může to být jak podle velikosti, tak i podle toho na poskytování kterých služeb se zaměřují.

Kritériem pro dělení bank podle velikosti je tzv. bilanční suma. Jedná se o celkový úhrn aktiv a pasiv banky. V případě, kdy je bilanční suma vyšší než 200 miliard Kč, mluvíme o velkých bankách. U středních bank se bilanční suma pohybuje od 50 do 200 miliard Kč. Pokud má banka bilanční sumu do 50 miliard Kč jedná se z hlediska velikosti o malou banku. (Černohorská, 2017, s. 46)

Podle předmětu činnosti pak banky dělíme na:

Univerzální (obchodní, komerční) banky a spořitelny, které představují tu nejvýznamnější část bankovního systému. Obchodní banky se zaměřují především na přijímání vkladů, zajištění obchodního styku a zároveň na poskytování úvěrů. Klientelu si komerční banky získaly jako první, jelikož se živily poskytováním primárních služeb, a to právě přijímáním vkladů. Jejich klienty se tak staly jak fyzické osoby, tak i malé, střední a velké podniky. **Spořitelny** mají stejné podmínky pro fungování jako obchodní banky. Zaměřují se na sběr vkladů od své klientely a na poskytování dalších služeb. Velké banky mají dominantní roli mezi těmito bankami, jelikož nabízejí rozsáhlou škálu bankovních produktů a mají spoustu poboček. Existují vedle nich však i menší banky, které se zaměřují většinou jen na určitou oblast či klientelu. V České republice můžeme jako příklad univerzální banky uvést například Komerční banku, a.s. a jako zástupce spořitelny Českou spořitelnu, a.s. (Černohorská, 2017, s. 47; Lochmannová, 2018, s. 16)

Retailové banky jsou zaměřeny v první řadě na obchod s fyzickými osobami a malými nebo středními podnikateli. Ačkoliv tyto banky mají velké množství klientů, mají malé dílčí zisky. Proto v souvislosti s retailovými bankami mluvíme o drobném bankovníctví. Pokud se ovšem podíváme na objem realizovaných obchodů, tak i přes nízké zisky z jednotlivých obchodů banky dosahují velice zajímavých zisků. Jako příklad retailové banky lze uvést ČSOB neboli Československou obchodní banku.

Wholesale banky se zaměřují na rozsáhlejší obchody než retailové banky. Jak už překlad slovního spojení wholes banking = „velkobankovníctví“ napovídá, tyto banky obchodují převážně s velkými významnými podniky. Wholesale banky zprostředkovávají především platební styk, vklady a úvěry. Obchody sice neuzavírají často, mají však často velkou hodnotu a dlouhodobý charakter (např. u investiční úvěry). Na českém bankovním trhu jako wholesale banka vystupuje například ING Wholesale Banking.

Stavební spořitelny jsou speciálním druhem bank, které se orientují na stavební spoření a v návaznosti poskytují úvěry na bytové účely. Spořitelny vznikly v České republice v roce 1993 s cílem zavést nástroj, který pomůže klientům s financováním bydlení (Černohorská, 2017, s. 47). Komerční banky o poskytování těchto služeb neměly zájem z důvodu nízkých jednotkových zisků. Spořitelny byly v minulosti ve vlastnictví měst, obcí či

regionálních vlád. Nejznámějšími spořitelny u nás jsou Českomoravská stavební spořitelna, a.s. a Wüstenrot stavební spořitelna a.s. (od roku 2020 MONETA Stavební Spořitelna).

Investiční banky se, jak už samotný název napovídá, zaměřují na investiční obchody, především finanční investice. Takovéto banky spravují a poskytují emise, obchodování a správu cenných papírů, investiční poradenství, poskytování dlouhodobých investičních úvěrů nebo správu aktiv klienta. Banka vystupuje jako zprostředkovatel mezi subjekty mající úspory a subjekty, které úspory nemají. Odměnou za tuto činnost je pro banku tzv. provize. Jako příklad investiční banky lze uvést Saxobank A/S nebo J&T Banka, která sice vlastní univerzální bankovní licenci, soustředí se však především na investiční služby.

Hypoteční banky poskytují dlouhodobé úvěry na pořízení či opravu nemovitosti. Tuto činnost může vykonávat i univerzální (komerční) banka, pokud k vykonávání této činnosti dostala licenci od České národní banky. Na trhu funguje několik hypotečních bank, tou nejznámější v ČR je např. Hypoteční banka, a.s.

Rozvojové banky byly po vzoru Světové banky zakládány od 60. let po celém světě. Velkou výhodou těchto bank je znalost místních podmínek, díky nimž se lépe zaměřují na konkrétní projekty. Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s. (ČMZRB), založená v roce 1992, je českým zástupcem rozvojové banky.

Clearingové banky se specializují na vedení clearingových účtů a na evidenci či kompenzaci závazků a pohledávek účastnických bank. Jinými slovy lze říci, že se specializují na zúčtování pohledávek a závazků univerzálních bank. Principem clearingové banky je to, že dlužníci a věřitelé splácí pouze rozdílnou částku mezi svými pohledávkami a závazky, čímž se zjednodušuje platební styk. Jednou z nich je v České republice velmi rozšířená Raiffeisenbank a.s.

Akceptační banky na peněžním trhu dokáží pro své klienty akceptovat zpeněžitelné tituly. Příkladem je založení akceptačního úvěru na základě akceptované směnky. Akceptační bankou je kupříkladu PPF banka a.s.

PPF banka a.s. patří zároveň mezi **depozitní banky**, jež poskytují krátkodobé úvěry a zaměřují se na vkladové operace.

Devizové banky provádí platební styky a krátkodobé úvěrování ve vztahu k zahraničí neboli devizové operace. Zástupcem devizové banky v ČR je i do třetice PPF banka a.s.

Lombardní banky jsou poskytovatelem bankovních úvěrů zajištěných na základě dlužnických movitých majetků. Zajistitutelem u nás je např. Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s. (Lochmannová, 2018, s. 17)

Eskontní banky se zabývají eskontem a reeskontem směnek neboli prodejem a odprodejem směnek majitelem před koncem jejich splatnosti. Příkladem této banky je opět PPF banka a.s.

Komunální banky, jak už jejich název napovídá, poskytují své služby na úrovni komunálních útvarů, kterým úvěrují jejich rozpočty. K získání zdrojů využívají prodej komunálních dluhopisů. Mezi tyto banky patří již několikrát zmíněná PPF banka a.s.

Splátkové banky se zaměřují na spotřební úvěry a jejich poskytování. Takovou bankou je například Českomoravská záruční a rozvojová banka a.s.

Záruční banky jsou poskytovatelem bankovních záruk. Jejich představitelem je Českomoravská záruční a rozvojová banka a.s.

Exportní banky napomáhají k exportu do zahraničí služeb i výrobků českých firem. Tímto se u nás zabývá zejména Česká exportní banka a.s.

Žirové banky jsou, nebo spíše již byly, banky, které zprostředkovávaly bezhotovostní platby. Globalizace a technologický vývoj však žirové banky pohltil. Nyní již existují univerzální typy bank, které běžně bezhotovostní platby provádí a jimiž byly nahrazeny. (Černohorský, 2020, s. 320–323, Lochmannová, 2018, s. 18)

2. Historie bank a peněz

Historie bank by se nezačala utvářet bez vývoje peněz. Před prvními platidly, tak, jak je známe dnes, byl jednou z forem platby dobytek. Jinde se užívala například slonovina či kůže. V přímořských oblastech to pak byly mušličky. Právě mušle kolem roku 800 př. n. l. začali Číňané nahrazovat umělou napodobeninou z bronzu či mědi. Tento jejich výtvar dnes můžeme považovat za první formu mincí. Postupem času začal tvar mušle nahrazovat klasický kulatý a placatý tvar mincí s jedním malým rozdílem, oproti tomu, jak mince známe dnes, a to malou dírkou uprostřed. Tento tvar byl praktický zejména z důvodu lepšího přenášení a dírkou umožňovala navlékat mince na nitku či tyčku. Mince s dírkou se v Číně používaly až do 19. století. V Evropě se začaly mince objevovat v půlce 7. století př. n. l. a to ražené z přírodní slitiny zlata a stříbra. Právě tyto dva kovy brzy převážily jako hlavní materiál pro ražbu mincí, což pro jejich majitele znamenalo, že se díky vyšší ceně cenných kovů dal snadněji hromadit majetek.

První bankovky z kůže se začátkem našeho letopočtu začaly objevovat v Číně a až o několik staletí později dostaly podobu papírových směnných poukázek. S podobnou formou platidla se nejpozději od renesance koketovalo i v Evropě. Klasická podoba papírových bankovek se začala tisknout však až v 17. století ve Švédsku, odkud ji postupně převzaly Anglie, Francie a Habsburská monarchie.

Pro uchovávání velkého množství peněz začaly vznikat první bankovní domy. Ze zápisů kněžích o úvěrech víme, že již za krále Chammurapiho a jeho Starobabylonské říše bankovní domy existovaly. První bankovní domy už ale vznikaly pravděpodobně i dobu před tím. Jako banky pak sloužily starověké chrámy. V Egyptě dokonce začaly fungovat bezhotovostní platby, kdy byly jako platidlo užívány stvrzenky o uchování obilí. Později se tento systém zdokonalil a byl vytvořen žirový systém s alexandrijskou centrální bankou.

V Evropě začaly být bezhotovostní platby užívány až v době křížových výprav. Období předtím pro Evropu znamenalo útlum kvůli pádu a rozvratu jejich kolonií. Až s dobou templářů přišel další posun vpřed. Ve 13. – 17. století začaly být bankovní domy evropskými panovníky užívány k získávání úvěrů. Vzhledem k tomu, že ne vždy byla schopnost panovníků vracet peníze dostatečná či dokonce nebyla žádná, začaly kvůli tomu bankovní domy upadat. (Juřík, 2011, s. 9–10)

2.1 Historie české měny

První české mince byly raženy ze zlata už před naším letopočtem a říkalo se jim keltské duhovky. Okolo 1. století po Kr. začala keltská moc upadat a společně s ní upadla i ražba mincí. Germáni ani Slované za Velké Moravy neoplývali znalostmi s ražbou, a tak v ražbě nastala dlouhá pauza. Začalo se platit improvizovaně. Na naše území se importovaly mince z římské říše. Druhou variantou byla platba železnými hřivnami, které se dodnes hojně nacházejí při archeologických vykopávkách.

V roce 973 navštívil Prahu Ibráhím ibn Jákúb. Byl to arabský obchodník, který napsal o zajímavém platidle, se kterým se v České zemi setkal. Jednalo se o tkaná pláténka, která se k ničemu nedala použít, ale i přesto jich měli místní obyvatelé plné truhly. Pláténka měla pevnou směnnou cenu – 10 plátének za 1 peníz.

Když začala v roce 935 vládnout linie Přemyslovců v čele s knížetem Boleslavem I. začaly se v české zemi razit první české mince – denáry. Z počátku se razilo pouze v době, kdy se konaly trhy. To se postupem času ale změnilo a vznikla první mincovna, která se nacházela s největší pravděpodobností na pražském hradě. Později vznikla i druhá mincovna, tentokrát v Olomouci. Postupem času vznikaly další a další mincovny. Jen v 11. – 13. století vznikly mincovny v Brně, Znojmě, Krnově, Českých Budějovicích, Písku, Jihlavě a dalších místech. Čeští panovníci stáhli z oběhu staré mince a začali s tzv. obnovou peněz. Ze starých mincí vyrazili nové, které však měly oproti těm starým nižší obsah stříbra.

V roce 1045 nastala na popud Břetislava V. mincovní reforma z důvodu snížení hodnoty mincí. Nově se na 240 denárů spotřebovala 1 česká hřivna stříbra, což odpovídalo zhruba 210 gramů. Znehodnocování peněz však nebralo konce a společně s ním se zhoršovala i kvalita mincí. Nejhorší kvalitu měly denáry za vlády knížete Svatopluka v 12. století. V té době se z 1 české hřivny razilo 3590 denárů, což bylo téměř 15x víc než za vlády Břetislava V.

V roce 1210 se český král Přemysl Otakar I. rozhodl zakročit a opět zlepšit kvalitu mincí. Provedl znovu mincovní reformu a zavedl brakteáty, což byly mince z tenkého stříbrného plechu a byly raženy pouze z jedné strany.

Na přelomu 13. a 14. století se v českých zemích začalo těžit. Přemyslovci našly několik bohatých nalezišť zlata a stříbra. Díky tomu začala vznikat nová města jako například Písek a Kutná Hora. Kutná hora se okolo roku 1300 stala pokladnou českých králů, těžilo se tu 20–30 tun stříbra ročně a jednalo se tak o asi 40 % celkové evropské těžby.

V roce 1300 se český král Václav II. spojil s italskými odborníky a toužil po vytvoření nové mince po vzoru francouzského tourského groše z roku 1256. Václav ještě v témže roce provedl reformu českého mincovnictví a hornictví a zavedl pražský groš (viz obrázek č. 1), jako nové platidlo. Zároveň zakázal vyvážet neražené stříbro, které se muselo povinně prodávat nové kutnohorské mincovně. Všechny ostatní mincovny nechal král Václav II. zrušit.

Obrázek 1: Replika pražského groše

Zdroj: Zlaté Mince – Numismatika, b.r.

Ani českému groši však kvalita nevydržela. Český groš si získal v Evropě oblibu a stal se až do roku 1547 významnou evropskou měnou. Původně se z 1 hřivny stříbra razilo 64 grošů, za

vlády Karla IV. to bylo už 70 grošů, za Václava VI. 80 grošů a později už se z jedné hřivny razilo až 110 grošů.

V české zemi se vystřídal ještě několik dalších měn. Za Jana Lucemburského to byly zlaté dukáty tzv. florény, které však měly jen propagační účel, jelikož v českých zemích nebyl dostatek zlata. Rod Schliků založil město Jáchymov i s mincovnou, která začala v roce 1520 razit stříbrné tolarý. Jeden tolar měl v té době hodnotu asi 22,5 groše a i z tohoto důvodu byl vhodnější spíše pro větší obchodní transakce. V roce 1547 byla definitivně ukončena ražba pražských grošů.

V roce 1561 nechal král Ferdinand I. razit novou měnu – zlatníky. Ačkoliv by se dalo říct, že jejich název odpovídá kovu, ze kterého byly raženy, tak opak je pravdou. Zlatníky totiž nebyly raženy ze zlata, ale ze stříbra. Stavby si ovšem vynutily obnovu ražby tolarů. Tolarý se staly velmi oblíbené, obchodníci s nimi platili a díky tomu se český tolar dostal až do španělských kolonií, které ho rozšířily až do Severní Ameriky. Zde se staly vzorem pro novou měnu Spojených států amerických – dolar.

V roce 1619 zavedly české stavy nový mincovní řád, který zrušil některé drobné mince a zavedly novou měnu – krejcar. Mincovny v Praze, Jáchymově a Kutné Hoře razily krejčary ze stříbra. Brzy však začalo stříbro docházet a byl ho nedostatek. Zabavil se proto majetek katolíků a z jejich stříbra se razilo dál. V roce 1727 byla zrušena mincovna v Kutné hoře z důvodu nedostatku stříbra. O pár let později v roce 1750 byla zavedena konvenční dvacetizlatková měna a v roce 1760 k ní přibýly drobné měděné mince. Za dva roky později v roce 1762 vydala Vídeňská banka první papírové bankovky, tzv. bankocetle. Historie českého mincovnictví skončila v roce 1783, kdy císař Josef II. zrušil pražskou mincovnu. V roce 1811 došlo ke státnímu bankrotu a byla zavedena vídeňská měna. Tu nahradila až v roce 1892 korunová měna, která existovala až do rozpadu monarchie v roce 1918. (Jurík, 2011, s. 11-14)

2.2 Počátky bankovníctví v českých zemích

Lidé dříve banky a jejich služby nepotřebovali. Lidé nepotřebovali úvěry, jelikož tyto potřeby byly opravdu velmi malé. Někdy se ale stalo, že si opravdu někdo potřeboval půjčit na koupi nemovitosti. Takovou půjčku danému člověku poskytl nejčastěji jeho příbuzní, Židé nebo anglické a italské bankovní domy ve Vídni.

První potřeba úvěrové půjčky přišla až na přelomu 17. a 18. století, kdy si Habsburkové nemohli dovolit financovat války a rozvoj habsburské monarchie za vlády Marie Terezie. Státní dluh Rakouska neustále narůstal a dostal se z 22 milionů zlatých v roce 1700 až na 440 milionů zlatých v roce 1792. Na základě toho byla ve Vídni založena první obchodní banka, která měla za úkol získávat prostředky pro stát úvěry. Krátce na to byla založena banka Standtbank (1706–1749) a Universal-Bankalitat (1714–1723), jak už ale letopočty napovídají, jejich existence nebyla příliš dlouhá. Zajímavou a významnou možností, kde si půjčit peníze, byly i zastavárny. Jako příklad lze uvést vídeňskou zastavárnu a poptavárnu z roku 1707 nebo pražskou zastavárnu z roku 1747. Obě zastavárny poskytovaly úvěry na movité a nemovité zástavy. O roky později, v roce 1751 vznikla v Brně Moravská úvěrová banka. Oficiální název banky byl ovšem mnohem delší – Mährischen Königlichen Privilegirten Lehenbank zu unseren Lieben Frau, neboli Moravská královská privilegovaná úvěrová banka u naší

milostivé paní. Milostivou paní byla myšlena česká a uherská královna a arcivévodkyně rakouské říše Marie Terezie.

V průběhu 18. – 19. století se projevovala velká zaostalost Habsburků v oblasti bankovníctví. Situace se lehce začala zlepšovat ve druhé polovině 18. století, kdy se začalo rozvíjet lidové peněžnictví a vznikly v Evropě první spořitelny. Spořitelny vznikaly v Německu a ve Švýcarsku s cílem podpořit chudé vrstvy v hospodaření s financemi. Popularita spořitelen rostla například v Anglii, kde jich v roce 1818 vzniklo 125. V Habsburské říši vznikla První rakouská spořitelna (Erste Österreichische Spar-Casse) až v roce 1819, ale roku 1848 musela být zničena. Právě po vzoru rakouské spořitelny české stavy založily v roce 1823 Schraňovací pokladnici pro hlavní město Prahu a pro Čechy, tzv. Českou spořitelnici. Na jejím založení se podíleli jak měšťané, tak šlechta a významná knížata jako A. L. Lobkowitz, Jan Adolf II. nebo císař František I. svou činnost spořitelna zahájila 2 roky od založení v únoru roku 1825. Spořitelna měla velkou důvěru a dobře prosperovala. Vklady vzrostly za 25 let působnosti 1825–1850 z 124 tisíc zlatých na 16,1 milionů zlatých.

Rakouská říše válčila s Francií po dvě desetiletí. Válka si vyžádala velké množství financí a rakouské státní finance byly vyčerpány. Rakousko 15. března 1811 vyhlásilo státní bankrot. Z finanční tísně se Rakousko dostalo až po Napoleonově bitvě u Waterloo v roce 1815. Rakousko získalo finanční pomoc od Francie ve výši 47,5 milionů zlatých a půjčku od Anglie ve výši 41,5 milionů zlatých. Finance začala spravovat privilegovaná rakouská národní banka. Dohlížela na emisi peněz, inflaci a poskytovala finanční služby.

V letech 1823–1844 došlo k rozvoji bank a záložen. V roce 1826 otevřela První rakouská spořitelna svou pobočku v Brně a následně každý další rok ve Znojmě (1827) a Jihlavě (1828). Znojenská a jihlavská pobočka byly ale krátce na to z finančních důvodů zrušeny a otevřená zůstala pouze pobočka v Brně, a to až do roku 1848. Českých spořitelen začalo přibývat od roku 1847. V roce 1860 jich bylo na území Čech evidováno dvacet. V roce 1880 se tento počet zešestinásobil a bylo jich zhruba 120.

V roce 1841 vznikla v habsburské monarchii první nestátní banka Haličský stavovský ústav v Haliči. České stavy se rozhodly, že by chtěly takovou banku také založit. Velkým průbojníkem a podporovatelem návrhu byl hrabě F. Deym ven Steinitz. Hrabě v roce 1844 o založení hypoteční banky v Čechách napsal i knihu. Návrh stavů byl ale ve stejném roce zamítnut vídeňskou vládou.

Pro české zemědělce a podnikatele byla stále malá dostupnost bankovních úvěrů. Začalo se proto přemýšlet o zakládání malých spořitelen, záložen a svépomocných spolků (kampeliček). Ty měly shromažďovat vklady, a naopak poskytovat klasické a hypoteční úvěry. Úvěry nabízely v té době sice i banky, ale byly určeny především pro výše postavené a bohatší obyvatelstvo a šlechtu. Pro rolníky nebo drobné živnostníky úvěry nebyly poskytovány. Průmyslová revoluce přinesla nové možnosti, stroje a hnojiva a drobní klienti si museli někde peníze půjčit. V padesátých letech 19. století vznikly nové malé peněžní ústavy – občanské záložny podle Schulze-Delitzsche, Raiffeisenovy záložny (kampeličky), které poskytovaly primárně osobní úvěry v malých místních obvodech, Hospodářské okresní záložny a Občanské záložny. Záložny byly zakládány různě na našem území v průběhu 18. – 19. století.

Nejvýznamnějším peněžním ústavem v 19. století se stala Městská spořitelna pražská, která zahájila svou činnost 1. května 1875. František Palacký podpořil její vznik a poté co vložil 400 zlatých, se stal majitelem vkladní knížky s číslem 1.

V roce 1878 byla založena Rakousko-uherská centrální banka s ředitelstvím ve Vídni a Budapešti. Finanční politika centrální banky však diskriminovala české země. Důsledkem měla být opakovaná kritika těžké dostupnosti úvěrů pro podnikatele. Příkladem diskriminace může být fakt, že banka poskytla lombardní a eskontní úvěry v celkové částce 109 milionů zlatých, na české země připadlo však pouhých 5 milionů. Český průmysl se rozvíjel a centrální banka nebyla schopna pokrýt všechny tyto potřeby. České záložny se rozhodly situaci vyřešit samy a vybudovaly si vlastní centrálu, která shromažďovala volné peněžní prostředky a z nich poskytovala svým členům úvěry.

V květnu roku 1883 byla založena Rakouská poštovní spořitelna se sídlem ve Vídni. V 19. století měla pošta na území české země tolik poboček, kolik odpovídá zhruba i aktuálnímu počtu (cca 2650 pošt). Díky své široké škále poboček a díky tomu i dobré dostupnosti obyvatel se stala velkým konkurentem bank a spořitel. Hned v prvním týdnu působení bylo otevřeno 200 000 poštovních spořitelních knížek. Ta první patřila samotnému císaři Františkovi Josefovi I. Po pěti měsících fungování začala poštovní spořitelna zajišťovat i moderní šekový platební styk. Vkladní knížky fungovaly jako žirové účty a mohlo se z nich vybírat, a naopak do nich vkládat hotovostní peníze prostřednictvím pošty. Zároveň se dalo v případě vkladu v minimální hodnotě 100 K. převádět prostředky z účtu na účet. Díky své popularitě a nabízeným službám se Rakouská poštovní spořitelna stala nejvýznamnějším centrem platebního styku v celé monarchii a zároveň se stala vzorem pro další země. (Juřík, 2011, s. 18–55)

2.3 Bankovníctví na přelomu a počátku 20. století

V roce 1889 vznikla jako veřejnoprávní instituce Zemská banka Království českého. Svou činnost zahájila 20. dubna 1890. Neposkytovala sice hypoteční úvěry, ale za to se starala o finanční potřeby země a okresní a obecní samosprávy. Nabízela například levné obecně prospěšné úvěry na výstavbu nových silnic a železnic, škol nebo na podporu zemědělství. Díky tomu se stala největším emisním ústavem v Čechách. (Juřík, 2011, s. 84–85)

Českým bankám se dařilo i navzdory faktu, že vídeňské a německé banky úvěrovaly většinu průmyslových podniků díky svému dřívějšímu fungování. Kapitál a výše vkladů u českých bank na konci monarchie převyšoval německé peněžní ústavy. V následujících letech Rakousko-uherská banka prosperovala a v roce 1892 zavedla zlatou korunovou měnu. Dvě koruny v té době odpovídaly jednomu zlatému. Odtud pochází i dnes používané slovo pro desetikorunu – pětka. (Juřík, 2011, s. 18–55)

V Praze byla na podzim roku 1898 založena Česká průmyslová banka s cílem podpory průmyslového rozvoje prostřednictvím hypotečních úvěrů. V roce 1912 zvýšila svůj základní kapitál z 30 milionů na 40 milionů korun. ČPB pomáhala klientům s komisionářským prodejem produkce, díky čemuž s nimi navázala úzké a důvěrné vztahy. I to bylo jedním z důvodů, proč s ní navázaly spolupráci významné podniky jako Jihočeská zbrojovka nebo Sellier & Bellot ve Vlašimi.

V roce 1902 byla založena Ústřední záložna českých hostinských v Praze. Jak už její název napovídá, tato záložna byla určena pro poskytování úvěrů živnostníkům podnikajícím

v odvětví pohostinství. Když dosáhla své pomyslné plnoletosti v roce 1920, změnil se její název na Hostinský úvěrní ústav. Na začátku 20. století vznikly i další banky. Nejvýznamnějšími z nich byla Česká banka v Praze (1907), Moravská agrární a průmyslová banka v Brně (1908), Pozemková banka (1909) a Bohemia, akciová banka (1909). Před vypuknutím 1. světové války vznikaly už pouze drobné peněžní ústavy, jelikož na velké instituce již nebyl prostor. V roce 1908 vznikla například Banka pro průmysl pivovarnický nebo Moravsko-slezská banka (1910), Obchodní a průmyslová banka v Kolíně (1910), Agrární banka (1911) zaměřená na zemědělskou výrobu, Deutsche Agrar und Industriebank (1911) a v roce jako poslední banka monarchie Banka stavebních živností a průmyslu (1913). Poslední bankou před vypuknutím války se stala Plzeňská banka, která poskytovala úvěry hutním závodům a Měšťanskému pivovaru v Plzni a dalším firmám.

Během války, která trvala v letech 1914–18 došlo k poklesu v podnikání, což vedlo i k poklesu poptávky po úvěrech. Válku však české banky přečkaly se ctí a vklady se u nich zněkolikanásobily. Hrubý zisk za války vzrostl ze 40,7 milionů korun na více než dvojnásobnou částku 94,4 mil. korun. Když už se navíc zdálo, že se blíží konec války, přesunula se Živnostenská banka z Vídně do Prahy se vklady, které se navýšily na neuvěřitelných 1166 mil. Korun. V roce 1914 to přitom bylo pouhých 170 mil. Korun. V září roku 1917 založily české banky Svaz českých bank, který měl pomáhat se spoluprací bank v obchodním sektoru. Češi a Němci mezi sebou měli už od konce 19. století spory. Svaz českých bank se kvůli tomu podařilo v proněmecké Vídni prosadit až 23. 1. 1918. (Juřík, 2011, s. 97–98) Porážka habsburské monarchie v 1. světové válce vedla k vyhlášení samostatné republiky a ke zrušení Rakousko-uherské banky. Ta svou činnost ukončila v roce 1919 na území Československa a v roce 1920 v Uhrách. Ve třicátých letech propukla v Rakousku finanční krize. Před úpadkem však byla zachráněna příspěvkem vlády 100 milionů šilinků a 30 milionů šilinků od rodiny Rothschildů. (Juřík, 2011, s. 91–93)

2.4 Československé bankovníctví v meziválečném období a 2. světové válce

Každý z nás ví, že 28. října 1918 vzniklo samostatné Československo. Co už ale neví každý, je že se tato událost významně obtiskla do hospodářství a tím pádem i do bankovníctví. Na území Československé republiky 14 českých bank, 8 německých bank a 94 poboček tu měly vídeňské banky. České banky u nás měly otevřených 81 poboček a 23 dalších měly v zahraničí. Kromě již zmíněných bank na území ČSR fungovaly různé spořitelny a hypoteční banky. Bankovní systém ČSR vycházel ze základů Rakousko-uherského bankovníctví, které bylo velmi kvalitní.

Ačkoliv Československo působilo jako samostatný stát, Rakousko-Uherská banka stále tiskla bankovky a mince, které stále obíhaly na našem území. Každý z nově vzniklých států měl jinak vyspělé hospodářství, měl každý i jinou kupní sílu peněz. Ministr financí Alois Rašín se rozhodl proti tomu zakročit a rozlišit bankovky nového státu od bankovek vydávaných Rakousko-Uherskou bankou tzv. kolkováním bankovek. Rašín přišel i s protiinflační politikou, která měla naprosto protikladné názory a postupy než významný rakouský ekonom Joseph Schumpeter. Rašín chtěl na rozdíl od Schumpetera bojovat proti inflaci tím, že označí novou měnu a stáhne 80 % hotovosti z oběhu, ale nakonec mu bylo povoleno stáhnout pouze 50 %. Na konci února 1919 předložil návrh zákona o vzniku československé měny – koruny československé. Následně od 3. března do 9. března 1919 nechal uzavřít státní hranice a došlo ke kolkování bankovek, jak avizoval už v roce 1918. Kolkovány byly bankovky v hodnotě 10,

20, 50, 100 a 1000 korun. Bankovky v hodnotě 1 a 2 korun nebyly kolkovány, stejně jako nebyly kolkovány mince. Celkově bylo k okolkování předloženo 7,158 miliard korun. Okolkované bankovky a neokolkované mince se staly prvními československými státovkami. Ani kolky se však neobešly bez pokusů o padělání. Padělalo se například v Rakousku a Maďarsku a škody se vyšplhaly na částku 250 milionů korun. Bankovní úřad se proto rozhodl tisknout své vlastní peníze, na kterých už bude český a slovenský text a tematika. Tisk bohužel nebyl vůbec kvalitní, jelikož se na tisk spěchalo právě z důvodu rostoucího trendu padělání kolku. Až v roce 1926–1934 byly vydávány nové emise bankovek, které byly kvalitní a byly před paděláním chráněny vysokým stupněm ochrany. Mince byly obdivovány pro svůj moderní vzhled a výtvarné zpracování. Jako první mince do oběhu šly padesátihaléř a dvacetihaléř 18. února 1922. Když se spekulovalo, jaký název nové měně dát, padaly návrhy jako lev, sokol, denár, groš nebo rašín. Obyvatelé nakonec skončili poměrně zklamaní, jelikož se zůstalo u korun a haléřů. (Juřík, 2011, s. 101–103)

Československo si tedy tisklo své vlastní peníze a koordinovalo peníze v oběhu. Chyběl tu ale orgán, který by nad tím vším udržoval dohled – centrální banka. Této role se sice nejprve ujala Zemská banka Království českého, která ovšem nevykonávala emisi peněz. Po březnovém okolkování peněz 1919 vznikl Bankovní úřad ministerstva financí (BÚMF). Fungoval ale pouze 7 let, do roku 1926, kdy jeho úkoly převzala akciová Národní banka Československa (NBČ). NBČ zahájila svou činnost 1. dubna 1926. Přešly na ní veškeré činnosti, které zajišťoval Bankovní úřad, včetně jeho dluhů a pohledávek a začala fungovat jako centrální banka Československa. Nejvyšším orgánem centrální banky byla bankovní rada skládající se z guvernéra, viceguvernéra a 7 členů s pětiletým funkčním obdobím. Národní banka Československa usilovala o získání prestižního ocenění zlaté parity. To se jí v podstatě podařilo získáním ocenění měna zlaté devizy v roce 1929. (Juřík, 2011, s. 103–104) Měna zlaté devizy neboli zlatá měna znamená, že se obsah zlata v minci (v koruně) udržuje ve výši 44,58 mg zlata (tj. 33,75 korun za jeden americký dolar). Národní banka si navíc začala tvořit zásoby zlata, které často ukládala v zahraničí. Období let 1929–1939 se proto nazývá jako období zlaté měny. (ČNB, 2003-2018)

Počet bank působících na našem území průběžně narůstal. V roce 1938 v Československu působilo 23 akciových obchodních bank a domů, 16 bank jako společnost s.r.o. a 80 privátních bankovních domů, 346 spořitelů s centrální Úřední bankou spořitelů v Praze. Když nastala okupace v březnu 1939, zastavil se vývoz a tím příliv investic ze zahraničí. Český kapitál se začal přesouvat do zahraničí. Kapitál byl konkrétně přesunut do Anglie, Švýcarska a Francie. Tento kapitál pak ale Československu chyběl na investice. Navíc, když byla 20. září 1938 uzavřena Pražská burza z důvodu poklesu cen akcií, přestalo se obchodovat s cennými papíry. Zajímavým faktem, který by tu měl být uveden je informace o tom, že československé banky netransferovaly svůj kapitál do zahraničí v takovém množství jako ostatní státy a nebudovaly tu své pobočky a dceřiné společnosti. Na rozdíl od ostatních si totiž naivně myslely, že se dokážou s Hitlerem a Henleinem dohodnout. (Juřík, 2011, s. 136–137) Poté, co nám bylo v rámci Mnichovské dohody Německem vzato pohraničí, přišli jsme i o několik stovek českých poboček bank. Na konci ledna 1939 byla centrální banka přejmenována na Národní banku pro Čechy a Moravu a byla navíc podřízena Říšské bance. Nový ředitel B. Müller okamžitě začal stahovat zlaté zásoby a rezervy ze zahraničí do Berlína. Československo tak přišlo o své zlaté zásoby, které tvořila od roku 1929. V protektorátu začala platit nová měna – německá marka. Koruna stále zůstala v platnosti, avšak říšská vláda pro ni stanovila nevýhodný kurs 1:10 (reálný kurs asi 1:6).

K největším změnám došlo v roce 1943, kdy probíhala válka v plné své síle. Některé banky byly zničeny, některé spojeny a některé plně nahrazeny. (Juřík, 2011, s. 138)

Šestiletá okupace Československa přinesla ztráty nejen na životech, průmyslu, dopravě a morálce, ale zasáhla významně i do finanční sféry. Vše začalo nadhodnoceným kursem 1:10. Směny marek a korun byly nevýhodné, při vývozu si vývozci za tržby koupili asi jen polovinu toho, co by mohli, jelikož je kurz marky a koruny znevýhodňoval a ceny za komodity prudce rostly. V roce 1938–1945 vzrostlo množství oběživa z 14,250 mld. na 95,945 mld. korun a vklady v bankách vzrostly z 56 mld. na 245,928 mld. korun. Říšská banka se neustále snažila přetvořit Národní banku Čech a Moravy v jednu ze svých poboček, to se ale nepodařilo a tento cíl Říšská banka odložila na neurčito. Celkové škody Československa ve válce byly vyčísleny na částku 370 mld. předválečných korun. Po skončení války a osvobození Československa byla v říjnu 1945 obnovena činnost Národní banky Československé. (Juřík, 2011, s. 146–147)

Po druhé světové válce a okupaci byla bankovní a finanční sféra Československa na pokraji bankrotu. Z celkových škod tvořily polovinu škody na měně (135 mld Kč) a peněžnictví (64,5 mld. Kč). Po válce v Československu fungovalo pouze 14 obchodních bank s 300 pobočkami. Lidové peněžnictví tvořilo přes 600 spořitelen, 300 okresních záložen hospodářských, 4300 venkovských družstevních záložen a zhruba 700 všeobecných záložen. Německé banky a spořitelny byly po válce zkonfiskovány a vláda tak získala pod kontrolu asi 30 % celkového bankovního kapitálu v ČSR. V roce 1948 došlo k různým fúzím 13 českých a slovenských znárodněných bank do 5 peněžních institucí:

- Živnostenská banka (fúze s Pražskou úvěrní bankou) – financovala hornictví a průmyslové podniky
- Legiobanka (fúze se Zemědělskou bankou) – financovala potravinářský průmysl
- Moravská banka (fúze s Plzeňskou bankou a Ústřední bankou družstev) – financovala družstevní podniky
- Slovenská banka (fúze Ludová banka, Sedliacka a Myjavská banka)
- Tatra banka (fúze se Stredoslovenskou bankou + Živnobanka a Moravská banka)

Když přišli k moci komunisté, došlo k dalším změnám. Zestátnili Národní banku Československou 11. března 1948 s kapitálem 500 mil. Kč a NBC se stala státním peněžním ústavem. V červenci 1948 byl vydán zákon o organizaci peněžnictví č. 181/1948 Sb. Na základě tohoto zákona Živnostenská banka převzala kontrolu nad Legiobankou a Moravskou bankou. (Juřík, 2011, s. 153–154)

Otázkou zůstalo, jak to bude se zlatem. Nacisté Československu ukradli 45 tun zlata. Československá vláda se o náhradu škody přihlásila u Tripartitní komise pro vrácení zlata. Komise byla zřízena spojenci USA, Francie a Velké Británie, která nárok Československa uznala. Nárok vzneslo i několik dalších států jako například Belgie, Polsko, Řecko, Jugoslávie, Nizozemsko a další. Nároky měly být splněny z 65 % ze zajištěného zlata v Německu, kde ho bylo zabaveno asi 37 700 tun. ČSR měla dostat 24 507 kg. Nejdřív dostala vyplacenou zálohu 6 074 kg zlata ve zlatých svatováclavských dukátech. Další proces ale zkomplikovalo znárodnění majetku a celý proces se prodloužil o 35 let. K navrácení

zbylého zlata (asi 18,4 tun) došlo ve Švýcarsku v roce 1982. Navíc došlo ke zrušení tripartitní komise v roce 1998 a v tomtéž roce Česká republika získala poslední kompenzační část zlata o váze 330 kg. (Juřík, 2011, s. 156)

V roce 1953 byla 30. května v 17 hodin vyhlášena měnová reforma. Ačkoliv komunisté obyvatelstvo uklidňovali, že k žádné reformě nedojde, opak byl pravdou. Reforma byla navíc vyhlášena ve chvíli, kdy byly všechny banky a obchody uzavřené. V rámci reformy byly od 1. června 1953 zrušeny veškeré pohledávky a závazky z vázaných vkladů, státních půjček, upsaných od roku 1945, zástavních listů a dluhopisů, které byly vydány bankou od roku 1945 a zároveň se reforma týkala i tuzemských cenných papírů a pojistek. Aby toho nebylo málo, obsah zlata v jedné koruně byl nově určen na 0,123426 g. Tento fakt vedl k novému stanovení kurzu koruny vůči jiným měnám. Cílem reformy mělo být odstranění nadbytečné kupní síly a získání peněz do státního rozpočtu a tím se zbavit státních dluhů. Reformou nejvíce utrpěly nejnižší vrstvy obyvatel, a naopak zvýhodněné podmínky měly ozbrojené složky a vedoucí komunisté. Reforma totiž stanovila pro každou vrstvu rozdílné podmínky. Při výměně starých peněz za nové byl stanovený kurz u vkladů do 300 Kč u státních zaměstnanců na 5:1, u ostatních vrstev to bylo 50:1. Odhaduje se, že komunisté díky reformě získali do státní kasy zhruba 14 miliard Kčs. (Juřík, 2011, s. 158)

2.5 Československé bankovníctví od 2. světové války

Živnostenská banka se potýkala od roku 1952 s problémy, které byly spojeny s prohraným soudem v New Yorku, kdy měla uhradit jednomu americkému občanovi pohledávku za bankou. Banka však nedisponovala dostatečnými prostředky a hrozilo zmrazení aktiv Živnobanky a také Státní banky československé ve Spojených státech amerických. Vláda se v roce 1956 rozhodla, že Živnostenská banka zůstane zachována, ale už ne pod statutem banky, ale pouze jako peněžní ústav se zvláštním zaměřením na bankovní služby. I tak se ústavu dařilo a v roce 1970 činilo kmenové jmění banky 80 mil. Kč. Živnostenská banka se zajímala o moderní bankovníctví, od roku 1988 testovala první platební karty k výběru hotovosti v bonech a v roce 1990 vydala první platební kartu v Československu.

V roce 1964 byla založena Československá obchodní banka (ČSOB) a svou činnost zahájila o rok později. Převzala od Státní banky československé zodpovědnost za mezinárodní platební, zúčtovací a úvěrový styk. Převzala i zahraniční klienty s úvěry, obchodní operace s devizovými rezervami a ostatní devizové služby.

Dále se rozvíjelo i lidové peněžnictví formou spořitelen. Po roce 1949 bylo na území Československa evidováno 258 okresních spořitelen a záložen, 255 jejich dalších poboček, 447 spořitelen a záložen a 4 248 úvěrních družstev. V lednu roku 1953 vznikla jednotná síť státních spořitelen. Další změna nastala v roce 1967, kdy byla na základě zákona č. 72/1967 vytvořena Státní spořitelna. S účinností od 1. ledna 1969 byla Státní spořitelna rozdělena na Českou státní spořitelnu a Slovenskou státní spořitelnu. Obě spořitelny dbaly na kvalitní služby a důvěru svých klientů. Nabízely nové služby (např. 1972 – produkt v podobě sporožirových účtů umožňující platební styk) a v roce 1989 začaly testovat bankomaty. V Praze a v Bratislavě byly nainstalovány první bankomaty od firmy NCR. Spořitelny svým zaměstnancům vydaly přes 1 000 testovacích karet. Ačkoliv by se mohlo zdát, že socialistické bankovníctví bylo v Československu odtrženo od modernizace a světového vývoje, nebylo tomu vůbec tak. Státní banka československá patřila k průkopníkům v zavádění nových technologií. Byla mezi prvními, kteří začali používat počítače. První etapa proběhla v letech

1968–1972, kdy došlo k nainstalování tří středních počítačových systémů pro zpracování dat na 123 pobočkách v Praze a Bratislavě. Dva roky na to bylo nainstalováno 19 minipočítačů a v roce 1975 byl systém propojen s pobočkami ČSOB a Živnobanky, následně s oběma státními spořitelny a Investiční bankou, čímž vznikl základ pro moderní systém bezhotovostních bankovních operací. Systém byl dobudován v roce 1980 a dostal název Automatizované bankovní operace (ABO), který mimo jiné přinesl i strukturu číslování bankovních účtů, které známe dodnes. (Juřík, 2011, s. 160–163)

Nová etapa československého bankovníctví nastala po sametové revoluci v roce 1990. V Československu vznikl s platností od 1. ledna 1990 dvoustupňový bankovní systém. Došlo k oddělení centrální banky Státní banky československé od činností ostatních komerčních bank. Z SBC však vznikly 3 nové banky, které se komerčnímu bankovníctví věnovaly. Jednalo se o Komerční banku v Česku, Všeobecnou úvěrovou banku na Slovensku a o Investiční banku se sídlem v obou státech. Když se od sebe oddělila Česká a Slovenská republika, v obou státech zůstala stále stejná společná měna. Postupem času se to ale začalo jevit jako špatná možnost. Slovensko se potýkalo s ekonomickými problémy a nepomáhala tomu ani špatná politická situace. Obě republiky se 19. ledna 1993 dohodly na zrušení společné měny. (Juřík, 2011, s. 165–168) Nebylo ale možné měnu s okamžitou platností oddělit. Republiky se proto dohodly, že k měnové odluce dojde postupně během roku 1993. Česká republika si své peníze začala kolkovat (viz obrázek č. 2) a lidé si mohli v peníze v určité částce vyměnit. Dohoda ale nefungovala, jelikož docházelo ke kapitálovým unikům a československá měnová unie fungovala pouze 38 dní. (Janáček, 2020, s. 26)

Obrázek 2: Nové okolkované bankovky

Zdroj: ČT, 2018

V devadesátých letech bylo potřeba provést privatizaci státních bank. Privatizace se týkala České spořitelny, ČSOB, Investiční banky a Komerční banky. Ačkoliv zásady privatizace přijala vláda už v září v roce 1991, o prodeji rozhodla až o 6 let později v roce 1997, čímž byla promeškána nejvhodnější doba odprodeje. Banky se v roce 1995 dostaly do problémů, a když se je stát pokoušel v roce 1998 prodat, setkal se s nízkou poptávkou investorů (o Českou spořitelnu měl zájem pouze 1 investor) a to vedlo k nižší kupní ceně. Navzdory všem skutečnostem se banky podařilo prodat zahraničním majitelům.

Od roku 1990 mohly v Československu vznikat banky jako akciové společnosti nebo družstva se základním kapitálem 50 mil Kčs. V roce 1993 bylo evidováno již 57 bank v České republice. Nově vznikla například Pragobanka, Bankovní dům Skala, Universal banka nebo Ekoagrobanka. Vznikaly i specializované banky jako například Konsolidační banka, Českomoravská záruční a rozvojová banka, družstevní záložny a na trhu se začaly objevovat i pobočky zahraničních bank (Raiffeisenbank, GE Money Bank). Vznik nových bank měl za důsledek růst konkurence a zlepšení dostupnosti bankovních služeb pro veřejnost. (Juřík, 2011, s. 169–170) Majitelé bank však nedbali a neřešili problémy, kterým banky čelily a během krátké doby se celé banky dostaly do velkých problémů. ČNB už v roce 1991 zasáhla svým Konsolidačním programem I., který měl za úkol situaci v peněžních ústavech stabilizovat. Problémy bankovního sektoru vyvrcholily v roce 1996, když byly zavedeny nucené správy v Ekoagrobance, COOP bance a Podnikatelské bance a První slezské bance byla dokonce odebrána licence od ČNB. Jelikož problémy neustaly a do problémů se dostávaly další a další banky, vyhlásila ČNB Konsolidační program II. Česká národní banka zřídila dceřinou společnost Česká finanční, s.r.o. a odkoupila špatné pohledávky a ztrátové úvěry. Zapojené banky musely vypracovat pětiletý bankovní plán a souhlasit se zvýšeným bankovním dohledem. Program počítal na začátku se zapojením 15 bank. Devět z nich bylo ale nakonec prodáno jiným investorům nebo jim byla odebrána licence. V programu tak nakonec zůstala pouze jedna banka – Union banka. Lze tedy konstatovat, že ačkoliv měl program dobré úmysly, nakonec se ukázal jako velký propadák a byl ukončen v červnu roku 2000. S podobným osudem se potkal i Stabilizační program z roku 1996.

Aby se zabránilo dalším problémům, musejí být od roku 1994 pojištěny veškeré vklady jak právnických, tak fyzických osob, ať už se jedná o vklad v české nebo zahraniční měně. Od roku 2003 v ČR funguje finanční arbitr, který řeší bezplatně spory mezi klienty a peněžními institucemi mimosoudní cestou. (Juřík, 2011, s. 170–178)

Od roku 2000 se problémy v bankovním sektoru uklidnily. Od roku 2002 je ČNB provozován Centrální registr úvěrů. Když Česká republika vstoupila v roce 2004, sjednotil se bankovní sektor a zmizely bariéry, které bránily volnému obchodu a pohybu zboží, osob a kapitálu. Začaly platit nové předpisy a došlo k harmonizaci. ČNB se snaží držet dohled nad bankami a dalšími peněžními institucemi od roku 2006. Ke stejnému datu ukončil svou činnost Úřad státního dozoru v pojišťovnictví a penzijním připojištění ministerstva financí a Úřad pro dohled nad družstevními záložnami a Komise pro cenné papíry. (Juřík, 2011, s. 183)

ČND musela řešit v průběhu let několik krizí, na které musela okamžitě reagovat a zavádět různá opatření. Potřeba reagovat nastala i v roce 2019/2020, kdy celý svět zasáhla pandemie Covid-19. Nejnovější statistiky k 31. prosinci 2021 ukazují, že v České republice funguje 46 bank a spořitelen, z čehož je 23 poboček zahraničních bank a dále pak 7 družstevních záložen. (ČNB, 2022)

3. Pandemie COVID-19 a opatření ČNB

V prosinci roku 2019 se objevila zpráva o šíření nového typu koronaviru v čínském Wu-chanu. Z ohniska nákazy se však nákaza šířila nejen do dalších čínských regionů, ale i do světa. Světová zdravotnická organizace označila nový koronavirus jako SARS-CoV-2 a onemocnění jako COVID-19. Na konci ledna předsednictví Rady EU spustilo mechanismus integrovaných opatření pro politickou reakci na krizi (IPCR) v režimu sdílení informací. Internetem se mezitím šířila děsivá videa z Číny, kde lidé s nákazou padají bezmocně na zem na ulicích. Na konci února rostly počty nakažených i ve světě. Výrazný nárůst byl zaznamenán v severní Itálii. Z tohoto důvodu zasedla Rada EU a zavedla první potřebná opatření k zajištění bezpečnosti osob a průmyslu EU.

První 3 případy nákazy koronavirem v ČR se prokázali 1. března 2020. Vláda České republiky proto poprvé zavedla karanténu trvající 14 dnů pro všechny občany vracející se z Itálie. Nákaza se začala šířit opravdu rychle, jelikož měsíc od prvních potvrzených případů nákazy v ČR už počet nakažených přesahoval 3 tisíce. Už 9. března 2020 ministerstvo zdravotnictví zakázalo veškeré návštěvy všem poskytovatelům zdravotních služeb lůžkové péče a zařízením sociálních služeb. O den později 10. března 2020 Ministerstvo zdravotnictví zakázalo konání hromadných akcí nad 100 osob a uzavřelo školy, které přešly poprvé na distanční výuku. 12. března 2020 byla zakázána hudební, divadelní a filmová představení a další sportovní a kulturní akce nad 30 osob. Další den vláda uzavřela vybrané obchody, služby a restaurace pro veřejnost.

Vzhledem k naléhavosti situace, Rada EU 18. března schválila podporu z rozpočtu EU na rok 2020. Tyto prostředky měly pomoci řešit dopady šíření nákazy COVID-19. Česká vláda schválila ošetřovné rodičům, kteří museli zůstat s dětmi doma z důvodu distanční výuky a kompenzační bonusy pro podnikatele, kteří nemohou vykonávat svou práci z důvodu vládních bezpečnostních opatření.

Situace se na jaře a v létě začala zlepšovat a ČR přistoupila ke zmírnění opatření. Na podzim roku 2020 se situace opět zhoršila a počet osob s prokázanou nákazou COVID-19 byl rázem přes sto tisíc.

21. prosince 2020 udělila EU podmíněnou registraci pro první vakcínu od společnosti Pfizer a BioNTech proti onemocnění COVID-19. Lidé se začali očkovat a postupem času přibýly další druhy vakcín.

Na začátku února byly nejhůře postiženými okresy České republiky Trutnov, Sokolov a Cheb. Vláda se proto rozhodla od pátku 12. února 2021 omezit pohyb v těchto okresech. Od 1. března začal platit zákaz opouštět území všech okresů. Na hranicích stály policejní hlídky, které kontrolovaly vjíždějící a vyjíždějící občany. Ti mohli cestovat mimo okres pouze v určitých výjimkách jako např. cesta za prací, návštěva lékaře, nezbytná péče o zvířata, či pohřeb.

Na jaře se opět začalo rozvolňovat, otevřela se kadeřnictví a další služby, restaurace a bary a děti se vrátily do škol. Situace v České republice je od léta 2021 skoro stejná, ačkoliv počty nakažených rapidně rostou. (Evropská unie, 2022; MZČR, b. r.)

Pandemie nezasáhla pouze zdravotnictví a společenský život, ale výrazně ovlivnila ekonomiku. Na novou situaci musela okamžitě začít reagovat i Česká národní banka. Centrální banky se sotva oklepały z finanční krize 2008–2010 a musí řešit další celosvětový problém. (Janáček, 2020, s. 87) Vláda přicházela s novými a novými opatřeními, a tím začaly komplikace nejen s poskytováním bankovních služeb, ale i například komplikace se splácením úvěrů, jelikož někteří lidé přišli o práci, a tím i o svůj pravidelný příjem.

3.1 Rozhodnutí bankovní rady ČNB z 16. března 2020

ČNB dokázala zareagovat opravdu rychle, kdy zhruba po čtrnácti dnech od prokázání prvního případu nákazy koronavirem v České republice, vydala nová opatření na zmírnění dopadů situace způsobené epidemií koronaviru na české firmy, podnikatele a domácnosti. S účinností od 17. března 2020 bankovní rada snížila dvoutýdenní repo sazbu o 50 bazických bodů na 1,75 %. Rozhodla současně i o snížení diskontní sazby na 0,75 % a o snížení lombardní sazby na 2,75 %. Bankovní rada zároveň informovala o tom, že je připravená sazby dále snížit, pokud to bude ekonomický vývoj potřebovat.

Preventivně byly upraveny pravidla měnových operací k dodávání likvidity bankám z října 2008. Dodávací repo operace byly namísto vyhledávání jednou týdně vyhledávány třikrát za týden, konkrétně v pondělí, ve středu a v pátek. Všechny objednávky bank provedených v rámci těchto repo operací byly poskytnuty v plné výši s nulovou přírůžkou.

Česká národní banka vedle toho potvrdila i připravenost na nadměrné výkyvy kurzu koruny. Uvedla, že bude případně reagovat svými nástroji v souladu s režimem řízeného plování měnového kurzu.

Bankovní rada se shodla na revidování dřívějšího rozhodnutí z května 2019. ČNB a od 1. července zvýšila proticyklickou kapitálovou rezervu pro expozice v ČR na 2 %. V souvislosti s tímto opatřením ČNB konstatovala, že pozice bankovního sektoru je díky kapitálovým rezervám a dobrovolně drženému přebytku kapitálu v současné době robustní, díky čemuž se je bankovní sektor schopen vypořádat s důsledky nepříznivého ekonomického vývoje.

ČNB doporučila bankám s okamžitou platností pozdržet jakékoliv výplaty dividend či jiných kroků, u kterých je riziko ohrožení odolnosti jednotlivých bank, dokud se situace s epidemií nezlepší.

Jak jsem již zmínila, bylo zapotřebí řešit i problém týkající se klientů a jejich nemožnosti splácet úvěry. Bankovní rada proto diskutovala o dohledovém přístupu k možným odkladům splátek ze strany bank. ČNB však bankám neurčuje, jaká mají používat pravidla pro poskytování, správu a vymáhání úvěrů. To, zda banka splátky klientům odloží, je pouze a jen v kompetenci jednotlivé banky. Odložení splátek klientovi, u kterého došlo k dočasnému výpadku příjmů z důvodu nákazy koronavirem, je dobrým způsobem, jak si zajistit v budoucnosti splacení celé pohledávky.

ČNB od 17. března 2020 až do odvolání zrušila pokladní hodiny pro veřejnost. Jednalo se například o nemožnost výměny poškozené bankovky osobně pracovníkem ČNB v ústředí ČNB v Praze nebo na některém z pracovišť v Ostravě, Brně, Českých Budějovicích, Plzni, Ústí nad Labem nebo v Hradci Králové. Pobočky zůstaly nadále otevřené pouze klientům, kteří mají u ČNB účet. (ČNB, 2020)

3.2 Rozhodnutí bankovní rady ČNB z 26. března 2020

Bankovní rada České národní banky se na zasedání jednomyslně rozhodla snížit dvoutýdenní repo sazbu o 75 bazických bodů na 1 %, dále snížit diskontní sazbu na 0,05 % a lombardní sazbu na 2 %. Stalo se tak na základě očekávaných dopadů koronavirové pandemie v české ekonomice.

Jednotlivé vlády zavádějí nová opatření k zastavení koronavirové pandemie, což má negativní vliv na světový obchod a produkční i spotřební chování ekonomických subjektů. Tyto aspekty dramaticky mění výhledy pro globální i českou ekonomiku. Stává se proto stále těžší a těžší odhadovat, jak se situace bude vyvíjet a jaké tedy tvořit výhledy. Z tohoto důvodu jsou všechny odhady budoucího vývoje brány jako značně nejisté. I přesto ČNB vytvořila prognózu, které očekává snížení zahraniční ekonomické aktivity i snížení inflace a oslabení kurzu koruny. Součástí předpovědi byl i výrazný útlum ekonomické aktivity, který se nepříznivě promítl do kvality úvěrového portfolia institucí. Bankovní rada proto s platností od 1. dubna 2020 snížila sazbu proticyklické kapitálové rezervy z dosavadní úrovně 1,75 % na 1 %. Toto rozhodnutí znamená, že banky nebudou potřebovat tolik kapitálu pro poskytnutí úvěru do domácí ekonomiky. Bankám se díky tomu rozšířil prostor pro úvěrování občanů, podnikatelů a firem zasažených koronavirovou pandemií. Zároveň ČNB oznámila, že je připravena v případě nárůstů neočekávaných ztrát bankovního sektoru proticyklickou kapitálovou rezervu plně uvolnit.

Doporučení o pozdržení výplaty dividend či jiných kroků, které by mohly ohrozit odolnost jednotlivých institucí, ČNB rozšířila o všechny úvěrové instituce, pojišťovny a penzijní společnosti s okamžitou platností.

Bankovní rada dále avizovala, že je připravená nadále snižovat úrokové sazby a přijmout opatření k řešení likviditních problémů českého bankovního sektoru. (ČNB, 2020)

3.3 Uvolnění limitů úvěrových ukazatelů pro nové hypotéky

Bankovní rada ČNB s platností od 1. dubna 2020 zmírnila doporučení pro posuzování nových hypoték. ČNB uvolnila limity hned tří úvěrových ukazatelů. Limit ukazatele LTV (výše hypotéky v poměru k hodnotě zastavované nemovitosti) zvýšila z 80 % na 90 %. Pro žadatele to znamená, že stačí mít našetřeno menší objem finančních prostředků na pořízení bydlení. Toto uvolnění se však netýkalo „investičních“ hypoték.

DSTI je ukazatel vyjadřující, jak velkou část čistého měsíčního příjmu žadatel o úvěr vynakládá na splátky svého celkového dluhu. Doporučený limit DSTI byl zvýšen ze 45 % na 50 %. Ukazatel DTI, který odráží počet ročních čistých příjmů domácnosti potřebných ke splacení jejich dluhu, doporučila ČNB bankám vypustit a tento ukazatel pouze sledovat. (ČNB, 2020)

3.4 Rozhodnutí bankovní rady ČNB ze 7. května 2020

Bankovní rada ČNB se rozhodla opět snížit jednotlivé sazby. Dvoutýdenní repo sazbu snížila o dalších 75 bazických bodů na 0,25 %, lombardní sazbu na 1 % a diskontní sazba zůstala tentokrát nezměněná na 0,05 %. Přijetí těchto opatření se opíralo o novou makroekonomickou prognózu, kterou měla bankovní rada k dispozici. Tentokrát se předpokládal pokles světového hospodářského výkonu, pokles u zahraničních výrobních cen, kolaps cen ropy (propad o dvě třetiny), zpomalení inflace spotřebitelských cen, posílení kurzu

eura vůči americkému dolaru, snížení hrubého domácího produktu, prudký pokles u exportu, rychlé zvyšování míry nezaměstnanosti nebo například oslabený kurz koruny. Na základě prognózy bankovní rada vyhodnotila rizika jako bezprecedentně vysoká, která vyžadují ještě výraznější uvolnění měnových podmínek.

Ačkoliv v dané době ČNB neviděla potřebu bezprostředního zásahu na finančních trzích v podobě dodávání likvidity finančním institucím, rozhodla se připravit z preventivních důvodů nástroj na dodání likvidity nebankovním subjektům, které mají udělenou platnou licenci od ČNB. Instituce tak nově získají likvidní prostředky formou krátkodobého úvěru od České národní banky. Úvěr bude za strany finančních institucí zajištěn cennými papíry (českými státními dluhopisy), stejně jako tomu je v dodávacích repo operacích s ČNB.

Zároveň se ČNB rozhodla připravit pro úvěrové instituce rozšíření přijímaného zajištění (kolaterálu) o hypoteční listy v dosavadních dodávacích operacích. (ČNB, 2020)

3.5 Postupné rozvolňování opatření

S platností od 1. července 2020 bankovní rada ČNB snížila sazbu proticyklické kapitálové rezervy bank na 0,5 % z dosavadní úrovně 1 %. Tímto krokem ČNB potvrdila svou připravenost a odhodlanost provádět makrobezpečnostní politiku tak, aby banky měly dostatečný prostor pro pokrytí předpokládaného nárůstu potřeby financování podnikatelského sektoru. (ČNB, 2020)

Bankovní rada ČNB rozhodla na konci května 2021 o zvýšení sazby proticyklické kapitálové rezervy bank na 1 % ze stávajících 0,5 % s účinností od 1. července 2022. V této výši sazba kryje běžnou úroveň rizik v bankovním sektoru. Účinnost zvýšení této proticyklické sazby je v ročním horizontu, což dává ČNB prostor v případě neočekávaných nepříznivých šoků, tzn. pokud se ekonomická situace zhorší kvůli další vlně pandemie, bankovní rada bude připravena zvýšení sazby revidovat, či rezervu plně uvolnit.

S účinností od 28. května 2021 bankovní rada ČNB rozhodla o snížení frekvence dvoutýdenních dodávacích repo operací pro úvěrové instituce na jednou týdně a obnovení dříve platné úrokové přírážky ve výši 0,1 p. b.

O měsíc později ČNB přišla se zvýšením dvoutýdenní repo sazby o 25 bazických bodů na 0,5 % a zvýšení lombardní sazby také o 25 bazických bodů na 1,25 % s platností od 24. června 2021. Diskontní sazba zůstala beze změny na úrovni 0,05 %.

Na zasedání 5. srpna 2021 si bankovní rada odhlasovala zvýšení dvoutýdenní repo sazby o 25 bazických bodů na 0,75 % a lombardní sazby o 50 bazických bodů na 1,75 %. Diskontní sazbu ponechala stejně jako v červnu beze změny.

S platností od 1. října 2021 se bankovní rada rozhodla již podruhé v roce 2021 zvýšit sazbu proticyklické kapitálové rezervy o 50 bazických bodů na úroveň 1,5 %. Rozhodla se tak vzhledem k odeznění akutní fáze pandemie, pozitivní předpovědi a rekordnímu objemu úvěrů na bydlení. ČNB dále informovala o své připravenosti i nadále sazbu zvyšovat, pokud bude rychlá úvěrová dynamika nadále pokračovat. Naopak v případě, že se situace opět zhorší, ČNB sazbu sníží, aby podpořila banky v plynulém úvěrování nefinančních podniků a domácností.

ČNB i nadále zvyšovala úrokové sazby se skoro měsíční frekvencí. V září navýšila dvoutýdenní repo sazbu na 1,5 %, lombardní sazbu na 2,5 % a diskontní sazbu na 0,5 % s platností od 1. října 2021.

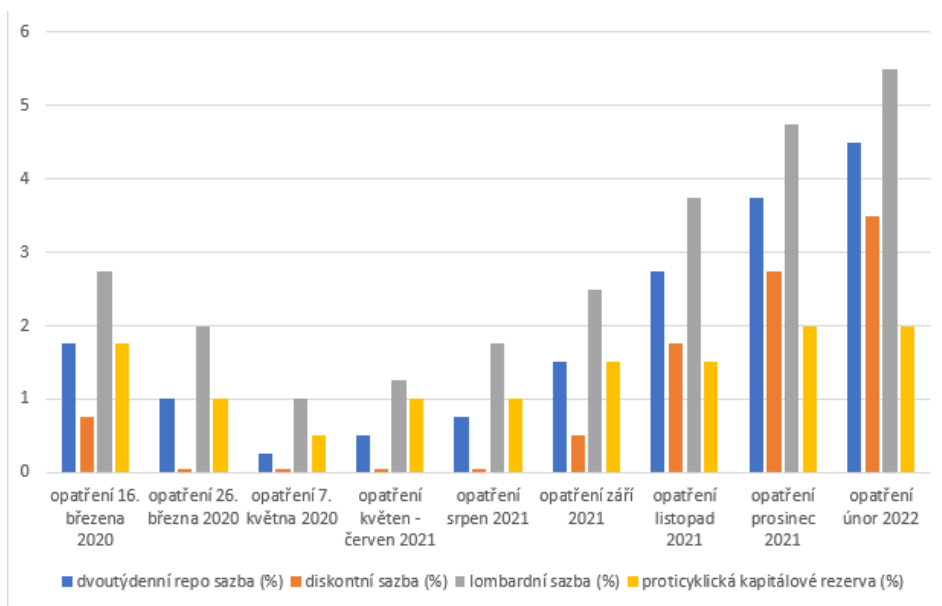
Na začátku listopadu 2021 zvýšila dvoutýdenní reposazbu o dalších 125 bodů na 2,75 %, lombardní sazbu na 3,75 % a diskontní sazbu na 1,75 %.

Při své schůzi 25. listopadu se bankovní rada dohodla na dalších změnách. V první řadě opět zvýšila sazbu proticyklické kapitálové rezervy bank o 0,5 p. b., na 2 % s účinností od 1. ledna 2023. Další změny se týkaly hypotečních úvěrů. Na základě nově získaných zákonných pravomocí v souladu s novelou zákona o ČNB, bankovní rada rozhodla o novém nastavení limitů úvěrových ukazatelů při poskytování hypotečních úvěrů, které platily od jara 2020. S platností od 1. dubna 2022 budou poskytovatelé úvěrů opět muset dodržovat limity příjmového ukazatele DTI (8,5 a 9,5 pro žadatele mladší 36 let) a ukazatele dluhové služby DSTI (maximálně na 45 % a 50 % pro žadatele mladší 36 let) a zároveň byl snížen horní limit ukazatele LTV (80 % a 90 % pro žadatele mladší 36 let), což znamená, že banky nebudou moci poskytovat úvěry nad 80 % (případně 90 %) hodnoty zastavené nemovitosti. Sazby byly navýšeny se zohledněním plošného uvolňování úvěrových standardů bankami a rostoucího nadhodnocování cen bytů v České republice.

Konec roku 2021 a začátek roku 2022 opět byly ve znamení zvyšování úrokových sazeb. Na konci prosince 2021 byla zvýšena dvoutýdenní repo sazba o jeden procentní bod na 3,75 %, lombardní sazba na 4,75 % a diskontní sazby na 2,75 %. (ČNB, 2021)

V únoru se bankovní rada rozhodla navýšit dvoutýdenní repo sazbu o 0,75 p. b. na 4,50 %, lombardní sazbu na 5,50 % a diskontní sazbu na 3,50 % s platností od 4. února 2022. (ČNB, 2022)

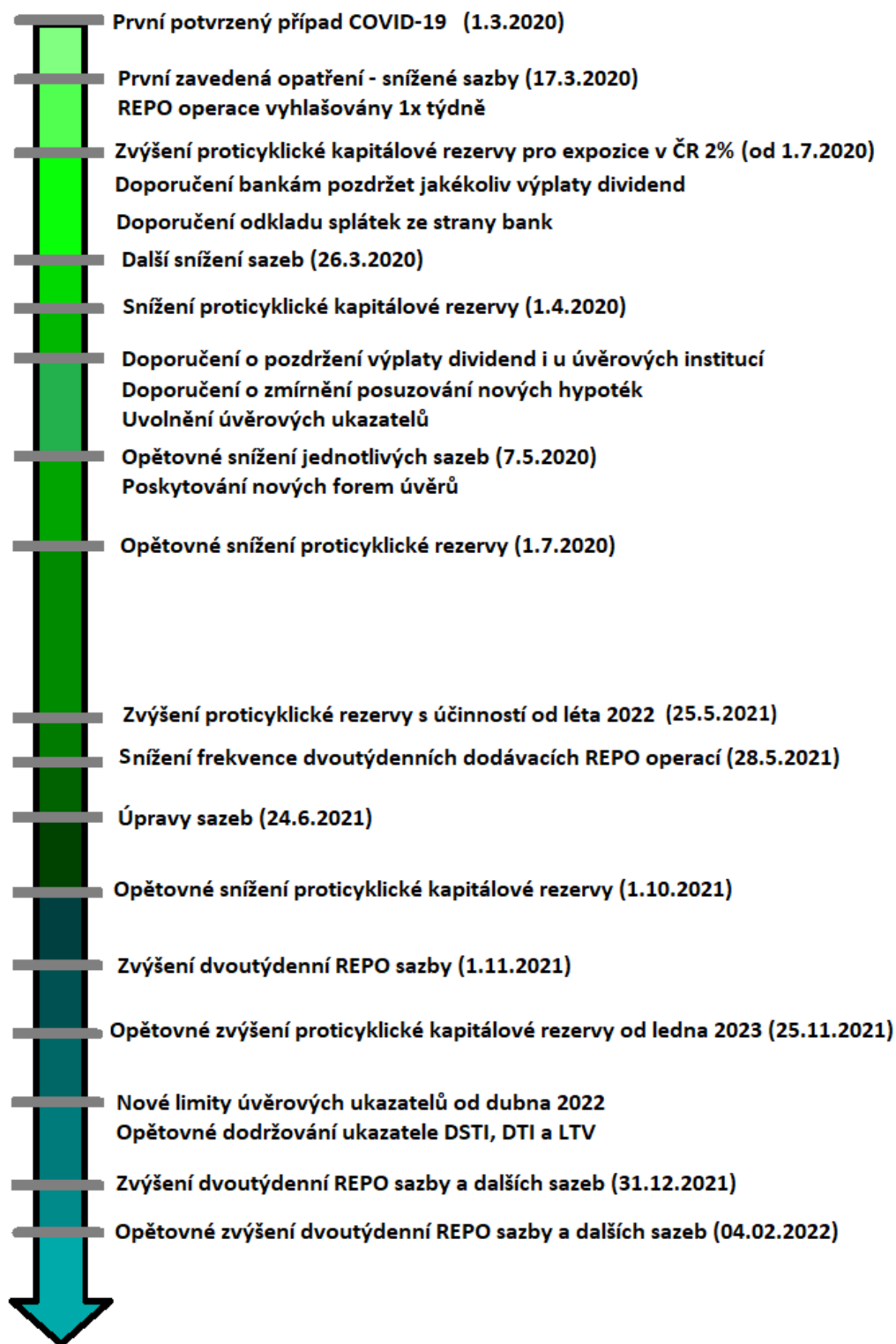
Celkový vývoj úrokových sazeb v průběhu opatření popisuje následující graf na obrázku 3.

Obrázek 3: Vývoj úrokových sazeb a PKZ

Zdroj: Vlastní zpracování

Pro přehlednost byla k této kapitole vypracována následující časová osa, která chronologicky popisuje přijímání jednotlivých opatření ČNB.

Obrázek 4: Časová osa opatření ČNB

Zdroj: Vlastní zpracování

4. Reakce vybraných bank na pandemii COVID-19

V následující kapitole budou představeny čtyři největší (nejvýznamnější) banky z českého prostředí – Komerční banka, MONETA Money Bank, Československá obchodní banka a Česká spořitelna. Každá banka se situací pandemie COVID-19 vyrovnávala jiným způsobem. Cílem této kapitoly je představit jednotlivé reakce a opatření bank v čase, ze kterých bude možné následně vyvodit určitá doporučení pro fungování v praxi.

4.1 Komerční banka

Komerční banka (KB) vznikla v roce 1990 na území České republiky poté, co byla vyčleněna obchodní činnost z bývalé Státní banky československé. O dva roky později, tj. 1992 se KB transformovala na akciovou společnost a její akcie byly zařazeny do kuponové privatizace. V roce 1995 vydala Komerční banka globální depozitní certifikáty (GDR) a vstoupila tak na mezinárodní kapitálové trhy. Vláda České republiky v roce 1997 schválila prodej státního podílu KB strategickému investorovi. Zájem o koupi vyjádřila francouzská společnost Sociétés Générale. Ta skutečně podíl získala v roce 2001 za 40 miliard korun a ujala se manažerské kontroly KB. Bance se začalo dařit. Představila novou segmentaci klientů, uvedla na trh první čipovou kartu dle standardů EMV. Už v roce 2003 získala KB ocenění Nejdynamičtější a Nejdůvěryhodnější banka roku. V roce následujícím se již stala vítězem hlavní kategorie a mohla se pyšnit titulem Banka roku 2004. Komerční banka se zaměřuje na neustálé rozšiřování obchodních aktivit a zvyšování tržeb. V říjnu roku 2006 koupila zbývající akcie společnosti Modrá pyramida stavební spořitelna od společnosti BHW a České pojišťovny za 144 milionů eur, což bylo v přepočtu zhruba 4,2 miliardy Kč. Svůj podíl tak zvýšila ze 40 % na 100 %. Podařilo se tak oslovit více než 800 tisíc zákazníků Modré pyramidy.

V roce 2007 získala Komerční banka opět titul Banka roku 2007. V následujícím roce KB jako první z českých bank podepsala smlouvu o odběru „Zelené energie“, čímž se připojila k projektu Skupiny ČEZ. Banka dokázala jako první na trhu zareagovat na rostoucí trend investování a v roce 2010 zavedla na svých internetových stránkách investiční kalkulačku, která navrhla klientovi portfolio investičních a spořicíh produktů. Ocenění Banka roku získala KB i v letech 2011, 2012, 2014, 2016 a 2017. (Komerční banka, b.r.)

4.1.1 Reakce KB na pandemii COVID-19

Komerční banka se rozhodla zareagovat a pomoci svým klientům hned na začátku pandemie. Už 13. března ohlásila možnost odkladu úvěrových splátek svým zákazníkům až na dobu 3 měsíců. Tato nabídka se vztahovala jak na podnikatele, tak i na fyzické osoby. Jan Juchelka, generální ředitel KB, avizoval o přípravách nové nabídky služeb, které měly za úkol pomoci překonat období nejistoty.

Pouze o pár dní později se KB rozhodla zvýšit firmám možnost odkladu splátek úvěrů až na 5 měsíců. Občané pak mohou žádat o odklad splátek hypotéky a spotřebitelských úvěrů o 3 měsíce. Odklad o čtvrt roku mohou volit i firmy jako kratší variantu. Komerční banka v té době očekávala, že odklad využije zhruba 10 % klientů, s tím, že pokud se prodlouží nouzový stav, zvýší se podíl žádajících klientů. Na konci března se z průzkumu trhu ukázalo, že o odklad má zájem zhruba 32 % občanů České republiky. Klienti mohli o odklad žádat z důvodu nařízené karantény, zrušení zakázek, výpadku dodávek či z důvodu poklesu výnosů.

Úvěr byl v době odkladu standardně úročen a dané úroky klient musel doplatit po skončení doby odkladu v rámci pravidelných splátek.

V prvním týdnu o odložení splátek požádalo 11 tisíc klientů a další zhruba 4 tisíce žádostí zaznamenaly dceřiné společnosti KB. Komerční banka začala na konci března plánovat spuštění nového programu Expanze záruka COVID II. Tento program byl vytvořen na podporu podnikatelů s provozním financováním. Výše záručního úvěru byla nabízena až do výše 15 milionů korun s lhůtou ručení až 3 roky. Podnikatelé tak mohli pokrýt výdaje na drobný hmotný a nehmotný majetek, pořízení a financování zásob, mzdy zaměstnanců, energie, nájemné, úhradu faktur a další provozní výdaje.

Od první poloviny května 2020 spustila KB jednu z nejučinnějších zbraní na ochranu české ekonomiky – Program Covid III. Ten totiž může multiplikativně generovat provozní úvěry v objemu až půl bilionu českých korun. Tento program byl určený pro firmy a podnikatele z celého Česka maximálně však s 500 zaměstnanci. V rámci programu je na záruky Českomoravské záruční a rozvojové banky vyčleněna částka 150 miliard Kč. Klienti mohli o program žádat plně on-line vyplněním přehledného formuláře na webových stránkách Komerční banky. Po dvou týdnech od spuštění programu Covid III. Banka registrovala 900 žádostí v objemu 7 miliard korun, které postupně schvalovala. Celkově Komerční banka poskytla od spuštění prvního programu Covid 435 úvěrů v objemu 2,15 miliardy Kč.

KB se snažila svým klientům i zaměstnancům situaci co nejvíce ulehčit, a to nejen poskytováním úvěrů či odkladem splátek. Jarní nouzový stav přinesl jeden pozitivní impulz – digitalizaci české ekonomiky. Většina problémů se dala vyřešit online (založení účtu pomocí bankovní identity, žádosti o odklad/úvěr apod.). Komerční banka zároveň zrychlila odesílání běžných SEPA plateb (= platby v rámci SEPA Credit Transfer) s připsáním na účet banky příjemce v ten stejný den, avšak pouze při zadání platby ve všední den do 11 hodin. Komerční banka přišla i s nabídkou pro různé e-shopy. Ty si mohly přidat bezpečnou platební bránu od KB Zaplaceno.cz.

Komerční banka zavedla nové drive-up bankomaty na čerpacích stanicích Benzina ORLEN. Klienti mohli vybírat i vkládat hotovost pohodlně z okénka svého auta na čerpacích stanicích v Praze, v Brně, Ostravě, Plzni a Hradci Králové. Za jeden rok protéklo těmito bankomaty celkem 800 milionů, z čehož bylo 420 milionů vkladů a 320 milionů výběrů. Velkou oblibu si drive-up bankomaty KB získaly u podnikatelů, kteří nemuseli chodit vkládat hotovost na pobočku a vyhnuli se tak kontaktu s dalšími lidmi.

Na konci června 2020 KB spustila nový program COVID PLUS k podpoře firem zasažených koronavirovou pandemií. Tento program byl připravený Exportní garanční a pojišťovací společností (EGAP) a zajišťoval svou zárukou bankovní úvěry určené k financování provozních účelů. Na záruky tohoto programu bylo alokováno celkem 142 miliard korun. Program COVID PLUS byl určen pro firmy s více než 250 zaměstnanci a s exportem zboží nejméně v objemu 20 % z celkových tržeb, nebo podílející se na takovémto exportu nepřímo prostřednictvím subdodávek. Na rozdíl od předchozích programů byly tyto úvěry poskytovány i v cizích měnách – EUR či USD až do výše 2 miliard korun. Délka záruky zde činila 3 roky u provozního a 5 let u investičního financování. Tento úvěr bylo možné sjednat až do 31. prosince 2020.

Komerční banka si byla vědoma obavy z dalšího vývoje koronavirové epidemie. V říjnu 2020 proto přišla s rozšířením pojištění pracovní neschopnosti o dobu strávenou v karanténě. Tato nabídka byla určena jak pro stávající, tak i pro nově sjednané smlouvy.

Ačkoliv by se mohlo zdát, že daná situace musela mít na banku negativní vliv, opak je pravdou. Navzdory velkému dopadu pandemie KB vykazovala stále zdravé výsledky. Společnosti Skupiny KB ke konci září odkládaly klientům splátky u úvěrů v celkové hodnotě 58,5 miliardy Kč, z čehož 26,6 miliardy bylo u hypoték, 3 miliardy u spotřebitelských půjček, 4,1 miliardy na financování malých podnikatelů a 24,7 miliardy Kč úvěrů korporacím. V programech Covid navíc poskytla financování 1864 klientům v celkovém objemu 11,7 miliardy Kč (k 30. září 2020). Skupina vykázala pokles výnosů o -8,6 %, její provozní náklady vzrostly o 1,9 %. Čistý zisk očištěný o jednorázové položky poklesl na 6,2 miliardy Kč, což znamená propad o 44 %. Celková finanční výkonnost zůstala i navzdory nepříznivé situaci a ekonomickému šoku zdravá. (Komerční banka, 2020)

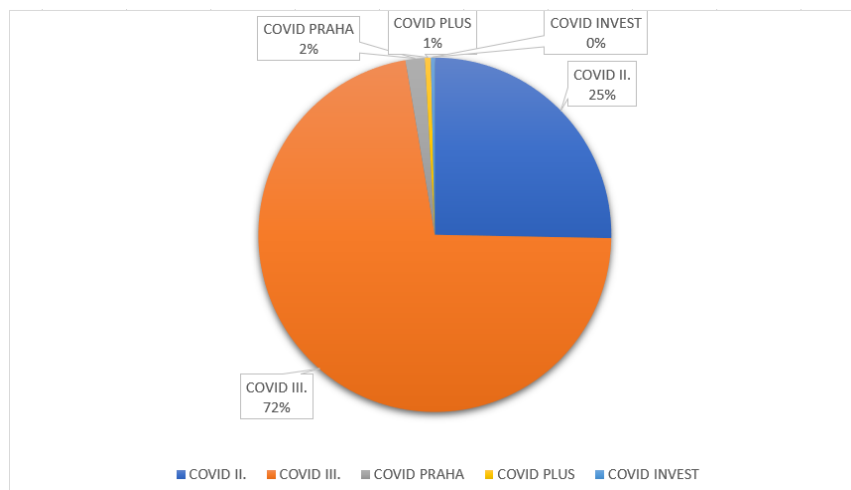
Další program nazvaný COVID Sport spustila Komerční banka 1. února 2021. Záruka byla určena k financování nákladů (mzdy, energie, nájem materiál apod.) pro malé a střední podniky působící na území České republiky (kromě Prahy) v oblasti sportu. (Komerční banka, b. r.)

Na konci května v roce 2021 odstartovala Komerční banka příjem žádostí o nové investiční úvěry v rámci nového programu COVID Invest. Tento program slouží k podpoře financování nových investic do hmotného i nehmotného majetku. V rámci tohoto programu byly zaručeny úvěry až do výše 90 milionů Kč. Maximální doba ručení byla v tomto případě stanovena na 6 let. Stejně jako v předchozím programu Covid III., se žádosti podávaly formou online formuláře, a i ručení bylo sjednáváno prostřednictvím Komerční banky v rámci smlouvy o úvěru. (Komerční banka, 2021)

4.1.2 Zavedená opatření a pomoc KB

Komerční banka pomáhala hned od začátku vypuknutí pandemie a umožnila svým klientům odložit splátky u úvěrů nejdříve na 3 měsíce, později až na 5 měsíců. Digitalizace české ekonomiky se otiskla i do chodu Komerční banky. Umožnilo se klientům sjednávat účty a úvěry online. Možnost řešit věci z domu z pohodlí domova bylo rozhodně velmi příznivou možností pro ohrožené skupiny osob, které se tak mohly vyhnout možnému rizikovému kontaktu.

Celkem 3636 podnikatelů a firem podpořila v rámci pěti covidových programů Komerční banka.

Obrázek 5: Procentuální poměr uzavřených smluv v rámci záručních programů

Zdroj: Vlastní zpracování

V období od dubna 2020 do prosince 2021 poskytla celkem 26,2 miliardy korun a stala se díky tomu lídrem trhu. Jak ukazuje tabulka, největší podporu poskytla KB v rámci programu COVID III., který běžel od 2. června 2020 do 31. prosince 2021 a celkem v něm 2619 klientům vyplatila 17,833 miliardy korun. KB se stala lídrem COVID programů. (Komerční banka, 2022)

Tabulka 1: Podpora KB v rámci COVID programů

Program KB	Počet smluv	Objem úvěrů (Kč)
COVID II.	920	3,997 miliardy
COVID III.	2619	18,504 miliardy
COVID PRAHA	64	379 milionů
COVID PLUS	20	3,113 miliardy
COVID INVEST	13	199 milionů

Zdroj: Vlastní zpracování

Pozitivním impulzem byl přechod do online prostředí. Nově se daly založit účty pomocí bankovní identity nebo si zažádat o půjčku. Nebylo proto potřeba chodit na pobočky osobně a lidé se tak bezpečně vyhnuli kontaktu s potencionálně nakaženými lidmi. Komerční banka zajistila zrychlení odesílání SEPA plateb s připsáním na účet příjemce ve stejný den, jako byl požadavek podán.

Byly otevřeny nové „drive-up“ bankomaty na čerpacích stanicích. Drive-up bankomat od Komerční banky funguje zároveň i jako „vkladomat“. Klienti banky tak jednoduše zastavili na benzínové pumpě autem a přímo z okénka svého automobilu si vybrali/vložili hotovostní peníze. Tato služba se stala především v době pandemie velmi populární. Bankomat je postaven zhruba stejně, jako benzínové stojany, u kterých běžně zastavujeme. Jak takový bankomat vypadá, ukazuje obrázek č. 6.

Obrázek 6: Drive in bankomat KB

Zdroj: KB, 2021

4.2 Česká spořitelna

Česká spořitelna (ČS) byla založena v roce 1825. Poté, co byly všechny malé spořitelny znárodněny, vznikla v roce 1967 jedna Státní spořitelna. Fungování Státní spořitelny ale nevydrželo dlouho a už za dva roky v roce 1969 byla rozdělena na Slovenskou státní spořitelnu a Českou státní spořitelnu. V devadesátých letech minulého století se Česká spořitelna stala akciovou společností. Stát v roce 2000 prodal 52 % České spořitelny rakouské Erste Group Bank, která se v roce 2018 stala 100 % akcionářem. Erste Group je první rakouskou spořitelnou založenou v roce 1819. Jejím cílem byla od roku 1997 expanze modelu retailového bankovníctví ve střední a východní Evropě. Tento cíl se jí podařil a v současné době Erste Group funguje v Rakousku, Česku, Slovensku, Maďarsku, Rumunsku, Srbsku a Chorvatsku. Nepřímo pak působí v několika dalších státech.

V roce 2021 spustila ČS nové moderní a internetové bankovníctví George. V dnešní době Česká spořitelna nabízí kompletní škálu bankovních produktů a služeb, které jsou určeny jak pro fyzické osoby, tak pro malé, střední a velké podniky, města a obce. Z hlediska počtu klientů 4,5 milionu je Česká spořitelna největší bankou na českém trhu. Pro ně má k dispozici celkem 419 poboček po celé republice a 1794 bankomatů a platbomatů. ČS má několik dceřiných společností, které nabízejí širokou škálu doplňkových finančních služeb. Jedná se například o Stavební spořitelnu ČS, Leasing ČS, Erste leasing, ČS Penzijní společnost, Factoring ČS nebo REICO Investiční společnost.

Česká spořitelna získala ocenění Banka roku 2020. Porota ocenila především reakci Spořitelny na bezprecedentní situaci po vypuknutí pandemie COVID-19 a její inovativní řešení, která měla kladný vliv na koncového zákazníka. V roce 2021 Česká spořitelna získala několik ocenění v soutěži Zlatá koruna. Získala celkem 4 Zlaté koruny, 2 Stříbrné a 3 Bronzové koruny. Žádná jiná banka tolik ocenění nezískala, a tak se stala v roce 2021 nejúspěšnější bankou. (Česká spořitelna, b. r.)

4.2.1 Reakce ČS na pandemii COVID-19

Stejně jako ostatní banky musela na situaci začít reagovat i Česká spořitelna. V první řadě se ČS rozhodla o minimalizaci sociálních kontaktů na pobočkách a pracovištích. V provozu

proto nechala jen část poboček v regionálních centrech a jejich okolí. Od 18. března omezila provoz z 502 poboček na 289 poboček.

Na doporučení ČNB umožnila svým klientům v zaměstnaneckém poměru a OSVČ odklad splácení hypoték a spotřebitelských úvěrů až o 3 měsíce, standardní možností byl dříve odklad pouze o 1 měsíc. V rámci minimalizace kontaktů žádosti ČS přijímala elektronicky prostřednictvím on-line formuláře na webových stránkách Spořitelny.

Velice zajímavým krokem České spořitelny v boji s pandemií bylo rozhodnutí zapojit se do kampaně „Noste roušky a buďte doma“. V rámci této spolupráce věnovala ČS svůj nakoupený reklamní prostor v televizi na podporu nošení roušek. Svůj mediální čas přenechala této iniciativě v období od 20. – 27. března 2020.

Od 20. března až do konce dubna umožnila Česká spořitelna tříměsíční odklad splátek všem svým klientům, kteří mají spotřebitelskou půjčku, hypotéku, úvěr ze stavebního spoření, leasingový a firemní úvěr. V průběhu odkladu nemuseli klienti platit žádné splátky ani poplatky. V případě, že měli klienti sjednané pojištění schopnosti úvěr splácet, Spořitelna za ně zaplatila i toto pojistné. Důvody žádosti odkladu splátek mohly být různé. Nejčastěji se jednalo o onemocnění koronavirem, nařízené karantény, ošetřování dětí, pokles příjmů, zaměstnání v zahraničí, výpadek dodávek nebo přímo zrušené zakázky.

Dalším velice zajímavým opatřením byla možnost poskytnutí platebních terminálů pro rychlý a bezkontaktní příjem plateb malým podnikatelům a firmám s obratem do 60 milionů na 8 měsíců zcela zdarma. Tuto nabídku si Česká spořitelna připravila ve spolupráci s Global Payments. Tato nabídka byla platná od 25. března 2020 do 30. dubna 2020.

Na konci března se Česká spořitelna zapojila do programu COVID II od Českomoravské záruční a rozvojové banky a Ministerstva průmyslu. ČS si od programu a nabízených úvěrů slibovala pomoc firmám v překonání dopadů pandemie, udržení tisíců pracovních míst a pomoc v placení veškerých nákladů.

Na konci března Spořitelna zaevidovala a zpracovala více než 20 tisíc žádostí o odklad splátek. O odklad požádalo 18 600 individuálních a 1 700 firemních klientů. V nadpoloviční většině se jednalo o odklady spotřebitelských úvěrů. Jelikož se situace na jaře 2020 spíše zhoršovala, ČS umožnila odklad splátek nově o 6 měsíců, a to jak pro individuální, tak pro firemní klienty a OSVČ. ČS navíc jako jedna z mála bank na trhu během odkladu neúčtovala klientům úroky z hypotečních úvěrů, díky čemuž zůstala celková jistina, doba splácení i samotný úvěr neměnný.

Česká spořitelna myslela i na děti a žáky základních škol, kteří zůstali doma z důvodu uzavření vzdělávacích zařízení. Program finančního vzdělávání s názvem „Abeceda peněz“, je metodicky připraven profesionálními pedagogy pod záštitou Ministerstva financí. Abecedu peněz realizuje Česká spořitelna na více než 380 školách po celé České republice. Program na principu zážitkového učení pomáhá žákům druhých, čtvrtých a devátých tříd pochopit svět financí. Program je pro děti zcela zdarma a je rozdělen do jednotlivých věkových kategorií. Druháci se učí hospodařit jako tatínek a maminkou v rodině, žáci čtvrtých tříd zakládají vlastní firmy a teenageři z devátých tříd a z řad středoškoláků v PC hře Tajuplná cesta zkouší přežít jako cizinec v anglickém Londýně a získají tak první zkušenosti s brigádou a vším co zahraniční pobyt obnáší. Nově začala Česká spořitelna na stránkách Abecedy peněz zveřejňovat soutěže pro žáky základních škol. Prostřednictvím interaktivních her si mohli žáci

prvního stupně vyzkoušet žít jako dospělí a podnikat. Všichni žáci druhého stupně si nově mohli vyzkoušet hru „Tajuplná cesta“. Každý týden navíc mohly děti ve věku 3 až 18 let vyhrát atraktivní ceny jako mobilní telefony, deskové hry, předplatné Netflixu a další.

V České spořitelně si uvědomili, že aktuální situace není lehká pro nikoho. Rozhodli se proto pomoci s urychlením proplácení dodavatelských faktur, díky čemuž mohli dodavatelé České spořitelny lépe řídit svou cash-flow. Ačkoliv je u pohledávek standardní doba splatnosti 30 dnů, platby za faktury ČS platila hned nebo maximálně v řádu několika hodin. Toto opatření aplikovala Spořitelna s účinností od 1. dubna 2020. Celkový objem dodavatelských faktur se měsíčně v České spořitelně pohybuje okolo 600 milionů Kč a tvoří ho zhruba 3 tisíce faktur od 1 tisíce dodavatelů.

Nejzranitelnější a nejrizikovější skupinou jsou starší a nemocní lidé. Česká spořitelna v této souvislosti nabídla pomoc těmto občanům a umožnila jim bezhotovostní platební styk, který je bezpečným a hygienickým způsobem placení. Stále existují klienti – převážně senioři, kteří nemají platební kartu a k vyzvednutí hotovosti využívají pobočky ČS. O platební kartu mohli klienti požádat online a karta jim byla následně doručena poštou a zdarma. Zájem o bezhotovostní platby v době pandemie rychle vzrostl. Zaměstnanci České spořitelny začaly starší klienty telefonicky kontaktovat a doručení nové karty nabízet.

Od 3. dubna 2020 spustila Česká spořitelna kampaň s názvem „Společně to zvládneme“. Média byla v dubnu plná negativních zpráv a strachu o tom, jak se virus šíří, jaké má dopady a kolik lidí na nákazu zemřelo. Česká spořitelna se proto rozhodla, že to změní a pokusí se do vysílacích časů na televizi Nova vložit místo klasického mediálního spotu nějaké dobré zprávy a vzkazy. Kampaň odstartovala spotem, ve kterém ČS ocenila Čechy za schopnost překonávat krize společně a podpořila je v boji proti pandemii.

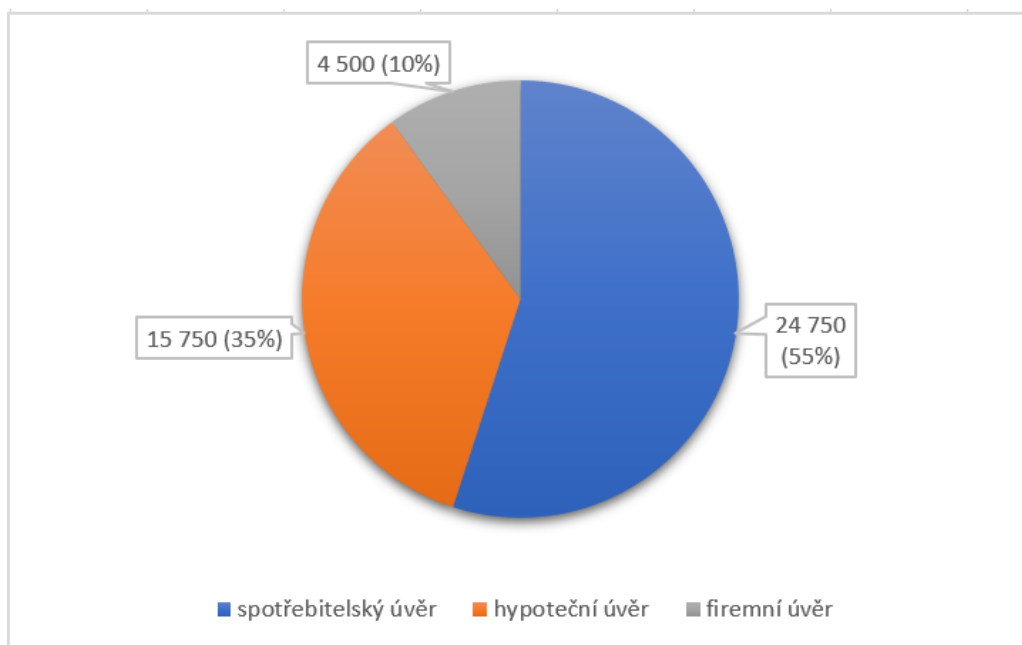
Jedinou bankou na trhu, která používá a nabízí hlasovou biometrii, se stala Česká spořitelna. Jedná se o bezpečnostní metodu ověření hlasem, které je postavené na technologii hlasové biometrie používající se k identifikaci volajícího klienta. Technologie porovná hlas volajícího s dříve pořízeným hlasovým vzorkem a určí, zda jsou vzorky shodné a jedná se tedy opravdu o daného klienta. Hlasový vzorek obsahuje více než 100 unikátních a behaviorálních charakteristik jako je délka hlasivkové šterbiny, výška hlasu, tempo nebo akcent. Několik důkazů prokázalo, že hlas každého člověka je stejně jedinečný jako otisk prstů. Česká spořitelna svým klientům umožnila pomocí této technologie zadávat platby po telefonu s denním limitem 20 000 Kč a měsíčním limitem 100 000 Kč. Spořitelna za tuto službu navíc zrušila poplatky za finanční transakce zadané po telefonu. Tuto službu šlo sjednat pomocí dočasné bankovní Identity, která aktivovala na 3 měsíce metodu ověření hlasem. Službu využívali především starší klienti, kteří neměli k dispozici počítač nebo chytrý telefon.

Česká spořitelna ve spolupráci s českým blockchainovým start-upem Tatum, Microsoftem a digitální agenturou WDF spustily na začátku dubna projekt na podporu živnostníků a malých firem, kteří v době pandemie nemohli provozovat svou živnost, nebo utrpěly finanční výpadky na základě vládních opatření. Projekt byl spuštěn na webu Zachransvoufirmu.cz. Zde si mohli zákazníci vybrat některou z registrovaných firem a finančně je podpořit koupí vouchery v hodnotě 100 až 1000 Kč. Platby probíhaly pomocí multibankingového platebního tlačítka Platba z účtu od České spořitelny a peníze se převedly přímo na účty živnostníků. Vouchery byly uplatnitelné hned, jakmile se podniku podařilo

znovu otevřít. Prostřednictvím projektu byly jednotlivým firmám poskytnuty i bezplatné služby daňové poradkyně.

V mobilní aplikaci Mapy.cz se mohli klienti od dubna 2020 dopředu podívat na vytíženost jednotlivých poboček České spořitelny. Jelikož je aplikace přímo napojena na API, které je postaveno na principech otevřeného bankovníctví, jsou data pravidelně aktualizována takřka v reálném čase.

Během prvního měsíce, kdy byl klientům ČS umožněn odklad splátek, využilo tuto možnost přes 45 tisíc klientů. Žádosti o odklad spotřebitelských úvěrů tvořilo 55 %, hypoteční úvěry 35 % a firemní úvěry 10 %. Zhruba 20 % individuálních žádostí zpracoval robot.

Obrázek 7: Struktura žádostí o odklad splátek za první měsíc u ČS

Zdroj: Vlastní zpracování

Od 20. dubna se Česká spořitelna zapojila do nového programu COVID Praha od pražského magistrátu a ČMZRB. Jednalo se tak už o třetí program, v rámci kterého ČS pomáhala firmám a živnostníkům. COVID Praha je určen na náklady na mzdy a energie, nájemné, faktury dodavatelům nebo pořízení majetku a zásob.

Česká spořitelna se rozhodla pomáhat seniorům v různých směrech. Poté, co byly zakázány návštěvy v nemocnicích a domovech pro seniory, stali se staří lidé ještě více osamělí. Když organizace Život 90 zřídila krizové koordinační centrum pro seniory, rozhodla se ČS podpořit tento projekt půl milionem korun a sto tisíc korun darovala ČS Penzijní společnost na provoz koordinačního krizového centra.

Nadace České spořitelny podporovala i nadále. Rozhodla se tak kromě seniorů podpořit i další, a to děti ve školním a předškolním věku včetně jejich rodin, které se dostaly do existenčních problémů kvůli covidu. Na prostředky na podporu učení, pro školy, psychosociální a materiální podporu věnovala nadace 25 milionů Kč a 5 milionů jako podporu svým partnerským organizacím na zachování kontinuity jejich činnosti a distanční způsoby práce v době pandemie COVID-19. Děti žijící v chudobě nemají prostředky

a vybavení potřebné k distanční výuce – počítače, IT školení, poradenství, internet apod. Prostředky byly z fondu rozděleny organizacím, které s cílovými skupinami pracují a věděli, komu prostředky poskytnout.

Nadace České spořitelny darovala dalších 6 milionů korun na projekt organizace Člověk v tísni s názvem „Krise COVID 19 a vzdělávací dráhy ohrožených dětí“. Pomoc byla určena pro 500 dětí z 250 rodin.

Dále Spořitelna poskytla částku 200 000 Kč na nákup materiálu do 3D tiskáren na výrobu ochranných štítů pro zdravotníky v projektu „Tiskne celé Česko“. Dále Speed Starter České spořitelny poskytl 500 tisíc Kč na projekt „Virtuální čekárny“ zaměřený na projekt online propojení lékařů s pacienty napříč celou republikou. Mezi 24 jednotlivců a neziskovek, kteří šli roušky, bylo rozděleno 204 tisíc Kč v mikrograntech. Během dubna přispěli zaměstnanci České spořitelny v cafeterii na projekt „Energii lékařům“ přes 150 tisíc Kč. V březnu se podařilo ve spolupráci s Českou filharmonií vybrat 7 461 258 Kč ve prospěch pěti nemocnic, kde ošetřují nejtěžší případy nákazy.

Poté, co se situace na konci dubna začala zlepšovat, rozhodla se Česká spořitelna od 4. května otevřít opět všechny pobočky, ovšem se zvýšenými hygienickými opatřeními a omezenou pracovní dobou od 9:00 – 16:00 hodin. Ačkoliv se zaměstnanci České spořitelny rychle naučili poskytovat bankovní služby z domova pouze za pomoci telefonu a počítače. Každý den bankéři vyřídili 15–20 tisíc teleschůzek, během nichž řešili různé problémy klientů a snažili se jim pomoci.

Na konci května 2020 se Česká spořitelna zapojila do nového programu COVID III. Ještě před podpisem smlouvy s ČMZRB se na Českou spořitelnu obrátilo skoro 250 podnikatelů, kteří by měli potenciální zájem o úvěr z tohoto programu. V programech COVID II a COVID Praha schválila financování 923 firmám v celkovém objemu přes 3 miliardy korun.

Od začátku září se Česká spořitelna rozhodla prodloužit otevírací dobu svých poboček už od 8:00 hodin ráno v 17 krajských městech. Zavírací doba je v každém městě jiná a pohybuje se od 18:00 do 21:00. Klientské centrum na telefonní lince, chatu, emailu a sociálních sítích je pro klienty dostupné 24 hodin denně, 7 dní v týdnu.

V prosinci na konci roku 2020 uzavřel Českou republiku opět tvrdý lockdown. Blížily se Vánoce a senioři v domovech opět zůstali sami. Aby se mohli alespoň na malou chvíli vydat do okolního světa bez obavy z nakažení koronavirem, dodala Česká spořitelna ve spolupráci s firmou Virtual Lab do několika domovů pro seniory a pečovatelských zařízení speciální brýle na principy virtuální reality. Tyto speciální brýle dodala ČS do organizací Domov Sue Ryder, Sociální služby Praha 9, Diakonie ČCE – středisko v Ostravě, a také do sdružení pro pomoc a rozvoj Girasole. Brýle sklidily vlnu pozitivních reakcí jak od personálu, tak od jednotlivých seniorů. (Česká spořitelna, 2020)

V lednu 2021 se v České republice začalo očkovat. S registrací k očkování si však někteří senioři nevěděli rady. Česká spořitelna zřídila speciální klientskou linku, na které pomáhali operátoři registraci se seniory vytvořit. Během prvních 24 hodin na linku zavolalo přes 200 seniorů. Spořitelna navíc začala rozesílat SMS zprávy klientům starším 80 let s nabídkou pomoci právě při registraci k očkování. Klientů, kterým je přes 80 let, má Česká spořitelna přes 90 tisíc.

V únoru se Česká spořitelna zapojila do programu COVID Sport určeného pro provozovatele sportovních zařízení mimo Prahu. Tento program využili provozovatelé skiareálů, sportovních hal, fitness center a dalších sportovišť, kteří splnili podmínky pro čerpání.

V půlce února vydala ČS tiskovou zprávu, ve které informuje o navázané spolupráci s Global Payments a kartovými asociacemi Visa a Mastercard. Právě ze statistik Global Payment vyplynul stále rostoucí trend platby kartou, který se navýšil v roce 2020 na částku 198 miliard Kč (nárůst o 5 %) a to i přes koronavirovou krizi a lockdowny. V rámci spolupráce společnosti vytvořily aplikaci s názvem „GP tom“, díky které mohou obchodníci přijímat platby zákazníků bez potřeby klasického terminálu. Potřeba je pouze mobilní telefon s NFC čipem a systém Android 8. Aplikaci pak obchodník může používat už několik minut od podpisu smlouvy.

Ministerstvo financí spustilo na konci února portál „Moje daně“. Do portálu se dá přihlásit přes bankovní identitu České spořitelny a podat tak v době lockdownu daňové přiznání z pohodlí domova.

V červnu se Česká spořitelna zapojila do programu COVID III Invest. Ačkoliv ČMZRB teprve zveřejnila základní podmínky programu, byla tou dobou už Česká spořitelna v kontaktu s firmami, které by o podporu měly zájem.

Bankovní identitu mohli klienti nově začít využívat k zakládání účtů, půjčení peněz penzijního spoření, získání produktů a služeb u 35 komerčních firem, a další služby. (Česká spořitelna, 2021)

4.2.2 Zavedená opatření a pomoc ČS

Jak z výše uvedených opatření vyplývá, Česká spořitelna se v covidové době snažila pomáhat různými směry. Nezapojila se pouze do covid programů, snažila se pomáhat, kde se dalo a různými způsoby. Zaměřila se na digitalizaci a snížení osobního kontaktu už od prvních případů covidové nákazy v Čechách. V rámci toho omezila otevírací dobu poboček a nechala otevřených pouze 289 poboček z 502.

Umožnila klientům odklad splátek u úvěrů a hypoték o 3 měsíce a zrušení poplatků, místo standardního odkladu 1 měsíc. Na konci března 2020 umožňovala odklad až o 6 měsíců, opět bez jakýchkoliv poplatků.

Dále se ČS snažila podporovat vládní opatření, očkování a nošení roušek. Věnovala svůj zaplacený čas v televizi kampani „Noste roušky a buďte doma“. Zřídila například i linku, kde operátoři pomáhali seniorům s registrací na očkování pro covidu-19.

Prispívala nemalé částky různým organizacím a převážně se snažila pomáhat dětem a seniorům. Nadace České spořitelny podpořila různé projekty částkami několika desítek milionů korun. Pro děti vytvořila program finančního vzdělávání Abeceda peněz, v rámci, kterého dětem nabízela různé interaktivní hry a soutěže prostřednictvím interaktivního vzdělávání. Do domovů pro seniory byly dodány brýle s virtuální realitou a senioři se tak mohli virtuálně vydat v době lockdownu na procházku do parku nebo do lesa.

Česká spořitelna pro své klienty nabízela i různé možnosti, jak platit bezkontaktně. Nejen že navázala spolupráci s různými firmami a společnostmi, díky kterým mohla nabízet platební terminály na měsíc zdarma, ale vytvořili i mobilní aplikaci, díky které mobilní telefon funguje

jako platební terminál. Zároveň umožnila především starším lidem, kteří nepoužívali platební kartu, o ni zdarma požádat.

Spolupráci spořitelna navázala i s aplikací Mapy.cz, které ukazovaly aktuální vytíženosti jednotlivých poboček ČS, nebo ve spolupráci s dalšími společnostmi spustila projekt Zachransvoufirmu.cz, kde si zákazníci dopředu kupovali do podniků dárkové poukazy.

Česká spořitelna v době pandemie myslela opravdu na všechny a nemohla zapomenout ani na své dodavatele. Rozhodli se, že budou veškeré své faktury dodavatelům proplácet okamžitě, maximálně v rámci několika hodin a tím ulehčí práci s řízením cash-flow.

4.3 Československá obchodní banka

Československá obchodní banka, a.s. (ČSOB) byla založena jako státní banka v roce 1964 se zaměřením na financování zahraničního obchodu. V roce 1999 byla jako další banky privatizována a jejím jediným vlastníkem se v roce 2007 stala belgická KBC Bank, která funguje jako dceřiná společnost společnosti KBC Group. Pod křídla ČSOB patří i Investiční a poštovní banka od roku 2000.

Pod křídla ČSOB patří od roku 2000 Investiční a poštovní banka. Na trhu proto můžeme vidět její vystupování pod značkou ČSOB nebo Poštovní spořitelna. ČSOB své služby nabízí jak fyzickým osobám, tak malým, středním i velkým podnikům a korporátním a institucionálním společnostem. Ve své nabídce má širokou škálu bankovních produktů a služeb rozšířených o produkty společností, které pod ní spadají. Na trhu se tak můžeme setkat s ČSOB, Hypoteční bankou ČSOB, ČSOB Pojišťovnou, ČSOB Stavební spořitelnou, ČSOB Penzijní společností, ČSOB Leasingem nebo ČSOB Factoring a Patria Finance.

Skupinu ČSOB můžeme zařadit mezi 3 největší poskytovatele finančních služeb v České republice. Pokud se zaměříme na hypotéky, leasing nebo stavební spoření, zde je ČSOB lídrem na trhu. ČSOB se snaží řídit strategií založené na základech kultury PEARL a jejích 5 principech – výkonnost, zmocňování, zodpovědnost, vnímavost a lokální ukotvení.

ČSOB na českém trhu působí již dlouhou dobu a díky tomu si získala svou pevnou klientelu. O spokojenosti a kvalitních službách ČSOB svědčí i několik ocenění, které za posledních pár let banka získala. V roce 2017 byla zvolena magazínem International Banker jako Nejlepší banka ČR. Za rok 2018 a 2020 získala několik ocenění v různých kategoriích, jako příklad lze uvést 2. místo v kategorii Nejlepší banka 2019 a v kategorii Nejlepší neživotní pojišťovna, 1. místo v kategorii Nejlepší banka 2020 v cenách Hospodářských novin. V roce 2021 získala další ocenění jako bylo například 1. místo v kategorii Hypotéka roku.

Československá obchodní banka k 31. prosinci 2020 zaměstnávala 8 087 zaměstnanců, které řadí do velké rodiny nazývané Team Blue. Zaměstnanci mají fungovat a rozvíjet své nápady jako jeden velký tým. Team Blue značí spolupráci napříč celou skupinou KBC. Zaměstnanci se v roce 2020 starali a pečovali na 208 pobočkách o 4,225 mil. klientů. (Československá obchodní banka, 2022)

4.3.1 Reakce ČSOB na pandemii COVID-19

Československá obchodní banka na rozdíl od ostatních nezareagovala okamžitě. První tiskovou zprávu, ve které reagovali na koronavirovou pandemii vydala až 20. března 2020. Ve zprávě informovali ale hned o několika opatřeních. S účinností od 23. března byla omezena

otevírací doba poboček tak, že bylo otevřeno od pondělí do čtvrtka od 9:00–16:00 a v pátek od 9:00–15:00. Pobočky byly v době polední pauzy hodinu uzavřené a dezinfikovány. S rostoucím strachem z pandemie a tím rostoucím zájmem o online služby, rozhodla se ČSOB posílit podporu svých online služeb (např. aplikace ČSOB Smart), bezhotovostního platebního styku a telefonních linek. Po telefonu se nově dalo zařídit plno věcí – sjednání účtu, výměna platební karty, půjčky, stavební spoření, investice nebo i pojištění.

ČSOB stejně jako další banky svým klientům umožnila odklad splátek. U úvěrů a hypoték to bylo o 3 měsíce, u úvěrů na bydlení o 6–12 měsíců. Odklad stejně jako u ostatních nevedl k negativnímu zápisu do registru dlužníků. O odklad se dalo žádat na webových stránkách ČSOB nebo přímo v internetovém bankovníctví. Na konci března se ČSOB rozhodla umožnit odklad o půl roku–rok i u hypoték a úvěrů ze stavebního spoření. V případě, že ani tato možnost nebyla pro klienty vhodná, řešila situaci s takovými klienty banka individuálně. Od března do poloviny února evidovala ČSOB přes 38 tis. žádostí o odklad. (Československá obchodní banka, 2020) V červnu 2021 měla v evidenci odkladů splátek už přes 60 tisíc. Jako další zajímavou pomoc v době pandemie lze uvést darování tisíců roušek jak svým zaměstnancům, obchodním partnerům a neziskovým organizacím. (Československá obchodní banka, 2021)

ČSOB nechala udělat průzkum u svých klientů. Ty prokázaly u klientů ČSOB – konkrétně firem, propad tržeb skoro u 60 % dotázaných a téměř 50 % z dotázaných projevil zájem o covidové programy ČMZRB. Tento zájem tak jasně určil, že se ČSOB do programů COVID II zapojí. (Československá obchodní banka, 2020) V roce 2020 činil vyplacený objem ze záručních programů COVID II, COVID PRAHA, COVID III a COVID PLUS celkem 10,3 miliardy korun. (Československá obchodní banka, 2021)

O bankovní identitě jsem psala již u obou výše zmíněných bank a nyní k nim připojím i Československou obchodní banku. Tyto 3 společnosti se spojily a vytvořili společně kontrolní společnost Join Venture (JV), která v ČR na základě bankovní identity poskytuje elektronickou identifikaci a autorizaci. JV je přístupná pro všechny banky a pobočky zahraničních bank, které jsou registrované v ČR.

ČSOB dlouhodobě spolupracuje s Evropskou investiční bankou, která v prosinci 2020 poskytla ČSOB Leasing půjčku ve výši 3,42 miliard Kč určenou na podporu malých a středních podniků, které byly zasaženy pandemií Covid-19. Půjčka byla poskytnuta s cílem oživení ekonomiky a inovací v ČR. V rámci celé spolupráce ČSOB Leasing a EIB bylo poskytnuto financování více než 2700 projektům.

Podobně jako Česká spořitelna začala ČSOB podporovat obyvatelstvo formou příspěvků a peněžních darů. Finančně přispěla na Fond podpory seniorů Výboru dobré vůle Olgy Havlové, Fokus Vysočina, Českou asociaci paraplegiků, Sdružení Neratov a další. ČSOB se například spojila s firmou MEBSTER, která vysílala fyzioterapeuta s přístrojem UNILEXA za osobami s nějakým hendikepem. Díky tomuto stroji se lidé mohou postavit, pobýt ve vzpřímené poloze nebo se dokonce projít. Do Hamzovy odborné léčebny pro děti a dospělé přístroj UNILEXA ČSOB darem věnovala. V této těžké době totiž hendikepovaní lidé často nemohli vůbec docházet na své rehabilitace. (Československá obchodní banka, 2020)

Podobně jako Česká spořitelna i ČSOB připravilo pro školáky, kteří se ze dne na den přesunuli do online prostředí, výukový program ve spolupráci s Policií ČR „Tvoje cesta

#onlinem“ (později i formou podcastu) doplněný o kampaň „Společně proti internetovým predátorům“. Program je určený pro vyšší ročníky základních škol a má sloužit jako prevence před internetovými predátory. Projekt začal fungovat ještě dřív, než pandemie vypukla a povedlo se do té doby proškolit zhruba 100 dětí. ČSOB vytvořila v dubnu 2021 jako další vzdělávací projekt aplikaci „ČSOB Filip – poznej svět peněz“. Během prvního týdne si aplikaci stáhlo 300 uživatelů. Aplikace má za úkol prohloubit znalosti z finanční a digitální oblasti. V aplikaci probíhaly různé soutěže. Jednou z nich byla Filipova olympiáda finanční gramotnosti. Zúčastnilo se celkem 157 škol a 14 z nich postoupilo do finálového kola. Když si děti prošly vzdělávacím programem, čekal je závěrečný test. Finále proběhlo v prostorách České národní banky 28. března 2022 a vítězný tým získal jako hlavní cenu tablety. (Československá obchodní banka, 2021)

O nutné pomoci seniorům věděla i ČSOB. Odstartovala například kampaň „Chraňme své blízké“. V rámci této kampaně chtěla oslovit mladé lidi, aby pomáhali rodičům a prarodičům s moderními technologiemi a tím i s prací s bankou v online prostředí. S kampaní spolupracovaly i influencerky Anna Kadeřávková nebo Natálie Myslivcová, díky kterým se kampaň dostala více do podvědomí mladých lidí na sociálních sítích. Ambasadorky kampaně se staly zaměstnanci ČSOB. Už v červnu se ukázalo, že kampaně zapůsobily. Seniori se vyhýbali osobním kontaktům a raději nikam nechodili. ČSOB opět provedla mezi svými klienty průzkum, ze kterého vyplynulo, že 84 % dotazovaných seniorů na pobočky úplně přestalo chodit, ale u 64 % z nich tomu tak bylo už před pandemií. Používání internetového bankovníctví evidovalo nárůst o 6 % od propuknutí pandemie. Jelikož seniori začali online služby mnohem více využívat, připravila si pro ně skupina ČSOB další novinky. Poštovní spořitelna přichystala speciální záložku na webu s názvem „Pro důchod s úsměvem“. Klienti se tu mohou dozvědět o tom, jak si založit a používat mobilní a internetové bankovníctví, platební karty. Najdou tu i kategorii plnou tipů a doporučení týkajících se financí. Vše je vytvořeno přehledně a srozumitelně, někdy se tu objeví i videonávody. Seniorům je navíc dostupná informační linka zdarma. Chytrý systém dokáže sám určit, že volá klient starší 70 a více let, kterého následně přepojí na speciálně vyškoleného pracovníka. Na linku se obrátí zhruba 1100 klientů týdně. (Československá obchodní banka, 2020)

Koronavirová krize sice na nějaký čas zastavila sportovní, kulturní a další akce, naopak ale dokázala urychlit modernizaci a digitalizaci. V roce 2020 ČSOB ve spolupráci s dalšími společnostmi umožnila lidem bezpečné online nákupy, rozšířené online služby, nákupy jízdenek bezkontaktně v MHD nebo u parkovacího automatu, virtuální asistentku Kate (umělá inteligence) nebo zavedla například bezpečnější bezkontaktní bankomaty.

Klienti (nejen ČSOB) tyto možnosti uvítali. ČSOB zaregistrovala o třetinu větší nárůst zájmu o užívání mobilního a internetového bankovníctví oproti roku 2019. (Československá obchodní banka, 2021)

Jak ukázal další průzkum, Češi začali s propuknutím pandemie více aktivně investovat. Český broker Patria Finance ze skupiny ČSOB evidoval od vypuknutí pandemie několikanásobně vyšší počet nových klientů a tím i několikanásobně vyšší objem obchodů. Většina z obchodů probíhá ve Spojených Státech (56 %) a až na druhém místě je to pražská burza (27,5 %). Na pražské burze bylo nejvíce investováno do společnosti Erste a ČEZ.

Program Start it @ČSOB se rozhodl nabídnout pomoc a poradenství pro 4 inovativní projekty, které přinášejí inovativní řešení v době pandemie na 5 měsíců. Vybrány byly

společnosti Boost.space (podpora práce z domova), Confused (pomoc studentům s výběrem vysoké školy), Happenee (organizace eventů online) a společnost Vím o všem (digitalizace stavebních společností). Společnost Boost.space uspěla ve spolupráci s Ústřední vojenskou nemocnicí v Praze a vytvořila pro ni projekt, díky kterému mohla vyhledávat a sdílet zkušenosti a poznatky o Covidu-19 se zahraničím. Systém automaticky prohledává přes 50 tisíc novinových článků z celého světa týkající se léčby, prevence a hygieny. Startupům ČSOB po tomto úspěchu dala další možnost a na konci června 2020 vybrala dalších 10 projektů (převážně technologických) z 76 přihlášek. (Československá obchodní banka, 2020)

4.3.2 Zavedená opatření a pomoc ČSOB

Československá banka omezila otevírací dobu poboček od 23. března. Otevírací doba se zkrátila a v době polední pauzy byly všechny pobočky hodinu uzavřené a dezinfikovány.

Odklad splátek, který byl nejdříve stanoven na 3 měsíce u hypoték a 6–12 měsíců u úvěrů na bydlení se od konce března sjednotil na 6–12 měsíců pro obě kategorie. O odklad klienti jevíli zájem a v červnu 2021 evidovala banka přes 60 tisíc případů.

Když klienti ČSOB prokázali zájem o COVID programy, banka se rozhodla, že se do nich zapojí. Klienti mohli zažádat o peníze z programů COVID II, COVID PRAHA, COVID III a COVID PLUS. Celkem za rok 2020 činil vyplacený objem ze záručních programů 10,3 miliardy Kč. Na podporu malých a středních podniků, které zasáhla pandemie, poskytla Evropská investiční banka, která je dlouhodobým partnerem ČSOB Leasing, půjčku ve výši 3,42 miliard korun.

Zájem o online služby, modernizaci a digitalizaci stoupal i v ČSOB. Banka proto posílila podporu svých online služeb, bezhotovostního styku a telefonních linek. Z pohodlí domova se dalo sjednat účet, požádat o odklad splátek, zažádat o COVID program, půjčit si peníze, založit stavební spoření nebo i pojištění. ČSOB se spojila s dalšími společnostmi a začala se věnovat modernizaci. Jako příklad můžeme uvést možnost bezkontaktního nákupu jízdenek přímo v MHD, bezkontaktní zaplacení parkovného u parkovacího automatu, bezkontaktní bankomaty, které jsou bezpečnější nebo přímo pro klienty ČSOB virtuální asistentku Kate, která je založena na umělé inteligenci.

ČSOB podporovala děti, osoby s hendikepou a seniory nejen finančními dary. Hendikepovaným zajistila docházení fyzioterapeuta se speciálním přístrojem UNILEXA. Pro děti zajistila výukové programy týkající se nejen bankovního a peněžního sektoru, ale i internetových predátorů. Vše probíhalo interaktivní formou přes počítač nebo mobilní aplikaci. Pro děti byly připravené soutěže o hodnotné ceny. Pro seniory, kteří neumí s moderními technologiemi, vytvořili speciální webové stránky s postupy a video návody. Zajistili pro ně bezplatnou informační linku, na které specializovaný personál vyřizoval jejich požadavky, nebo jim pomáhal s řešením problémů. ČSOB vytvořila hned několik kampaní, které cílily na děti a vnoučata, aby svým rodičům a prarodičům pomohly s internetovým bankovníctvím. Do podpory se na internetu zapojilo i několik influencerů.

V době pandemie ČSOB věnovala tisíce roušek svým zaměstnancům, partnerům a neziskovým organizacím.

Program Start it @ČSOB se rozhodl nabídnout pomoc a poradenství pro několik projektů. Poskytl jim poradenství a finanční prostředky. Projekty byly vybírány podle zaměření, především na technologie, které mohli pomoci v době pandemie. Několik z projektů získalo milionové investice a pomohli několika společnostem, jako například Vojenské nemocnici v Praze.

4.4 MONETA Money Bank

MONETA Money Bank byla založena jako GE Capital Bank v roce 1998. Společnost GE Capital Bank vstoupila na český trh jako divize americké korporace General Electric. Až v roce 2008 došlo k velkým změnám a došlo i ke změně názvu z GE Capital Bank se stala GE Money Bank. Název MONETA Money Bank se na trhu objevilo až v roce 2016, když se společnost GE rozhodla prodat všechny finanční divize. Díky tomu se MONETA stala ryze českou bankou a vybudovala si silnou a rozpoznatelnou identitu.

V dubnu roku 2020 se MONETA rozhodla zdvojnásobit svůj podíl na trhu s hypotékami akvizicí Wüstenrot hypoteční banky a Wüstenrot – stavební spořitelny. Za pár měsíců se hypoteční banka stala součástí MONETA Money Bank a stavební spořitelna se přejmenovala na MONETA Stavební Spořitelna. Aktuálně je MONETA čtvrtou největší bankou a pátým největším poskytovatelem hypoték v České republice.

Cílem MONETY je stát se šampionem ve financování českých domácností a firem. Snaží se být nejinnovativnější finanční organizací v ČR. Klientům je MONETA nablízku díky 160 pobočkám a 550 bankomatům. Většinu věcí dokáží klienti vyřešit z pohodlí domova díky aplikaci Smart Banka.

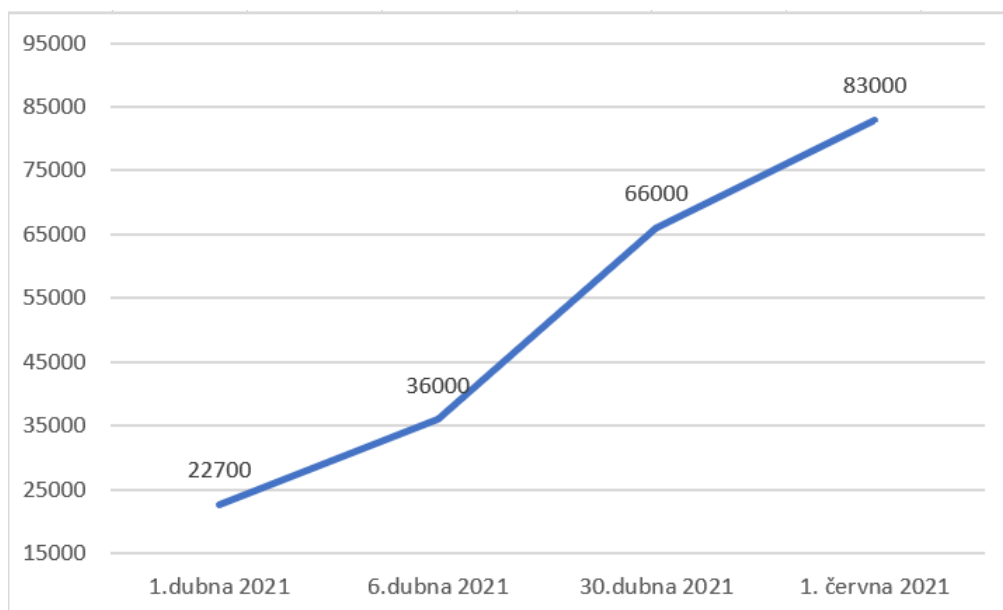
Moneta získala za své působení hned několik ocenění. Jako příklad lze uvést vítězství v kategorii Hypotéka roku 2018 a Banka roku 2018, Bankovní inovátor 2018, 2019 a 2020. O tom, jak se banka snaží inovovat a modernizovat, svědčí i vítězství v kategorii Online aplikace roku 2020 s aplikací Smart Banka od Monety. (MONETA Money Bank, b.r.)

4.4.1 Reakce MONETA Money Bank na pandemii COVID-19

MONETA Money Bank se rozhodla zavést první opatření ještě dva dny před prvním potvrzením nákazy koronavirem v České republice. Jednalo se o práci z domova u zaměstnanců, kteří se vraceli ze zahraničí, omezení otevírací doby restaurace MONETY v Praze, došlo k omezení služebních cest i mezi centrály a dezinfikace prostor nad rámec úklidu. O tom, že MONETA byla v opatřeních napřed, svědčí i fakt, že nechávala své zaměstnance testovat ještě dřív, než to bylo dáno povinně vládou.

V březnu spustila MONETA odklad splátek pro své klienty v délce 3 po sobě jdoucích měsíců. Veškeré formuláře mohli klienti nalézt na webových stránkách, které po vyplnění stačilo odeslat emailem. Banka informovala i o tom, že se bude snažit co nejrychleji vyjít vstříc a bude se snažit žádost zpracovat nejdéle do 5 dnů od přijetí. Možnost nefungovala ještě ani 14 dnů a banka již evidovala přes 22 700 žádostí v celkovém objemu přesahující částku 10 miliard korun. V další tiskové zprávě, která vyšla 6. dubna, tedy ve chvíli, kdy program běžel 17 dnů, bylo žádostí už přes 36 tisíc za 11 miliard Kč. Největší podíl na žádostech měly z 68 % spotřebitelské úvěry, z 9 % úvěry pro živnostníky, z 6 % odklady hypoték a z 17 % žádosti klientů MONETA Auto a MONETA Leasing. Ke konci dubna už bylo evidováno 66 tisíc žádostí v celkovém objemu 25,5 miliardy korun. V červnu ale banka informovala,

že zájem o odklady klesá. Chodilo zhruba 100 žádostí denně, což je oproti prvním dnům, kdy žádostí bylo několik tisíc denně opravdu málo. I tak bylo v evidenci skoro 83 tisíc žádostí v objemu 34 miliard.

Obrázek 8: Vývoj počtu žádostí o odklad splátek u MONETY

Zdroj: Vlastní zpracování

Na konci března MONETA informovala, že se chystá podepsat smlouvu o poskytování záruk s ČMZRB a zapojí se do programu COVID II. Během prvního týdne od spuštění požádalo 700 klientů o úvěry v celkovém objemu 1,5 miliardy Kč. Na konci května se MONETA zapojila do dalšího záručního programu COVID III a COVID PRAHA. Banka se zaručila, že žádosti schválí do druhého dne od doručení. Do programu COVID III má připraveno celkem 10,8 miliard korun záruk. MONETA se snažila opravdu pomáhat. V červnu 2020 držela 10 % podíl všech schválených žádostí z programů COVID II a COVID PRAHA. Nejvíce žádostí pocházelo ze sektoru zpracovatelského průmyslu, velkoobchodu, maloobchodu, ubytování a stravování. V obou programech bylo k 12. červnu 2020 evidováno 492 schválených žádostí za 11,2 miliardy korun. Kromě COVID programů nabízela MONETA financování určené k okamžitému využití ve formě 315 tisíc předschválených úvěrových rámců v celkové hodnotě 79 miliard korun pro české domácnosti a 23 tisíc úvěrových rámců v objemu 5 miliard pro osoby samostatně výdělečně činné. Na konci června 2020 evidovala MONETA skoro 200 žádostí (z nichž 52 již zpracovala) v rámci programu COVID III. Navíc vše zrychlila na tolik, že v případě, kdy klient dodal veškerou dokumentaci, dokázala žádost schválit do 15 minut. Moneta Money Bank se zapojila i do dalšího programu COVID Plus. Jedním z prvních úvěrů v rámci programu byl úvěr kopřivnické Tatra Trucks. Ve všech programech k 5. srpnu evidovala 1 143 žádostí v objemu 3,11 miliard Kč. Podíl na tuzemském trhu se navíc vyšplhal na 15 % a držela ho v programech COVID II a III a COVID PRAHA.

V půlce srpna roku 2020 začala banka poskytovat další úvěry z evropského záručního programu COSME LGF, který zaručuje Evropský investiční fond. Program byl určený pro malé a střední firmy a živnostníky k nákupu materiálu, zásob, úhradu nájmu, energií nebo

mezd. MONETA a Evropská investiční banka spolu podepsaly další úvěr v hodnotě 1,8 miliardy korun (70 mil. eur), který je určen na zmírnění ekonomických dopadů pandemie a na podporu malých a středně velkých firem. Právě malé a střední firmy tvoří jednu polovinu z hospodářské přidané hodnoty. V srpnu 2020 si MONETA připravila speciální podnikatelský úvěr pro ženy podnikatelky. Ty mohly využít úvěr s úrokem 3,9 % p. a. Úvěr byl navíc zajištěn bezplatnou zárukou Evropského investičního fondu ve výši 90 %.

Podobně jako Česká spořitelna i MONETA přišla s nabídkou platebního terminálu na rok zdarma. Nabídka vznikla za spolupráce se společností EVO Czech Republic s cílem modernizovat placení bezkontaktně a to kartami, mobilními telefony či hodinkami. Akce probíhala od 12.8.2020 do 4.10.2020. Terminál byl poskytnut na každé IČO podnikatelům na jeden rok zcela zdarma za podmínky podepsání smlouvy na 36 měsíců (tj. na 3 roky) a dále komerční běžný účet u MONETA Money Bank včetně účtu Konto PRO podnikání.

V prosinci 2020 MONETA evidovala enormní nárůst zájmu o bezkontaktní platby chytrým telefonem nebo hodinkami. Počet se oproti roku 2019 zvýšil o 127 % a klienti tímto způsobem zaplatili téměř 4,7 miliard korun. Zároveň se zvýšil i zájem o vlastnictví virtuálních karet, které si klienti nahrají do mobilu, téměř o 60 %. K tomuto „boomu“ jednoznačně přispěla pandemie spojená s Covidem-19.

Podobně jako se ve vývoji bankovní identity spojila Komerční banka, Česká spořitelna a ČSOB, spojila se MONETA s Air Bank a Fio bankou. Platforma je dostupná i dalším tuzemským bankám a funguje od ledna 2021.

V prosinci 2020 založila banka speciální nadaci a názvem Nadace MONETA Clementia. Mohlo se stát, že se některý z klientů Skupiny MONETA ocitl ve finanční tísní z důvodu covidu nebo nešťastné události. Pokud takový klient nebyl z těchto důvodů schopen např. splatit své finanční závazky, mohl si od druhého čtvrtletí roku 2021 zažádat o částečné nebo úplné odpuštění svých finančních závazků. Nadace je určena i na případy, kdy dítě zdědí po rodičích dluhy či hypotéku. (MONETA Money Bank, 2020) Moneta prostřednictvím své nadace věnovala 2,6 milionů korun do 42 organizací. Peníze putovaly především do organizací, které pomáhají přímo v terénu – osobní asistenti, terénní zdravotní a sociální péče, pečovatelky v hospicích. Banka se rozhodla vyhovět všem potřebným, kteří o pomoc požádali. Pomáhala proto i materiálně. Nakoupila například zdravotnické vybavení, financovala dopravu nebo zakoupila 6 oxygenerátorů a geriatrické křeslo.

V MONETĚ nezůstaly opomenuty ani děti. Jelikož ne každá rodina si mohla dovolit přesun do online vyučovacího prostředí a nevlastnili doma dostačující techniku, která by jejím dětem zajistila kvalitní vzdělání, rozhodla se jim Nadace MONETY pomoci. Nakoupila 100 počítačů v hodnotě přes 2,2 milionů Kč a ty věnovala dětem z nevyhovujících rodin, z rodin samoživitelů a z pěstounských rodin na začátku školního roku 2021. Vše proběhlo ve spolupráci s Nadací rozvoje občanské společnosti, které v roce 2021 a 2020 MONETA věnovala celkem 2 miliony korun. (MONETA Money Bank, 2021)

4.4.2 Zavedená opatření a pomoc MONETA Money Bank

Vedení MONETA Money Bank zavedlo první opatření na základě situace ve světě, když v ČR ještě nebyl potvrzen ani jeden případ nákazy koronavirem. Proto jako první zavedla práci z domova formou Homeoffice, pravidelná dezinfikace prostor nebo například pravidelné testování zaměstnanců ještě předtím, než to povinně zavedla vláda.

Umožnění odkladu splátek bylo samozřejmostí i v případě banky MONETA. Klienti si mohli odložit své splátky bez poplatků o 3 měsíce. Vše šlo zařídit z pohodlí domova. Stačilo si stáhnout formulář na webových stránkách, vyplnit ho a oskenovaný ho odeslat do banky. O odklady byl obrovský zájem a během pár měsíců banka evidovala 83 tisíc žádostí v objemu 34 miliard Kč.

MONETA cílila z velké části právě na COVID programy a bylo to jedno z hlavních opatření, prostřednictvím kterého se snažila pomáhat. Zapojila se do všech programů COVID. V období od dubna 2020 do prosince 2021 přišlo do banky 5002 žádostí v objemu 7,3 miliardy korun. Úvěr v celkovém objemu 4,8 miliardy už v prosinci čerpalo 2925 živnostníků nebo malých firem. Celkově si v COVID programech držela MONETA 16 % podíl v počtu poskytnutých programů ze všech záručních programů COVID.

Jak ukázala statistika, každý druhý živnostník, který požádal o úvěr z programu COVID III, se obrátil na banku MONETA. (MONETA Money Bank, 2021)

Kromě COVID programů nabízela MONETA Money Bank i další záruční úvěry se zárukou Evropského investičního fondu. Jednalo se o úvěry z programu COSME LGF a o úvěry pro ženy podnikatelky.

Co se týče digitalizace a přechodu do online prostředí, tak v případě MONETY nedošlo k žádným změnám. Banka totiž už před pandemií umožňovala většinu věcí vyřešit z pohodlí domova a modernizace s digitalizací je jedním z jejích hlavních cílů. Novinkou byla pouze možnost platebního terminálu na rok zdarma v případě smlouvy na 3 roky. Terminál byl poskytován za účelem zvýšení bezpečnosti bezkontaktních plateb, které se v době pandemie velmi rozšířily.

Banka si v prosinci 2020 založila Nadaci MONETA Clementia. Díky které banka pomáhala klientům v těžkých životních situacích a přispívala do potřebných organizací. Banka se rozhodla pomoci každému, kdo ji o oprávněnou pomoc poprosí. Prostřednictvím nadace rozdala do 42 organizací 2,6 milionů korun. Navíc nakoupila několik oxygenerátorů, zdravotnické vybavení nebo geriatrické křeslo. Dětem, které neměly dostatečnou nebo žádnou techniku potřebnou k online výuce, obdarovala MONETA 100 počítači v hodnotě přes 2,2 milionů korun.

4.5 Shrnutí reakcí, opatření a pomoci vybraných bank na pandemii

COVID-19 a doporučení

Každá banka se snažila pomáhat svým způsobem. Některá opatření, která doporučil, nebo zavedl stát, byla samozřejmě společná. Banky v ČR postupovaly v souladu s ČNB, která zas postupovala v souladu s ECB. Zaměřila se na stejné priority a opatření. Hlavními opatřeními ECB byly:

- pomoc ekonomice při absorpci šoku nynější krize – nákup aktiv v objemu 1 850 mld. EUR s cílem snížit náklady na úvěry a zvýšit objem úvěrů v eurozóně
- udržování cenové dostupnosti úvěrů – držení úrokových sazeb na nízké úrovni
- podpora přístupu podniků a domácností k úvěrům – zjednodušování půjčování peněz pro banky a uvolnění standardů pro zajištění

- zajištění, aby krátkodobá nejistota nebránila poskytování úvěrů – nabídka okamžitých půjček za příznivé ceny
- zvyšování úvěrové kapacity bank – shovívavější přístup ECB ke kapitálovým fondům, rezervám, lhůtám a postupům
- zachování finanční stability díky mezinárodní spolupráci – tzv. swapové linky – výměna rezervy v národní měně za rezervy centrální banky jiné země

ECB se tím podařilo podpořit evropské občany a ulehčit dopady na ekonomiku eurozóny. (ECB, b.r.) České banky se ale zaměřily ještě na další věci. V covidové době se prokázalo, že bankám jejich klienti, ale ani zaměstnanci nejsou lhostejní a snažily se jim co nejvíce situaci ulehčit a pomoci v nelehké době.

Svým zaměstnancům banky umožnily pracovat z domu. Zajistily jim k tomu dostatečné vybavení, nakoupily pro ně ochranné pomůcky (roušky, respirátory, covid testy) a snažily se minimalizovat jejich kontakty. Doporučily proto zrušení pracovních cest, omezily otevírací dobu poboček a přepážek a pracoviště byla pravidelně dezinfikována.

Spousta lidí ze dne na den přišla o práci, některé služby, jako restaurace nebo kadeřnictví musely být po několik měsíců uzavřené. Několik tisíc lidí mělo ale v bance nějaký úvěr, a jelikož se ocitli bez příjmů, nemohli svým závazkům vůči bance dostát. Bankám bylo z tohoto důvodu doporučeno umožnit klientům odklad splátek o 3 měsíce bez nějakého poplatku či sankce. Všechny mnou vybrané banky tuto možnost svým klientům nabídly a některé dobu odkladu dokonce prodloužily. MONETA umožnila odklad o 3 měsíce, Komerční banka o 5 měsíců, Česká spořitelna o 6 měsíců a ČSOB umožnila odklad až o 1 rok. Dalším způsobem, jak banky pomáhaly lidem a živnostníkům, byly záruční COVID programy. V rámci takového programu mohli lidé žádat o úvěr, který byl zaručen ČMRZB. Do programů se sice zapojily všechny mnou vybrané banky, dvě z nich ale měly COVID programy jako hlavní formu pomoci – Komerční banka a MONETA Money Bank. Obě tyto banky vyřídily nejvíce žádostí o COVID programy a staly se tak lídry záručních programů.

Další ohroženou skupinou se staly děti, které musely zvládnout velkou změnu, když jim byly uzavřeny školy a musely se přesunout do světa online výuky. Ne každá rodina byla na takovou situaci připravená. S dítětem musel někdo z rodičů zůstat doma, a tak vypadl rodině jeden z příjmů. Sociálně slabší rodiny např. samoživitelky neměly a nemohly dětem poskytnout dostatečné vybavení pro online výuku. Nemohly si dovolit kvalitní internetové připojení a už vůbec ne dostatečně výkonný počítač nebo notebook. V tomto směru se proto rozhodla pomoci banka MONETA. Díky Nadaci MONETA nakoupila 100 počítačů v hodnotě 2,2 milionů Kč a věnovala je dětem z nevyhovujících a pěstounských rodin. Česká spořitelna cítila stejnou potřebu pomoci a věnovala na podporu učení 25 milionů Kč a dalších 5 milionů Kč jako podporu partnerským organizacím na podporu distanční výuky. Peníze putovaly do potřebných rodin s dětmi a byly použity na nákup počítačů, internetu, poradenství a IT školení. Česká spořitelna a ČSOB chtěly pomáhat dětem i dalším způsobem. Obě banky přišly s podobnou myšlenkou a vymyslely pro děti aplikaci, která je bude finančně vzdělávat, zabaví je, a ještě si budou moci zasoutěžit o zajímavé ceny. ČSOB si pro děti připravila výukový program „Tvoje cesta #onlinem“ doplněnou o kampaň „Společně proti internetovým predátorům“, kde se děti učily, jak zvládnout online výuku a zároveň jak se bezpečně pohybovat na internetu. Dále pro děti vytvořila ČSOB aplikaci ČSOB Filip – poznej svět

peněz, kde se děti zábavnou formou učily o financích. Česká spořitelna vytvořila podobnou aplikaci s názvem Abeceda peněz, která stejně jako ČSOB Filip učila děti, jak zacházet s penězi. Na nejlepší opět čekaly zajímavé ceny.

Další významnou a nejhroženější skupinou byly senioři. Právě jim se v době covidu otočil život vzhůru nohama. Jako nejhroženější skupině se jim doporučovalo nechodit z domu mezi lidi, aby minimalizovali kontakt s potencionálně nakaženými. Navíc senioři v nemocnicích, hospicích či v domovech pro seniory se najednou ocitli úplně sami, když byly v těchto zařízeních zakázány návštěvy. Banky se tak rozhodly, že i seniorům musejí nějak pomoci. Přeci jen i oni mají v bankách své účty a potřebují s nimi nějak nakládat. Například banka ČSOB spustila program „Chraňme své blízké“, prostřednictvím které chtěla zacílit na mladší, zkušenější dospělé, ale i děti, aby pomohly svým rodičům a prarodičům s moderními technologiemi a zároveň s online bankovníctvím. Kampaň zapůsobila a během průzkumu v červnu 2020 banka zjistila, že 84 % seniorů na pobočky bank přestala úplně chodit. Nárůst využívání internetového bankovníctví navíc stoupl o 6 %. ČSOB ve spolupráci s Poštovní spořitelnou na webových stránkách přichystala speciální záložku „Pro důchod s úsměvem“, kde mohli senioři nalézt různé rady, tipy a návody (včetně video návodů) týkajících se financí. ČSOB a Česká spořitelna pomáhaly seniorům i finančně, kdy věnovaly nemalé částky do různých nadací a podpořily tak fungování domovů pro seniory. Dále nakoupily různé rehabilitační přístroje a platily služby fyzioterapeutů apod., čímž pomáhaly seniorům s pohybem a rehabilitací. Česká spořitelna zajistila hlavní linku pro seniory, kde operátoři a operátorky pomáhaly seniorům, kteří si nevěděli rady s registrací na očkování. Všechny banky navíc nabízely svým klientům možnost většinu bankovních operací vyřídit online z pohodlí domova. Když s něčím potřebovali pomoci, stačilo zavolat na infolinku, kde se zaměstnanci banky snažili všechny požadavky a přání klientů, co nejdříve splnit. Asi nejzvláštějším a dalo by se říct, že i nejzajímavějším způsobem pomoci seniorům, se stal nákup speciálních brýlí na principy virtuální reality do domovů pro seniory. Když si senior brýle nasadil, mohl se vydat na procházku virtuálním světem. Brýle sklidily jak u zaměstnanců, tak klientů domovů pro seniory velký úspěch.

Banky se snažily pomáhat dál a dál. Jejich cílem byla digitalizace a modernizace bankovního prostředí. Velkým pozitivem, které covid přinesl, byl právě přechod do online světa. Věci, kvůli kterým se v bankách tvořily dlouhé fronty, šly najednou vyřešit z pohodlí domova do pár minut. Založit si účet, požádat o úvěr či hypotéku, výměna staré karty za novou a mnoho dalších a dalších služeb nebyl problém zvládnout sám, případně pomocí personálu banky prostřednictvím infolinky. Banky zaevidovaly nárůst zájmu o využívání internetového bankovníctví a razantně se zvýšily platby platebními kartami. Rozvinul se i zájem o platby virtuálními kartami v mobilním telefonu nebo v chytrých hodinkách. Banka MONETA uvedla, že u svých klientů zaevidovala nárůst tohoto zájmu v roce 2020 o 127 % oproti předchozímu roku. Právě banka MONETA a dále i Česká spořitelna nabídly svým klientům platební terminály na 8–12 měsíců zcela zdarma jako jednu z možností, jak podpořit bezkontaktní platební styk. ČS ve spolupráci s Global Payment vytvořily mobilní aplikaci, díky které telefon s NFC čipem funguje jako platební terminál pro přijímání plateb od zákazníků. Komerční banka jako první v České republice zavedla drive-up bankomaty, které ale fungují i jako vkladomaty. Drive-up bankomaty jsou umístěné na čerpacích stanicích. Klient u nich jednoduše zastaví (stejně jako u čerpacího stojanu) a může si z bankomatu vybrat nebo vložit hotovostní peníze. Tuto možnost z počátku nejvíce ocenili podnikatelé, kteří tak mohli bezpečně ze svého vozu vložit do bankomatu hotovost, se kterou by jinak

museli na pobočku. Postupem času si tyto drive-up bankomaty získaly popularitu u dalších klientů KB. ČSOB zase zavedla platební terminály v prostředcích MHD, díky čemuž si mohli cestující zakoupit bezkontaktně jízdenku. Dále přišla na trh s možností platit bezkontaktně za parkovné u parkovacího automatu. ČSOB zavedla bezkontaktní bankomaty, díky kterým už klient nemusí kartu vložit přímo do bankomatu, ale stačí svou kartu pouze přiložit stejně jako při bezkontaktní platbě platební kartou.

ČSOB podpořila během pandemie Covid-19 několik startupů, které byly zaměřeny na pomoc podniků v době pandemie. Startupům nabídla podporu a poradenství, některé dokonce získaly na podporu několikamilionové částky a díky tomu se významně projeví na trhu.

Česká spořitelna nezapomněla ani na své dodavatele, a i jim se rozhodla pomoci a podpořit je. Faktury za objednávky proplácela ČS okamžitě, maximálně v řádu několika hodin s cílem lepšího řízení cash-flow pro dodavatele.

Všechny banky se snažily pomoci ulehčit situaci, jak se jen dalo a všechna výše zmíněná opatření jsou jen minimem. Z výše zmíněného lze vidět, že každá banka byla orientována trochu jiným směrem. Komerční banka a MONETA Money Bank se zaměřily převážně na odklady splátek a na COVID programy. Oběma se ale v rámci těchto opatření dařilo a staly se tak lídry COVID programů, když poskytly úvěry největšímu počtu klientů. ČSOB a Česká spořitelna se sice také zapojily do COVID programů, ale ty pro ně nebyly číslem jedna. Tyto dvě banky se snažily pomáhat převážně finančně a materiálně prostřednictvím nadací. Nakupovaly různé pomůcky jak pro děti, tak pro seniory, podporovaly personál nemocničních zařízení a snažily se zabezpečit bezpečný a bezkontaktní platební styk. Některé banky dokonce věnovaly svůj zaplacený čas v televizi kampaním na podporu vládních patření jako bylo například nošení roušek. Ve všech bankách došlo k určitému procentu modernizace a přechodu do online. Nejmenší změny zavedla MONETA, jelikož tato banka umožňovala klientům online služby ještě před vypuknutím pandemie. Modernizace a digitalizace je totiž jeden z hlavních cílů, o které se opírá. I co se týká opatření, byla mnohem víc napřed, když zavedla první opatření ještě o pár dní dřív, než se v České republice prokázal první případ nákazy.

Velmi oceňuji, jak se banky zachovaly. Žádná skupina obyvatelstva jim nebyla lhostejná a snažily se jim za každou cenu pomoci, někdy i individuálním přístupem. Velkým pozitivem se stala modernizace a digitalizace, kterou ocenil určitě každý. Nikomu se totiž nechce trávit dopoledne v přeplněné bance a radši si své bankovníctví ošetří sám z pohodlí domova u odpolední kávy. I možnost zakoupení jízdenky MHD nebo parkovného se zdá jako skvělá možnost ve chvíli, kdy nemáme po kapsách dostatečné množství drobných. Nové bezpečnější služby, které se na trhu objevily, mohou pomoci před podvody a krádeží.

Nejlépe bych z mnou vybraných bank zhodnotila MONETA Money Bank. MONETA dle mého názoru zareagovala a vypořádala se s celou situací ze všech bank nejlépe. Jednoznačně k tomu pomohl fakt, že MONETA nemusela přecházet do online prostředí, jelikož online již fungovala před vypuknutím pandemie. Její klienti tak byli zvyklí většinu věcí řešit z domova a v tomto směru je pandemie nějak zvlášť neovlivnila. Co se opatření týká, zareagovala jako první, a i jako první začala z bezpečnostních důvodů testovat na případ nákazy své zaměstnance, a to mnohem dříve, než s tím přišla vláda jako s jedním z povinných opatření. MONETA poskytla tisíce úvěrů v rámci záručních programů a umožnila klientům odklady splátek. Navíc ale pomáhala i prostřednictvím nadace a nakoupila například počítače pro děti

nebo oxygenerátory a další zdravotnické vybavení. To, jak se zachovala MONETA, by mohl být dobrý příklad toho, jak by banky měly v podobných situacích pomáhat a jak se na něco podobného připravit.

Jak už jsem několikrát zmínila, každá banka se se situací vypořádala po svém. Nelze ale říct, že by jim covid nějak výrazně uškodil, když i přes to všechno vykazovaly a stále vykazují kladné hospodářské výsledky. I z tohoto důvodu si trůfám říct, že v případě bank a bankovní sféry covid spíše víc dal, nežli vzal.

Přehlednější shrnutí informací je popsáno níže.

Opatření, která jsou pro všechny banky společná:

- omezená otevírací doba
- přesun zaměstnanců na home office
- umožnění odkladu splátek
- poskytování úvěrů v rámci záručních COVID programů
- modernizace a digitalizace služeb
- nadace a finanční příspěvky
- vytvoření společnosti JV – poskytování elektronické identifikace a autorizace na základě bankovní identity (KB, ČS a ČSOB)

Opatření, která jsou specifická (unikátní) pro Komerční banku:

- zrychlení odesílání běžných SEPA plateb, pro e-shopy bezpečné platební brány
- drive up bankomaty
- rozšíření pojištění pracovní neschopnosti o dobu strávenou v karanténě

Opatření, která jsou specifická (unikátní) pro Českou spořitelnu:

- věnování svého nakoupeného reklamního prostoru v televizi na podporu nošení roušek
- poskytnutí platebních terminálů pro rychlý a bezkontaktní příjem plateb malým podnikatelům a firmám
- program finančního vzdělávání s názvem „Abeceda peněz“
- urychlení proplácení dodavatelských faktur
- umožnění bezhotovostního platebního styku seniorů
- kampaň na podporu boje s koronavirem s názvem „Společně to zvládneme“
- zadávání plateb po telefonu pomocí hlasové biometrie
- podpora partnerských organizací a další charitativní projekty
- teleschůzky s klienty
- speciální klientská linka pro registraci očkování

- podílení se na vytvoření aplikace pro mobilní telefony – příruční terminály

Opatření, která jsou specifická (unikátní) pro ČSOB:

- darování tisíců roušek svým zaměstnancům, obchodním partnerům a neziskovým organizacím
- výukový program pro studenty online
- kampaň „Chraňme své blízké“
- nákupy jízdenek bezkontaktně v MHD nebo u parkovacího automatu
- virtuální asistentka Kate
- bezpečnější bezkontaktní bankomaty
- program Start it @ČSOB – poradenství

Opatření, která jsou specifická (unikátní) pro MONETA Money Bank:

- provedení prvních opatření a reakcí na pandemii
- testování zaměstnanců ještě před povinným nařízením vlády
- nabídka platebního terminálu na rok zdarma
- vývoj bankovní identity
- další záruční úvěry se zárukou Evropského investičního

Z těchto specifických opatření lze také odvodit doporučení pro ostatní banky, které se danou činností mohou inspirovat. Bylo jasné, že všechny banky nemohly přijmout a zavést všechna opatření jako ostatní banky. Vzájemně se ale doplňovaly a dokázaly tak díky těmto opatřením pokrýt širokou škálu ekonomiky.

ZÁVĚR

Cílem práce bylo prozkoumat historii a fungování bank včetně jejich služeb a zjistit, jak se banky vypořádaly s aktuální situací spojenou se šířením viru SARS-CoV-2. Práce se zaměřila na reakce bank na vzniklou situaci – jejich nové služby, snížené sazby, změny v chodu banky, modernizaci, digitalizaci a další.

V práci byly definovány a charakterizovány základní pojmy z okruhu bankovníctví, jednotlivé druhy bank včetně jimi nabízených služeb, bankovní systémy a historie bank a peněz. Zároveň byla chronologicky rozebrána a popsána pandemie Covid-19, která měla dopad na všechny části ekonomiky. Zasáhla každého člověka na světě. Podniky musely propouštět zaměstnance, nebo byly nuceny své podniky plně uzavřít. Lidé přišli o práci a neměli peněžní prostředky na nájem, jídlo nebo na úhradu úvěrů u bank. Každá banka situaci vyřešila jinak a schýlila se k různým opatřením a formám pomoci. Všechna opatření jsou v práci podrobně rozebrána chronologicky a na jejich základě je možné rozdělit opatření do dvou skupin: a) opatření, která jsou společná pro všechny banky (odložení splátek u úvěrů, úvěry ze záručních programů, modernizace a digitalizace, omezená otevírací doba poboček) a b) opatření, která jsou typická pro dané banky (programy pro děti a seniory, peněžní dary, nové služby a další formy podpory). Komerční banka a MONETA cílily primárně na COVID programy. Obě poskytly během záručních programů nejvíce úvěrů a staly se lídry na trhu. ČSOB a Česká spořitelna pomáhaly převážně finančně, formou charitativních darů a snažily se nejvíce pomoci dětem a seniorům. Opatření byla tak rozmanitá, že dokázala pokrýt širokou škálu pomoci napříč celou ekonomikou a vzájemně se doplňovala.

Celkově se bankám podařilo se situací rychle sžít a dokázaly zmodernizovat a zdigitalizovat své služby. Klienti tak mohli většinu operací vyřešit z pohodlí domova přes počítač nebo mobilní telefon. Banky i přes to všechno vykazovaly pozitivní výsledky a lze tedy říci, že díky pandemii došlo v bankovním sektoru k rozvoji možností a služeb, které ocenily tisíce klientů. Z analýzy je zřejmé, že MONETA se stala bankou, která si s pandemií nejlépe poradila. Na situaci byla skvěle připravená, jelikož cílí na digitalizaci a modernizaci dlouhé roky, díky čemuž nebyl pro její klienty problém řešit vše z pohodlí domova přes webové stránky. Situaci se navíc snažila předcházet a opatření přijala jako první banka v ČR. Navíc, ačkoliv cílila primárně na záruční programy, pomáhala, kde se dalo i finančně prostřednictvím své nadace a neopomenula žádnou ze skupin obyvatelstva. MONETA by tak mohla být skvělým vzorem ostatním finančním institucím pro případ, že by svět zasáhla podobná pandemie či katastrofa.

Jako dílčí cíle práce byly stanoveny: zhodnocení připravenosti bank reagovat na novou situaci, jejich nové služby, digitalizace a modernizace, snížené sazby, změny v chodu banky a další. Z provedené analýzy lze vyvodit následující závěry.

Zhodnocení připravenosti bank reagovat na novou situaci:

- lídrem všech opatření MONETA Money Bank
- MONETA a Komerční banka – primární zaměření na záruční COVID programy
- ČSOB a Česká spořitelna – primární zaměření na finanční pomoc prostřednictvím nadací a finančních darů
- všechny analyzované banky reagovaly rychle a s cílem nejlepšího řešení situace

Nové služby bank:

- drive in bankomaty
- bezkontaktní bankomaty
- bezkontaktní platby jízdenek v MHD
- bezkontaktní platby parkovného
- vzdělávací programy pro děti
- vzdělávací programy pro seniory

Digitalizace a modernizace:

- internetové bankovníctví
- zakládání účtů online
- žádosti o úvěry a hypotéky online
- platby prostřednictvím mobilních telefonů a hodinek
- mobilní telefon jako přijímač bezkontaktních plateb

Změny v chodu banky:

- home office
- omezená otevírací doba poboček
- dezinfikace prostor
- omezení osobního styku s klienty

V tuto chvíli nelze zhodnotit, na kolik byla všechna přijatá opatření a formy pomoci účinné, jelikož všechna opatření se v ekonomice projeví až s určitým časovým odstupem. Veškeré věnované peníze, ať už konkrétním osobám, či nadacím a charitám, byly do poslední koruny rozděleny a investovány tam, kde bylo nejvíce potřeba. O covid programy a odklad splátek projevilo zájem velké množství osob. Určitě by se ale našli jedinci, kteří by ocenili úplně jiné formy pomoci. To, jak byla opatření účinná či nikoliv, by mohlo být předmětem dalšího zkoumání a analýzy, ke kterým by mohla být tato práce využita jako základní podklad.

POUŽITÁ LITERATURA

ČERNOHORSKÁ, Liběna. *Komplexní pohled do bankovního světa*. Vydání druhé. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2017. ISBN 978-80-7560-094-3.

ČERNOHORSKÝ, Jan. *Finance: od teorie k realitě*. Praha: Grada Publishing, 2020. Finance (Grada). ISBN 978-80-271-2215-8.

JANÁČEK, Kamil. *Jsou centrální banky za zenitem své slávy?*. Praha: Institut Václava Klause, 2020. Publikace (Institut Václava Klause). ISBN 978-80-7542-059-6.

JÍLEK, Josef. *Finance v globální ekonomice*. Praha: Grada, 2013. Finanční trhy a instituce. ISBN 978-80-247-3893-2.

LOCHMANNOVÁ, Alena. *Bankovníctví: základy bankovníctví*. Prostějov: Computer Media, 2018. ISBN 978-80-7402-305-7.

POLOUČEK, Stanislav. *Bankovníctví*. V Praze: C.H. Beck, 2006. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 80-7179-462-7.

INTERNETOVÉ ZDROJE

Air Bank, Fio banka a MONETA zakládají alianci pro bankovní identitu. *MONETA Money Bank* [online]. Praha: MONETA Money Bank, © 2022, 2. 11. 2020 [cit. 2022-03-30]. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/servis-pro-media/tiskove-zpravy/detail/air-bank-fio-banka-a-moneta-zakladaji-alianci-pro-bankovni-identitu>

Akcelerátor Start it @ČSOB podpoří dalších deset firem. Startupy z předchozích kol získávají investice i ceny. *ČSOB* [online]. Praha: Československá obchodní banka, © 2022, 25.06.2020 [cit. 2022-03-29]. Dostupné z: https://www.csob.cz/portal/-/tz200625b?redirect=%2Fportal%2Fcsob%2Fservis-pro-media%2Ftiskove-zpravy%3Fp_p_id%3D101_INSTANCE_xARbI68MhzPR%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3D_etnpwcobyla_WAR_etnpwcobyla_INSTANCE_sprMFsGzuNsn_column-cs%26p_p_col_count%3D1%26_101_INSTANCE_xARbI68MhzPR_cur%3D11%26_101_INSTANCE_xARbI68MhzPR_delta%3D20

Aktuální informace k provozu a otevírací době poboček. *Česká spořitelna* [online]. Praha: Česká spořitelna, © 2022, 17. března 2020 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/zpravy-z-banky/2020/03/17/ceska-sporitelna-castecne-omezuje-provoz-svych-pobocek#>

ARAD Systém časových řad. *Česká národní banka* [online]. Praha: ČNB, © 2022 [cit. 2022-03-28]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/cnb/STAT.ARADY_PKG.VYSTUP?p_period=12&p_sort=2&p_des=50&p_sestuid=33049&p_uka=1%2C2%2C3%2C4%2C5%2C6%2C7%2C8%2C9%2C10%2C11%2C12%2C13%2C14%2C15%2C16%2C17&p_strid=BAA&p_od=202001&p_do=202112&p_lang=CS&p_format=0&p_decsep=%2C

Až 15 mil. Kč skiareálům. Česká spořitelna se zapojila do programu COVID Sport. *Česká spořitelna* [online]. Praha: Česká spořitelna, © 2022, 1. února 2021 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/o-nas/pro-media/tiskove-zpravy/2021/02/01/az-15-milionu-kc-skiarealum-ceska-sporitelna-se-zapojila-do-programu-covid-sport>

Bankovní identita pomůže podat daňové přiznání v lockdownu. *Česká spořitelna* [online]. Praha: Česká spořitelna, © 2022, 1. března 2021 [cit. 2022-03-26]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/o-nas/pro-media/tiskove-zpravy/2021/03/01/bankovni-identita-pomuze-podat-danove-priznani-v-lockdownu>

Bezpečně a bezkontaktně: Klienti Spořitelny, kteří dosud při placení nevyužívali platební kartu, si o ní mohou zažádat on-line. *Česká spořitelna* [online]. Praha: Česká spořitelna, © 2022, 2. dubna 2020 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/o-nas/pro-media/tiskove-zpravy/2020/04/02/bezpecne-a-bezkontaktne-klienti-sporitelny-kteri-dosud-pri-placeni-nevyuzivali-platebni-kartu-si-o-ni-mohou-zazadat-on-line>

Boost.space z programu Start it @ČSOB pomohl Ústřední vojenské nemocnici. Program na řešší zkušeností s COVID-19 nabízí zdarma i dalším nemocnicím. *ČSOB* [online]. Praha: Československá obchodní banka, © 2022, 20.04.2020 [cit. 2022-03-29]. Dostupné z: https://www.csob.cz/portal/-/tz200420?redirect=%2Fportal%2Fcsob%2Fservis-pro-media%2Ftiskove-zpravy%3Fp_p_id%3D101_INSTANCE_xARbI68MhzPR%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3D_etnpwcobyla_WAR_etnpwcobyla_INSTANCE_sprMFsGzuNsn_column-cs%26p_p_col_count%3D1%26_101_INSTANCE_xARbI68MhzPR_cur%3D12%26_101_INSTANCE_xARbI68MhzPR_delta%3D20

Cílená pomoc ČSOB lidem i firmám v tíživé situaci způsobené epidemií covid-19. *ČSOB* [online]. Praha: Československá obchodní banka, © 2022, 29. 03. 2020 [cit. 2022-03-29]. Dostupné z: https://www.csob.cz/portal/-/tz200329?redirect=%2Fportal%2Fcsob%2Fservis-pro-media%2Ftiskove-zpravy%3Fp_p_id%3D101_INSTANCE_xARbI68MhzPR%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3D_etnpwcobyla_WAR_etnpwcobyla_INSTANCE_sprMFsGzuNsn_column-cs%26p_p_col_count%3D1%26_101_INSTANCE_xARbI68MhzPR_cur%3D13%26_101_INSTANCE_xARbI68MhzPR_delta%3D20

COVID-19: Přehled aktuální situace v ČR. *Onemocnění aktuálně* [online]. Praha: MZČR, © 2022, b. r. [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://onemocneni-aktualne.mzcr.cz/covid-19>

Časová osa – opatření Rady týkající se onemocnění COVID-19. *Evropská rada, Rada Evropské unie* [online]. Brusel: Evropská unie, © 2022, 3. února 2022 [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/coronavirus/timeline/>

Česká republika: EIB podepsala úvěr na 70 miliónů Eur s Moneta Money Bank na podporu malých a středních firem a středně kapitalizovaných společností. *MONETA Money Bank* [online]. Praha: MONETA Money Bank, © 2022, 18. 12. 2020 [cit. 2022-03-30]. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/servis-pro-media/tiskove-zpravy/detail/ceska-republika-eib-podepsala-uver-na-70-milionu-eur-s-moneta-money-bank-na-podporu-malych-a-strednich-firem-a-stredne-kapitalizovanych-spolecnosti>

Česká spořitelna a start-up Tatum spustili neziskový projekt Zachraň svou firmu. Jeho cílem je pomoci drobným podnikatelům s následky COVID-19. *Česká spořitelna* [online]. Praha: Česká spořitelna, © 2022, 8. dubna 2020 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/o-nas/pro-media/tiskove-zpravy/2020/04/08-1/ceska-sporitelna-a-start-up-tatum-spustili-neziskovy-projekt-zachran-svou-firmu>

Česká spořitelna bude od 1. dubna proplácet faktury svým dodavatelům do 24 hodin. *Česká spořitelna* [online]. Praha: Česká spořitelna, © 2022, 31. března 2020 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/o-nas/pro-media/tiskove-zpravy/2020/03/31/ceska-sporitelna-bude-od-1-dubna-proplacet-faktury-svym-dodavatelum-do-24-hodin>

Česká spořitelna opět otevírá všechny pobočky ve své síti. *Česká spořitelna* [online]. Praha: Česká spořitelna, © 2022, 4. května 2020 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/o-nas/pro-media/tiskove-zpravy/2020/05/04/ceska-sporitelna-opet-otevira-vsechny-pobočky-ve-sve-siti>

Česká spořitelna podepsala smlouvu s ČMZRB. V rámci programu COVID III rozdělí mezi firmy zasažené koronavirovou krizí až 36,4 miliardy Kč. *Česká spořitelna* [online]. Praha: Česká spořitelna, © 2022, 8. června 2020 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/o-nas/pro-media/tiskove-zpravy/2020/06/08-1/ceska-sporitelna-podepsala-smlouvu-s-cmzrb>

Česká spořitelna prolamuje lockdown. *Česká spořitelna* [online]. Praha: Česká spořitelna, © 2022, 22. prosince 2020 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/o-nas/pro-media/tiskove-zpravy/2020/12/22/ceska-sporitelna-zlamuje-lockdown>

Česká spořitelna se chystá podpořit rozvoj a růst firem: Zapojí se do programu COVID III – Invest. *Česká spořitelna* [online]. Praha: Česká spořitelna, © 2022, 1. března 2021 [cit. 2022-03-26]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/o-nas/pro-media/tiskove-zpravy/2021/06/07-1/ceska-sporitelna-se-chysta-podporit-rozvoj-a-rust-firem-zapoji-se-do-programu-covid-iii-invest>

Česká spořitelna se zapojila do programu COVID II a poskytne malým a středním firmám zvýhodněný úvěr se zárukou. *Česká spořitelna* [online]. Praha: Česká spořitelna, © 2022, 26. března 2020 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/o-nas/pro-media/tiskove-zpravy/2020/03/26/ceska-sporitelna-se-zapojila-do-programu-covid-ii-a-poskytne-malym-a-strednim-firmam-zvyhodnenny-uver-se-zarukou>

Česká spořitelna spouští novou kampaň Společně to zvládneme. *Česká spořitelna* [online]. Praha: Česká spořitelna, © 2022, 3. dubna 2020 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/o-nas/pro-media/tiskove-zpravy/2020/04/03/ceska-sporitelna-spousti-novou-kampan-spolecne-to-zvladneme>

Česká spořitelna spustila linku pro seniory. Nabízí jim pomoc s registrací na očkování proti koronaviru. *Česká spořitelna* [online]. Praha: Česká spořitelna, © 2022, 27. ledna 2021 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/o-nas/pro-media/tiskove-zpravy/2021/01/27/ceska-sporitelna-spustila-linku-pro-seniory>

Česká spořitelna umožní odklad splácení úvěrů a hypoték o 3 měsíce. *Česká spořitelna* [online]. Praha: Česká spořitelna, © 2022, 12. března 2020 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/o-nas/pro-media/tiskove-zpravy/2020/03/12/ceska-sporitelna-umozni-odklad-splaceni-uveru-a-hypotek-o-3-mesice#>

Česká spořitelna umožňuje odklad splátek až o 6 měsíců, nabízí zvýhodněné úvěry se zárukou a pokračuje ve standardním úvěrování a financování firem i jednotlivců. *Česká spořitelna* [online]. Praha: Česká spořitelna, © 2022, 29. března 2020 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/o-nas/pro-media/tiskove-zpravy/2020/03/29/ceska-sporitelna-nabizi-klientum-pomoc#>

Česká spořitelna ve spolupráci s Global Payments nabízí podnikatelům platební terminály na 8 měsíců zdarma. *Česká spořitelna* [online]. Praha: Česká spořitelna, © 2022, 25. března 2020 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/o-nas/pro-media/tiskove-zpravy/2020/03/25/ceska-sporitelna-ve-spolupraci-s-global-payments-nabizi-podnikatelum-platebni-terminaly-na-8-mesicu-zdarma>

Česká spořitelna věnuje svůj nakoupený reklamní prostor v televizi na podporu nošení roušek. *Česká spořitelna* [online]. Praha: Česká spořitelna, © 2022, 19. března 2020 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/o-nas/pro-media/tiskove-zpravy/2020/03/19/ceska-sporitelna-venu-je-svuj-nakoupeny-reklamni-prostor-v-televizi-na-podporu-noseni-rousek#>

Česká spořitelna umožní klientům, postiženým koronavirovou pandemií, odklad splátek úvěrů a zaplatí za ně pojištění. *Česká spořitelna* [online]. Praha: Česká spořitelna, © 2022, 20. března 2020 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/o-nas/pro-media/tiskove-zpravy/2020/03/20/ceska-sporitelna-umozni-klientum-postizenych-koronavirovou-pandemii-odklad-splatek-uveru-a-zaplati-za-ne-pojisteni#>

Česká spořitelna začala přijímat žádosti o zvýhodněné úvěry se zárukou pro firmy a podnikatele s provozovnou v Praze. *Česká spořitelna* [online]. Praha: Česká spořitelna, © 2022, 20. dubna 2020 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/o-nas/pro-media/tiskove-zpravy/2020/04/20/ceska-sporitelna-zacala-prijimat-zadosti-o-zvyhodnene-uvery-se-zarukou-pro-firmy-a-podnikatele-s-provozovnou-v-praze>

Češi začali během pandemie investovat přímo nebo s unikátním robotem. *ČSOB* [online]. Praha: Československá obchodní banka, © 2022, 04.08.2020 [cit. 2022-03-29]. Dostupné z: https://www.csob.cz/portal/-/tz200804?redirect=%2Fportal%2Fcsob%2Fservis-pro-media%2Ftiskove-zpravy%3Fp_p_id%3D101_INSTANCE_xARbI68MhzPR%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3D_etnpwcobyla_WAR_etnpwcobyla_INSTANCE_sprMFsGzuNsn_column-cs%26p_p_col_count%3D1%26_101_INSTANCE_xARbI68MhzPR_cur%3D11%26_101_INSTANCE_xARbI68MhzPR_delta%3D20

ČNB částečně uvolňuje limity na hypotéky, snižuje proticyklickou kapitálovou rezervu. *Česká národní banka* [online]. Praha: ČNB, © 2022, 18. 6. 2020 [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/tiskove-zpravy/CNB-castecne-uvolnuje-limity-na-hypoteky-snizuje-proticyklickou-kapitalovou-rezervu/>

ČNB nově nastaví limity ukazatelů LTV, DTI a DSTI u hypotečních úvěrů, zvýší i proticyklickou kapitálovou rezervu na 2 %. *Česká národní banka* [online]. Praha: ČNB, © 2022, 25. 11. 2021 [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/tiskove-zpravy/CNB-nove-nastavi-limity-ukazatelu-LTV-DTI-a-DSTI-u-hypotecnich-uveru-zvysi-i-proticyklickou-kapitalovou-rezervu-na-2-/>

ČNB ponechává limity na hypotéky beze změn, proticyklickou kapitálovou rezervu zvýší na 1 %. *Česká národní banka* [online]. Praha: ČNB, © 2022, 27. 5. 2021 [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/tiskove-zpravy/CNB-ponechava-limity-na-hypoteky-beze-zmen-proticyklickou-kapitalovou-rezervu-zvysi-na-1-/>

ČNB uvolňuje limity úvěrových ukazatelů pro nové hypotéky. *Česká národní banka* [online]. Praha: ČNB, © 2022, 1. 4. 2020 [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/tiskove-zpravy/CNB-uvolnuje-limity-uverovych-ukazatelu-pro-nove-hypoteky/>

ČNB v souvislosti s koronavirem omezuje služby pro veřejnost. *Česká národní banka* [online]. Praha: ČNB, © 2022, 16. 3. 2020 [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/tiskove-zpravy/CNB-v-souvislosti-s-koronavirem-omezuje-sluzby-pro-verejnost/>

ČNB zvyšuje sazbu proticyklické kapitálové rezervy, od října 2022 stoupne na 1,5 %. *Česká národní banka* [online]. Praha: ČNB, © 2022, 26. 8. 2021 [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/tiskove-zpravy/CNB-zvysuje-sazbu-proticyklicke-kapitalove-rezervy-od-rijna-2022-stoupne-na-15-/>

ČNB zvyšuje úrokové sazby. *Česká národní banka* [online]. Praha: ČNB, © 2022, 5. 8. 2021 [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/tiskove-zpravy/CNB-zvysuje-urokove-sazby-00004/>

ČNB zvyšuje úrokové sazby. *Česká národní banka* [online]. Praha: ČNB, © 2022, 30. 9. 2021 [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/tiskove-zpravy/CNB-zvysuje-urokove-sazby-00012/>

ČNB zvyšuje úrokové sazby. *Česká národní banka* [online]. Praha: ČNB, © 2022, 4. 11. 2021 [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/tiskove-zpravy/CNB-zvysuje-urokove-sazby-00014/>

ČNB zvyšuje úrokové sazby. *Česká národní banka* [online]. Praha: ČNB, © 2022, 22. 12. 2021 [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/tiskove-zpravy/CNB-zvysuje-urokove-sazby-00016/>

ČNB zvyšuje úrokové sazby. *Česká národní banka* [online]. Praha: ČNB, © 2022, 3. 2. 2022 [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/tiskove-zpravy/CNB-zvysuje-urokove-sazby-00019/>

ČNB zvyšuje úrokové sazby o 25 bazických bodů. *Česká národní banka* [online]. Praha: ČNB, © 2022, 23. 6. 2021 [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/tiskove-zpravy/CNB-zvysuje-urokove-sazby-o-25-bazickykh-bodu/>

ČSOB Leasing a Evropská investiční banka spojily své síly na podporu malých a středních podniků. *ČSOB* [online]. Praha: Československá obchodní banka, © 2022, 18.12.2020 [cit. 2022-03-29]. Dostupné z: https://www.csob.cz/portal/-/tz201218?redirect=%2Fportal%2Fcsob%2Fservis-pro-media%2Ftiskove-zpravy%3Fp_p_id%3D101_INSTANCE_xARbI68MhzPR%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3D_etnpwcobyla_WAR_etnpwcobyla_INSTANCE_sprMFsGzuNsn_column-cs%26p_p_col_count%3D1%26_101_INSTANCE_xARbI68MhzPR_cur%3D8%26_101_INSTANCE_xARbI68MhzPR_delta%3D20

ČSOB má pobočky otevřené, upravuje pouze otevírací dobu a posiluje podporu online služeb. *ČSOB* [online]. Praha: Československá obchodní banka, © 2022, 20. 03. 2020 [cit. 2022-03-29]. Dostupné z: https://www.csob.cz/portal/-/tz200320?redirect=%2Fportal%2Fcsob%2Fservis-pro-media%2Ftiskove-zpravy%3Fp_p_id%3D101_INSTANCE_xARbI68MhzPR%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3D_etnpwcobyla_WAR_etnpwcobyla_INSTANCE_sprMFsGzuNsn_column-cs%26p_p_col_count%3D1%26_101_INSTANCE_xARbI68MhzPR_cur%3D13%26_101_INSTANCE_xARbI68MhzPR_delta%3D20

ČSOB pomáhala i v době covidové, potřebné podpořila více než 44,5 miliony korun. *ČSOB* [online]. Praha: Československá obchodní banka, © 2022, 16. 06. 2021 [cit. 2022-03-29]. Dostupné z: https://www.csob.cz/portal/-/tz210616?redirect=%2Fportal%2Fcsob%2Fservis-pro-media%2Ftiskove-zpravy%3Fp_p_id%3D101_INSTANCE_xARbI68MhzPR%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3D_etnpwcobyla_WAR_etnpwcobyla_INSTANCE_sprMFsGzuNsn_column-cs%26p_p_col_count%3D1%26_101_INSTANCE_xARbI68MhzPR_cur%3D5%26_101_INSTANCE_xARbI68MhzPR_delta%3D20

ČSOB přichází s aplikací Filip a spolu s Policií ČR pokračuje v projektu Tvoje cesta #onlinem. *ČSOB* [online]. Praha: Československá obchodní banka, © 2022, 02.06.2021 [cit. 2022-03-29]. Dostupné z: https://www.csob.cz/portal/-/tz210602?redirect=%2Fportal%2Fcsob%2Fservis-pro-media%2Ftiskove-zpravy%3Fp_p_id%3D101_INSTANCE_xARbI68MhzPR%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3D_etnpwcobyla_WAR_etnpwcobyla_INSTANCE_sprMFsGzuNsn_column-cs%26p_p_col_count%3D1%26_101_INSTANCE_xARbI68MhzPR_cur%3D6%26_101_INSTANCE_xARbI68MhzPR_delta%3D20

ČSOB se prostřednictvím kampaně „Chraňme své blízké“ spojila s influencery na pomoc seniorům s online bankovníctvím. *ČSOB* [online]. Praha: Československá obchodní banka, © 2022, 22.04.2020 [cit. 2022-03-29]. Dostupné z: https://www.csob.cz/portal/-/tz200422b?redirect=%2Fportal%2Fcsob%2Fservis-pro-media%2Ftiskove-zpravy%3Fp_p_id%3D101_INSTANCE_xARbI68MhzPR%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3D_etnpwcobyala_WAR_etnpwcobyala_INSTANCE_sprMFsGzuNsn_column-cs%26p_p_col_count%3D1%26_101_INSTANCE_xARbI68MhzPR_cur%3D12%26_101_INSTANCE_xARbI68MhzPR_delta%3D20

ČSOB urychluje rozvoj digitálních služeb a proniká do umělé inteligence. *ČSOB* [online]. Praha: Československá obchodní banka, © 2022, 27.01.2021 [cit. 2022-03-29]. Dostupné z: https://www.csob.cz/portal/-/tz210127?redirect=%2Fportal%2Fcsob%2Fservis-pro-media%2Ftiskove-zpravy%3Fp_p_id%3D101_INSTANCE_xARbI68MhzPR%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3D_etnpwcobyala_WAR_etnpwcobyala_INSTANCE_sprMFsGzuNsn_column-cs%26p_p_col_count%3D1%26_101_INSTANCE_xARbI68MhzPR_cur%3D8%26_101_INSTANCE_xARbI68MhzPR_delta%3D20

Drive-up bankomaty KB na čerpacích stanicích Benzina ORLEN se osvědčily během nouzového stavu. *Komerční banka* [online]. Praha: Komerční banka, © 2022, 09.12.2020 [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.kb.cz/cs/o-bance/pro-media/tiskove-zpravy-2020/pres Ctyri-drive-up-bankomaty-kb-na-cerpacich-stan>

Filipova olympiáda finanční gramotnosti: první ročník soutěže žáků základních škol ve znalostech ze světa financí má své finalisty. *ČSOB* [online]. Praha: Československá obchodní banka, © 2022, 15.12.2021 [cit. 2022-03-29]. Dostupné z: https://www.csob.cz/portal/-/tz211215?redirect=%2Fportal%2Fcsob%2Fservis-pro-media%2Ftiskove-zpravy%3Fp_p_id%3D101_INSTANCE_xARbI68MhzPR%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3D_etnpwcobyala_WAR_etnpwcobyala_INSTANCE_sprMFsGzuNsn_column-cs%26p_p_col_count%3D1%26_101_INSTANCE_xARbI68MhzPR_cur%3D2%26_101_INSTANCE_xARbI68MhzPR_delta%3D20

Financování - Aktuální informace pro podporu firem. *Komerční banka* [online]. Praha: Komerční banka, © 2022, b. r. [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: https://www.kb.cz/cs/firmy-a-institute/financovani-aktualni-informace-pro-firmy#GtK_COVID-SPORT

Firemní klienti si u Komerční banky mohou odložit splátky až na pět měsíců. *Komerční banka* [online]. Praha: Komerční banka, © 2022, 24.03.2020 [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.kb.cz/cs/o-bance/pro-media/tiskove-zpravy-2020/firemni-klienti-si-u-komerčni-banky-mohou-odlozit>

Historie KB. *Komerční banka* [online]. Praha: Komerční banka, © 2022, b. r. [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.kb.cz/cs/o-bance/vse-o-kb/kb-historie>

Historie MONETA Money Bank. *MONETA Money Bank* [online]. Praha: MONETA Money Bank, © 2022 [cit. 2022-03-30]. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/o-nas/historie>

KB podpoří export programem Covid Plus. *Komerční banka* [online]. Praha: Komerční banka, © 2022, 25.06.2020 [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.kb.cz/cs/o-bance/pro-media/tiskove-zpravy-2020/kb-podpori-export-programem-covid-plus>

Kdo jsme. *Česká spořitelna* [online]. Praha: Česká spořitelna, © 2022, b. r. [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/o-nas/kdo-jsme>

Klienti Spořitelny mohou nově v reálném čase vidět dostupnost poboček banky v aplikacích Seznam.cz. *Česká spořitelna* [online]. Praha: Česká spořitelna, © 2022, 9. dubna 2020 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/o-nas/pro-media/tiskove-zpravy/2020/04/09/klienti-sporitelny-mohou-nove-v-realnem-case-videt-dostupnost-pobocek-banky-v-aplikacich-seznam-cz>

Klienti Spořitelny mohou nově využít Bankovní identitu pro online sjednání produktů u ČEZu a Generali České pojišťovny. Celkem mohou BankID použít již u 35 firem. *Česká spořitelna* [online]. Praha: Česká spořitelna, © 2022, 29. září 2021 [cit. 2022-03-26]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/o-nas/pro-media/tiskove-zpravy/2021/09/29/klienti-sporitelny-mohou-nove-vyuzit-bankovni-identitu-pro-online-sjednani-produktu-u-cezu-a-generali-ceske-pojistovny>

KOMERČNÍ BANKA, 2021. Pátý DRIVE-UP bankomat Komerčky v Plzni!. In: *Komerční banka* [online]. Praha: Komerční banka [cit. 2022-03-26]. Dostupné z: <https://www.kb.cz/cs/o-bance/pro-media/tiskove-zpravy-2021/paty-drive-up-bankomat-komercky-v-plzni>

Komerční banka lídrem COVID programů, poskytla firmám přes 26,2 miliardy korun. *Komerční banka* [online]. Praha: Komerční banka, © 2022, 27.01.2022 [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.kb.cz/cs/o-bance/pro-media/tiskove-zpravy-2022/komercni-banka-lidrem-covid-programu>

Komerční banka pevně stojí za svými klienty. Podpoří jednotlivce, rodiny, podnikatele i firmy. *Komerční banka* [online]. Praha: Komerční banka, © 2022, 29.03.2020 [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.kb.cz/cs/o-bance/pro-media/tiskove-zpravy-2020/komercni-banka-pevne-stoji-za-svymi-klienty-podpor>

Komerční banka podporuje digitalizaci svých klientů, nově v oblasti e-commerce. *Komerční banka* [online]. Praha: Komerční banka, © 2022, 09.07.2020 [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.kb.cz/cs/o-bance/pro-media/tiskove-zpravy-2020/komercni-banka-podporuje-digitalizaci-svych-klient>

Komerční banka spustila další kolo podpory pro malé a střední firmy. *Komerční banka* [online]. Praha: Komerční banka, © 2022, 31.03.2020 [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.kb.cz/cs/o-bance/pro-media/tiskove-zpravy-2020/komercni-banka-spustila-dalsi-kolo-podpory-pro-mal>

Komerční banka spustila masivní záchranu české ekonomiky Covid III. *Komerční banka* [online]. Praha: Komerční banka, © 2022, 21.05.2020 [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.kb.cz/cs/o-bance/pro-media/tiskove-zpravy-2020/komercni-banka-spustila-masivni-zachranu-ceske-eko>

Komerční banka umožní svým klientům odklad splátek úvěrů. *Komerční banka* [online]. Praha: Komerční banka, © 2022, 13.03.2020 [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.kb.cz/cs/o-bance/pro-media/tiskove-zpravy-2020/komercni-banka-umozni-svym-klientum-odklad-splatek>

Komerční banka vykazuje zdravé výsledky navzdory velkému dopadu pandemie. *Komerční banka* [online]. Praha: Komerční banka, © 2022, 05. 11. 2020 [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.kb.cz/cs/o-bance/pro-media/tiskove-zpravy-2020/komercni-banka-vykazuje-zdrave-vysledky-navzdory>

Komerční banka zrychlila SEPA platby. *Komerční banka* [online]. Praha: Komerční banka, © 2022, 17.06.2020 [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.kb.cz/cs/o-bance/pro-media/tiskove-zpravy-2020/komercni-banka-zrychlila-sepa-platby>

Kvůli výraznému propadu tržeb potřebuje řada firem rychlou pomoc – záruční programy COVID musí být rychlejší. *ČSOB* [online]. Praha: Československá obchodní banka, © 2022, 02. 04. 2020 [cit. 2022-03-29]. Dostupné z: https://www.csob.cz/portal/-/tz200402?redirect=%2Fportal%2Fcsob%2Fservis-pro-media%2Ftiskove-zpravy%3Fp_p_id%3D101_INSTANCE_xARbI68MhzPR%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3D_etnpwcobyla_WAR_etnpwcobyla_INSTANCE_sprMFsGzuNsn_column-cs%26p_p_col_count%3D1%26_101_INSTANCE_xARbI68MhzPR_cur%3D13%26_101_INSTANCE_xARbI68MhzPR_delta%3D20

MEBSTER pomáhá vozíčkářům cvičit v bezpečí domova s exoskeletem i ve stavu nouze. Firmu podpořila ČSOB v akcelérátoru Start it @ČSOB. *ČSOB* [online]. Praha: Československá obchodní banka, © 2022, 06.04.2020 [cit. 2022-03-29]. Dostupné z: https://www.csob.cz/portal/-/tz200406?redirect=%2Fportal%2Fcsob%2Fservis-pro-media%2Ftiskove-zpravy%3Fp_p_id%3D101_INSTANCE_xARbI68MhzPR%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3D_etnpwcobyla_WAR_etnpwcobyla_INSTANCE_sprMFsGzuNsn_column-cs%26p_p_col_count%3D1%26_101_INSTANCE_xARbI68MhzPR_cur%3D12%26_101_INSTANCE_xARbI68MhzPR_delta%3D20

MONETA drží 10% podíl všech schválených žádostí COVID II a PRAHA, příjem „trojky“ běží. *MONETA Money Bank* [online]. Praha: MONETA Money Bank, © 2022, 12. 6. 2020 [cit. 2022-03-30]. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/servis-pro-media/tiskove-zpravy/detail/moneta-drzi-10-podil-vsech-schvalenych-zadosti-covid-ii-a-praha-prijem-trojky-bezi>

MONETA hlásí strmý nárůst plateb mobilem a hodinkami. Počet bezkontaktních plateb se meziročně zvýšil o 127 %. *MONETA Money Bank* [online]. Praha: MONETA Money Bank, © 2022, 9. 12. 2020 [cit. 2022-03-30]. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/servis-pro-media/tiskove-zpravy/detail/moneta-hlasi-strmy-narust-plateb-mobilem-a-hodinkami-pocet-bezkontaktnich-plateb-se-meziročne-zvysil-o-127->

MONETA již odložila splátky v portfoliu úvěrů o objemu 25,5 miliardy. *MONETA Money Bank* [online]. Praha: MONETA Money Bank, © 2022, 28. 4. 2020 [cit. 2022-03-30]. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/servis-pro-media/tiskove-zpravy/detail/moneta-jiz-odložila-splatky-v-portfoliu-uveru-o-objemu-25-5-miliardy>

MONETA již přijala přes 22 700 žádostí o odklad splátek v objemu 10 miliard korun. *MONETA Money Bank* [online]. Praha: MONETA Money Bank, © 2022, 31. 3. 2020 [cit. 2022-03-30]. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/servis-pro-media/tiskove-zpravy/detail/moneta-jiz-prijala-pres-22-700-zadosti-o-odklad-splatek-v-objemu-10-miliard-korun>

MONETA Money Bank koronavirus nepodceňuje, požádala o práci z domova a omezila svou restauraci. *MONETA Money Bank* [online]. Praha: MONETA Money Bank, © 2022, 2. 3. 2020 [cit. 2022-03-30]. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/servis-pro-media/tiskove-zpravy/detail/moneta-money-bank-koronavirus-nepodcenuje-pozadala-o-praci-z-domova-a-omezila-svou-restauraci>

MONETA Money Bank nabízí platební terminál na rok zdarma. *MONETA Money Bank* [online]. Praha: MONETA Money Bank, © 2022, 12. 8. 2020 [cit. 2022-03-30]. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/servis-pro-media/tiskove-zpravy/detail/moneta-money-bank-nabizi-platebni-terminal-na-rok-zdarma>

MONETA odložila splátky v portfoliu úvěrů o objemu téměř 34 miliard, zájem ale už klesá. *MONETA Money Bank* [online]. Praha: MONETA Money Bank, © 2022, 9. 6. 2020 [cit. 2022-03-30]. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/servis-pro-media/tiskove-zpravy/detail/moneta-odložila-splatky-v-portfoliu-uveru-o-objemu-temer-34-miliard-zajem-ale-uz-klesa>

MONETA poskytla živnostníkům a malým firmám přes 1 miliardu v COVID úvěrech. *MONETA Money Bank* [online]. Praha: MONETA Money Bank, © 2022, 6. 1. 2021 [cit. 2022-03-30]. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/servis-pro-media/tiskove-zpravy/detail/moneta-poskytla-zivnostnikum-a-malym-firmam-pres-1-miliardu-v-covid-uvrech>

MONETA schvaluje žádosti o odklad přes noc, eviduje přes 36 tisíc žádostí za 11 miliard. *MONETA Money Bank* [online]. Praha: MONETA Money Bank, © 2022, 6. 4. 2020 [cit. 2022-03-30]. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/servis-pro-media/tiskove-zpravy/detail/moneta-schvaluje-zadosti-o-odklad-pres-noc-eviduje-pres-36-tisic-zadosti-za-11-miliard>

MONETA schválila první padesátku žadatelů o COVID III, v záručních programech má žádosti za téměř dvě miliardy. *MONETA Money Bank* [online]. Praha: MONETA Money Bank, © 2022, 30. 6. 2020 [cit. 2022-03-30]. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/servis-pro-media/tiskove-zpravy/detail/moneta-schvalila-prvni-padesatku-zadatelu-o-covid-iii-v-zarucnich-programech-ma-zadosti-za-temer-dve-miliardy>

MONETA schválila odklady splátek za 20 miliard korun, z programu COVID II požádali klienti banky o úvěry za 1,5 miliardy. *MONETA Money Bank* [online]. Praha: MONETA Money Bank, © 2022, 14. 4. 2020 [cit. 2022-03-30]. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/servis-pro-media/tiskove-zpravy/detail/moneta-schvalila-odklady-splatek-za-20-miliard-korun-z-programu-covid-ii-pozadali-klienti-banky-o-uvery-za-1-5-miliardy>

MONETA se zapojí do vládního programu COVID II. *MONETA Money Bank* [online]. Praha: MONETA Money Bank, © 2022, 30. 3. 2020 [cit. 2022-03-30]. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/servis-pro-media/tiskove-zpravy/detail/moneta-se-zapoji-do-vladniho-programu-covid-ii>

MONETA spouští COVID III, do programu se mohou zapojit i „neklienti“ banky. *MONETA Money Bank* [online]. Praha: MONETA Money Bank, © 2022, 28. 5. 2020 [cit. 2022-03-30]. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/servis-pro-media/tiskove-zpravy/detail/moneta-spousti-covid-iii-do-programu-se-mohou-zapojit-i-neklienti-banky>

MONETA spouští odklad splátek pro klienty. *MONETA Money Bank* [online]. Praha: MONETA Money Bank, © 2022, 19. 3. 2020 [cit. 2022-03-30]. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/servis-pro-media/tiskove-zpravy/detail/moneta-spousti-odklad-splatek-pro-nbsp-klienty>

MONETA šampionem ve financování živnostníků: poskytla téměř 60 % úvěrů z programu COVID III. *MONETA Money Bank* [online]. Praha: MONETA Money Bank, © 2022, 21. 10. 2021 [cit. 2022-03-30]. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/servis-pro-media/tiskove-zpravy/detail/moneta-sampionem-ve-financovani-zivnostniku-poskytla-temer-60-percent-uveru-z-programu-covid-iii>

MONETA testuje své zaměstnance, za testy na COVID už vynaložila téměř 3 miliony korun. *MONETA Money Bank* [online]. Praha: MONETA Money Bank, © 2022, 24. 11. 2020 [cit. 2022-03-30]. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/servis-pro-media/tiskove-zpravy/detail/moneta-testuje-sve-zamestnance-za-testy-na-covid-uz-vynalozila-temer-3-miliony-korun>

MONETA věnuje zdravotním a sociálním službám včetně hospiců téměř 3 miliony. *MONETA Money Bank* [online]. Praha: MONETA Money Bank, © 2022, 25. 5. 2021 [cit. 2022-03-30]. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/servis-pro-media/tiskove-zpravy/detail/moneta-venuje-zdravotnim-a-socialnim-sluzbam-vcetne-hospicu-temer-3-miliony>

MONETA věnuje znevýhodněným školákům IT techniku v hodnotě přes 2,2 milionu korun. *MONETA Money Bank* [online]. Praha: MONETA Money Bank, © 2022, 9. 9. 2021 [cit. 2022-03-30]. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/servis-pro-media/tiskove-zpravy/detail/moneta-venuje-znevychodnenym-skolakum-it-techniku-v-hodnote-pres-2-2-milionu-korun>

MONETA zakládá nadaci, pomůže oddlužit klienty v extrémních případech nouze. *MONETA Money Bank* [online]. Praha: MONETA Money Bank, © 2022, 15. 12. 2020 [cit. 2022-03-30]. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/servis-pro-media/tiskove-zpravy/detail/moneta-zaklada-nadaci-pomuze-oddluzit-klienty-v-extremnich-pripadech-nouze>

Nadace České spořitelny posílá půl milionu korun na přímou pomoc seniorům. *Česká spořitelna* [online]. Praha: Česká spořitelna, © 2022, 21. dubna 2020 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/o-nas/pro-media/tiskove-zpravy/2020/04/21/nadace-ceske-sporitelny-posila-pul-milionu-korun-na-primou-pomoc-seniorum>

Nadace České spořitelny ve spolupráci s Člověkem v tísní rozjíždí projekt pomoci tisícům ohrožených dětí se vzděláváním. *Česká spořitelna* [online]. Praha: Česká spořitelna, © 2022, 19. května 2020 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/o-nas/pro-media/tiskove-zpravy/2020/05/19/nadace-ceske-sporitelny-ve-spolupraci-s-clovekem-v-tisni-rozjizdi-projekt-pomoci-tisicum-ohrozenych-deti-se-vzdelavanim>

Nadace České spořitelny věnuje 30 milionů na boj s koronavirovou krizí – především na podporu nejohroženějších dětí. *Česká spořitelna* [online]. Praha: Česká spořitelna, © 2022, 23. dubna 2020 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/o-nas/pro-media/tiskove-zpravy/2020/04/23/nadace-ceske-sporitelny-venu-30-milionu-na-boj-s-koronavirovou-krizi-predevsim-na-podporu-nejohrozenejsich-deti>

Naše odpověď na koronavirovou pandemii. *Evropská centrální banka: Eurosystem* [online]. Frankfurt nad Mohanem: Evropská centrální banka, c2022 [cit. 2022-04-26]. Dostupné z: <https://www.ecb.europa.eu/home/search/coronavirus/html/index.cs.html>

O ČSOB a skupině. *ČSOB* [online]. Praha: Československá obchodní banka, © 2022 [cit. 2022-03-28]. Dostupné z: <https://www.csob.cz/portal/csob/o-csob-a-skupine>

O nás. *MONETA Money Bank* [online]. Praha: MONETA Money Bank, © 2022 [cit. 2022-03-30]. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/o-nas>

Období zlaté měny. *Historie ČNB* [online]. Praha: ČNB, © 2003-2018 [cit. 2022-03-26]. Dostupné z: https://www.historie.cnb.cz/cs/menova_politika/2_obdobi_zlate_meny/

Ocenění skupiny ČSOB. *ČSOB* [online]. Praha: Československá obchodní banka, © 2022 [cit. 2022-03-28]. Dostupné z: <https://www.csob.cz/portal/csob/oceneni-skupiny-csob>

Oznámení. *ČSOB* [online]. Praha: Československá obchodní banka, © 2022, 22.04.2020 [cit. 2022-03-29]. Dostupné z: https://www.csob.cz/portal/-/tz200422?redirect=%2Fportal%2Fcsob%2Fservis-pro-media%2Ftiskove-zpravy%3Fp_p_id%3D101_INSTANCE_xARbI68MhzPR%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3D_etnpwcobyla_WAR_etnpwcobyla_INSTANCE_sprMFsGzuNsn_column-cs%26p_p_col_count%3D1%26_101_INSTANCE_xARbI68MhzPR_cur%3D12%26_101_INSTANCE_xARbI68MhzPR_delta%3D20

Platební terminál se stěhuje do mobilů. *Česká spořitelna* [online]. Praha: Česká spořitelna, © 2022, 16. února 2021 [cit. 2022-03-26]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/o-nas/pro-media/tiskove-zpravy/2021/02/16/platebni-terminal-se-stehu-je-do-mobilu#>

Podpora nových investičních úvěrů Covid invest startuje - KB zahájila příjem žádostí. *Komerční banka* [online]. Praha: Komerční banka, © 2022, 27.05.2021 [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.kb.cz/cs/o-bance/pro-media/tiskove-zpravy-2021/podpora-novych-investicnich-uveru-covid-invest-sta>

Podpora z Covid III běží v Komerční bance na plné obrátky, celkový objem úvěrů může dosáhnout na téměř 40 miliard korun. *Komerční banka* [online]. Praha: Komerční banka, © 2022, 03.06.2020 [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.kb.cz/cs/o-bance/pro-media/tiskove-zpravy-2020/podpora-z-covid-iii-bezi-v-komercni-bance-na-plne>

Pojištění pracovní neschopnosti od KB pojišťovny nově pokrývá i dobu karantény. *Komerční banka* [online]. Praha: Komerční banka, © 2022, 14.10.2020 [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.kb.cz/cs/o-bance/pro-media/tiskove-zpravy-2020/pojisteni-pracovni-neschopnosti-od-kb-pojistovny>

Poštovní spořitelna vylepšuje služby pro seniory. *ČSOB* [online]. Praha: Československá obchodní banka, © 2022, 07.09.2020 [cit. 2022-03-29]. Dostupné z: https://www.csob.cz/portal/-/tz200907?redirect=%2Fportal%2Fcsob%2Fservis-pro-media%2Ftiskove-zpravy%3Fp_p_id%3D101_INSTANCE_xARbI68MhzPR%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3D_etnpwcobyla_WAR_etnpwcobyla_INSTANCE_sprMFsGzuNsn_column-cs%26p_p_col_count%3D1%26_101_INSTANCE_xARbI68MhzPR_cur%3D10%26_101_INSTANCE_xARbI68MhzPR_delta%3D20

Pražský groš - 10 dukát Ag patina. *MINCE ČNB* [online]. Praha: Zlaté Mince - Numismatika, © 2003 - 2022 [cit. 2022-03-31]. Dostupné z: <https://www.mince-cnb.cz/prazsky-gros-10-dukát-ag-patina-00005754>

Program Covid III – rychlá cesta k provozním úvěrům pro firmy. *Komerční banka* [online]. Praha: Komerční banka, © 2022, 30.04.2020 [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.kb.cz/cs/o-bance/pro-media/tiskove-zpravy-2020/program-covid-iii-%e2%80%93-rychla-cesta-k-provoznim-uveru>

Prohlášení bankovní rady na tiskové konferenci po skončení měnového zasedání. *Česká národní banka* [online]. Praha: ČNB, © 2022, 26. 3. 2020 [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/menova-politika/br-zapisy-z-jednani/Rozhodnuti-bankovni-rady-CNB-1585238400000/?tab=statement>

Prohlášení bankovní rady na tiskové konferenci po skončení měnového zasedání. *Česká národní banka* [online]. Praha: ČNB, © 2022, 7. 5. 2020 [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/menova-politika/br-zapisy-z-jednani/Rozhodnuti-bankovni-rady-CNB-1588863600000/?tab=statement>

Přes milion školáků pomůže během karantény zabavit Abeceda peněz. *Česká spořitelna* [online]. Praha: Česká spořitelna, © 2022, 30. března 2020 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/o-nas/pro-media/tiskove-zpravy/2020/03/30-1/pres-milion-skolaku-pomuze-behem-karanteny-zabavit-abeceda-penez#>

Rozdělení Československa završila před 25 lety měnová odluha. Na bankovky se lepily kolky. *Česká televize: ČT 24* [online]. Praha: Česká televize, © 1996–2021, 8. 2. 2018 [cit. 2022-03-31]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/ekonomika/2383711-rozdeleni-ceskoslovenska-završila-pred-25-lety-menova-odluha-na-bankovky-se-lepily>

Skupina ČSOB nabídne u hypoték a úvěrů ze stavebního spoření vedle tříměsíčního odkladu splátek navíc i odklad splátek jistiny až na 12 měsíců. *ČSOB* [online]. Praha: Československá obchodní banka, © 2022, 31. 03. 2020 [cit. 2022-03-29]. Dostupné z: https://www.csob.cz/portal/-/tz200331?redirect=%2Fportal%2Fcsob%2Fservis-pro-media%2Ftiskove-zpravy%3Fp_p_id%3D101_INSTANCE_xARbI68MhzPR%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3D_etnpwcobyala_WAR_etnpwcobyala_INSTANCE_sprMFsGzuNsn_column-cs%26p_p_col_count%3D1%26_101_INSTANCE_xARbI68MhzPR_cur%3D13%26_101_INSTANCE_xARbI68MhzPR_delta%3D20

Spořitelna prodloužila otevírací dobu poboček. V krajských městech budou vybrané pobočky otevírat již v 08:00. *Česká spořitelna* [online]. Praha: Česká spořitelna, © 2022, 3. září 2020 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/o-nas/pro-media/tiskove-zpravy/2020/09/03/sporitelna-prodlouzila-oteviraci-dobu-pobocek-v-krajskych-mestech-budou-vybrane-pobočky-otevirat-jiz-v-osm>

Spořitelna umožní zřízení hlasové biometrie jen po telefonu a bez nutnosti návštěvy pobočky. Banka také ruší poplatky za transakce zadané po telefonu. *Česká spořitelna* [online]. Praha: Česká spořitelna, © 2022, 6. dubna 2020 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/o-nas/pro-media/tiskove-zpravy/2020/04/06/ceska-sporitelna-pomuze-klientum-v-karantene-a-umozni-jim-zrizeni-hlasove-biometrie-jen-po-telefonu>

Starší klienti ČSOB a Poštovní spořitelny začali řešit finanční služby mnohem více online. *ČSOB* [online]. Praha: Československá obchodní banka, © 2022, 03.06.2020 [cit. 2022-03-29]. Dostupné z: https://www.csob.cz/portal/-/tz200603?redirect=%2Fportal%2Fcsob%2Fservis-pro-media%2Ftiskove-zpravy%3Fp_p_id%3D101_INSTANCE_xARbI68MhzPR%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3D_etnpwcobyala_WAR_etnpwcobyala_INSTANCE_sprMFsGzuNsn_column-cs%26p_p_col_count%3D1%26_101_INSTANCE_xARbI68MhzPR_cur%3D12%26_101_INSTANCE_xARbI68MhzPR_delta%3D20

Start it @ČSOB podpoří firmy, které pomohou v čase pandemie. *ČSOB* [online]. Praha: Československá obchodní banka, © 2022, 08.04.2020 [cit. 2022-03-29]. Dostupné z: https://www.csob.cz/portal/-/tz200408b?redirect=%2Fportal%2Fcsob%2Fservis-pro-media%2Ftiskove-zpravy%3Fp_p_id%3D101_INSTANCE_xARbI68MhzPR%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3D_etnpwcobyala_WAR_etnpwcobyala_INSTANCE_sprMFsGzuNsn_column-cs%26p_p_col_count%3D1%26_101_INSTANCE_xARbI68MhzPR_cur%3D12%26_101_INSTANCE_xARbI68MhzPR_delta%3D20

Tříměsíční odklad splátek využilo za první měsíc přes 45 tisíc klientů. Do konce dubna mohou klienti na základě nového zákona využít odklad až na 6 měsíců. *Česká spořitelna* [online]. Praha: Česká spořitelna, © 2022, 17. dubna 2020 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/o-nas/pro-media/tiskove-zpravy/2020/04/17/trimesicni-odklad-splatek-vyuzilo-za-prvni-mesic-pres-45-tisic-klientu-do-konce-dubna-mohou-klienti-na-zaklade-noveho-zakona-vyuzit-odklad-az-na-6-mesicu>

V rámci COVID podpory českým podnikům a živnostníkům přijala MONETA žádosti za 3,3 miliardy, spustila evropské záruky COSME. *MONETA Money Bank* [online]. Praha: MONETA Money Bank, © 2022, 18. 8. 2020 [cit. 2022-03-30]. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/servis-pro-media/tiskove-zpravy/detail/v-ramci-covid-podpory-ceskym-podnikum-a-zivnostnikum-prijala-moneta-zadosti-za-3-3-miliardy-spustila-evropske-zaruky-cosme>

V rámci COVID podpory českým podnikům a živnostníkům přijala MONETA žádosti za více než 3,1 miliardy. *MONETA Money Bank* [online]. Praha: MONETA Money Bank, © 2022, 5. 8. 2020 [cit. 2022-03-30]. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/servis-pro-media/tiskove-zpravy/detail/v-ramci-covid-podpory-ceskym-podnikum-a-zivnostnikum-prijala-moneta-zadosti-za-vice-nez-3-1-miliardy>

Všeobecná prezentace o Finanční skupině ČS. *Česká spořitelna* [online]. Praha: Česká spořitelna, © 2022, b. r. [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: https://www.csas.cz/static_internet/cs/Obecne_informace/FSCS/CS/Prilohy/vseobecna_prezentace.pdf

Vybrané projekty, které v době pandemie podpořila Česká spořitelna. *Česká spořitelna* [online]. Praha: Česká spořitelna, © 2022, 5. května 2020 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/o-nas/pro-media/tiskove-zpravy/2020/05/05/vybrane-projekty-ktere-v-dobe-pandemie-podporila-ceska-sporitelna>

Výroční zpráva 2020. *ČSOB* [online]. Praha: Československá obchodní banka, © 2021, 27. dubna 2021 [cit. 2022-03-29]. Dostupné z: <https://www.csob.cz/portal/documents/10710/444804/vz-csob-2020.pdf>

Záznam z jednání bankovní rady ČNB dne 16. března 2020. *Česká národní banka* [online]. Praha: ČNB, © 2022, 16. 3. 2020 [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/menova-politika/br-zapisy-z-jednani/Rozhodnuti-bankovni-rady-CNB-1584375300000/?tab=record>